

การติดตามผล ระดับโลก

รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อต่อต้าน
การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

ประเทศไทย

2nd EDITION

สิ่งพิมพ์นี้ผลิตขึ้นด้วยการสนับสนุนทางการเงินจากหน่วยงานเพื่อความร่วมมือในการพัฒนานานาชาติแห่งประเทศสวีเดน (the Swedish Cooperation Agency (SIDA)) เดอะ บอดี้ชอป อินเตอร์เนชันแนล (The Body Shop International) มูลนิธิโอ๊ค (The Oak Foundation) และโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่กำลังพัฒนาของรัฐบาลแห่งประเทศไอร์แลนด์ (Irish Aid) ความเห็นต่างๆ ที่แสดงไว้ในสิ่งพิมพ์นี้เป็นความเห็นขององค์การเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล แต่เพียงผู้เดียว ความสนับสนุนที่ได้รับจากหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นนั้นมิได้หมายรวมถึงการรับรองความคิดเห็นต่างๆ ที่นำเสนอในสิ่งพิมพ์นี้

เนื้อหาที่นำเสนอในสิ่งพิมพ์นี้ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลโดย Veyoma Hevamange ด้วยความช่วยเหลือจาก Francois-Xavier Souchet, Patchareeboon Sakulpitakphon, Kritsana Pimonsaengsuriya, Junita Upadhyay, Giorgio Berardi, Anjan Bose, Alessia Altamura, Jake Lucchi, Terra Nevitt and Mark Capaldi.

การคัดลอกข้อความจากสิ่งพิมพ์นี้สามารถทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากองค์การเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล แล้ว โดยต้องอ้างถึงแหล่งที่มาและอ้างถึงองค์การเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล รวมทั้งต้องจัดส่งสำเนาเอกสารที่คัดลอกข้อความจากสิ่งพิมพ์นี้ให้องค์การเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนลจำนวนหนึ่งชุด

Copyright © 2011, ECPAT International (2nd Edition)

ออกแบบโดย มนิดา แนนกลาง

พิมพ์โดย บริษัทโรงพิมพ์ศาลาแดง จำกัด

(End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes)

328/1 ถนนพญาไท ราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย

www.ecpat.net

info@ecpat.net

สารบัญ

คำย่อและคำศัพท์	4
คำนำ	6
วิธีการ	8
ประเทศไทย: บทนำ	10
แผนปฏิบัติการแห่งชาติ	18
การประสานงานและความร่วมมือ	20
การป้องกัน	27
การคุ้มครอง	33
การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	45
ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญและดำเนินการเป็นอันดับแรก ๆ	49
ภาคผนวก	52
บรรณานุกรม	66

คำย่อและคำศัพท์

- **AHTD** - กองบังคับการปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (บก.ปคม) (Anti-Human Trafficking Division)
- **AMLAT** - สนธิสัญญาการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับคดีทางอาชญากรรมของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters)
- **ASEAN** - สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (the Association of South East Asian Nations)
- **CAHT** - ศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ (ศตม.) The Centre Against International Human Trafficking)
- **CEOP** - ศูนย์คุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์และจากภัยออนไลน์ (Child Exploitation and Online Protection Centre)
- **COMMIT** - ความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีของประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Trafficking)
- **CRC** - อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)
- **CSEC** - การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก
- **CSR** - ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ (Corporate Social Responsibility)
- **CST** - การท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (child sex tourism)
- **DSI** - กรมสอบสวนคดีพิเศษ (Department of Special Investigations)
- **EAP** - ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก (the East Asia and Pacific)
- **ECPAT** - องค์การเพื่อยุติการค้าประเวณีเด็ก สื่อลามกเด็ก และการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children of Sexual Purposes)
- **FANC** - คณะทำงานด้านการต่างประเทศเพื่อต่อต้านการค้ายาเสพติดและอาชญากรรมในชุมชน (Foreign Anti-Narcotic and Crime Community)
- **ICC** - ศูนย์ความร่วมมือระดับสากล (International Cooperation Centre)
- **ICE** - หน่วยงานรักษากฎหมายด้านการเข้าเมืองและการศุลกากรของประเทศสหรัฐอเมริกา (US Immigration and Customs Enforcement)
- **ISP** - ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider)
- **MOU** - บันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding)
- **MSDHS** - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (Ministry of Social Development and Human Security)
- **MYF** - การประชุมเยาวชนของประเทศในแถบอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงเรื่องการยุติการค้ามนุษย์ (Mekong Youth Forum)
- **NECTEC** - ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Centre)
- **NGO** - องค์กรพัฒนาเอกชน (non-governmental organization)

- **NOCHT** - ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ (ศปคม. แห่งชาติ)
National Operation Centre on Prevention and Suppression of Human Trafficking)
- **NPA** - แผนการดำเนินงานแห่งชาติ (National Plan of Action)
- **NTC** - คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) (National Telecommunications Commission)
- **OPP** - สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (Office of Welfare Promotion, Protection and Empowerment of Vulnerable Groups)
- **OPSC** - พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก พ.ศ. 2543 (Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography - 2000)
- **OSCC** - ศูนย์ให้ความช่วยเหลือฉุกเฉินแบบครบวงจร ซึ่งในรายงานนี้เรียกชื่อศูนย์ฯ ดังกล่าวตามที่ได้รู้จักกันทั่วไปว่าศูนย์ฟิงส์ได้ (One-Stop Crisis Centres)
- **RTP** - โครงการอบรมระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ (Regional Training Programme to Combat Human Trafficking)
- **SPA** - แผนการดำเนินงานระดับอนุภูมิภาค (Sub-regional Plan of Action)
- **TCCC** - ศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (ศปอช) (Transnational Crime Coordination Centre)
- **TCCN** - เครือข่ายประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime Coordination Network)
- **TCCU** - หน่วยประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime Coordination Units)
- **THALACC** - โครงการความร่วมมือข้ามพรมแดนระหว่างไทย-ลาว (Thai-Lao Cross Border Collaboration)
- **UNESCAP** - คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific)
- **UNIAP** - โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานว่าด้วยการค้ามนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Inter-Agency Project against Human Trafficking)
- **UNICFF** - องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund)
- **YPP** - โครงการความร่วมมือระดับโลกของเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้เสียหายและอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ ภายใต้การดำเนินงานของเอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล (Global Youth Partnership Project for Child Survivors and Youth at Risk of Commercial Sexual Exploitation (YPP) หรือเรียกสั้นๆ ว่า โครงการ วาย พี พี)

คำนำ

ปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Declaration and Call for Action) พ.ศ. 2551 เพื่อป้องกันและยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เป็นตัวแทนของความร่วมมือในวงกว้างทางสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการดำเนินงานระดับโลกที่มีมามากกว่ายี่สิบปี โดยการประชุมสุดยอดระดับโลกครั้งที่หนึ่งว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ซึ่งจัดขึ้นที่สต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ใน พ.ศ. 2539 นั้น นับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลประเทศต่างๆ ได้ยอมรับว่ามีการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลจาก 122 ประเทศให้พันธะสัญญาในการปฏิบัติตามวาระเพื่อการปฏิบัติ (Agenda for Action) ซึ่งนำเสนอแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นับจาก พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา หน่วยงานและบุคคลหลายกลุ่มทั่วโลกได้เน้นดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางของวาระเพื่อการปฏิบัติ นอกจากนี้ รัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ ได้เข้าร่วมดำเนินงานเพื่อเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีผลเชิงบวกต่อเด็ก และเพื่อคุ้มครองสิทธิเด็กว่าด้วยการมีชีวิตที่ปราศจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ

อย่างไรก็ตาม ความซับซ้อนของวิธีการและกระบวนการการแสวงหาประโยชน์จากเด็กที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเกิดรูปแบบใหม่ๆ ของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เช่น ผ่านทางอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากพันธมิตรกลุ่มใหม่ ตลอดจนการดำเนินงานที่ต้อง

มีการประสานงานมากขึ้น และต้องมีการกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เฉพาะเจาะจง เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นโดยไร้ขอบเขตนี้ จากประสบการณ์การดำเนินงานที่ผ่านมา บ่งชี้ว่าระดับความรับผิดชอบและบทบาทของรัฐบาลในการกำหนดและส่งเสริมมาตรฐานการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อคุ้มครองเด็ก มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานโดยรวมของประเทศที่มีต่อเด็ก ทั้งในด้านสถานการณ์ ปริมาณ และคุณภาพ ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายที่ประเทศต่างๆ มิได้ดำเนินงานที่สอดคล้องกันในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ยังมีงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนมากมายที่ควรได้รับการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร ได้เน้นให้เห็นถึงสถานการณ์ประสาบบางของเด็กที่เพิ่มมากขึ้นในขณะที่โลกมีความมั่งคั่งร่ำรวยน้อยลง

และนี่ก็เป็นเหตุผลที่ทำให้ฉันมีความยินดีต่อการจัดทำรายงานติดตามผลการดำเนินงานของประเทศเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ของเด็ก ฉบับที่สองของเอ็คแพค อินเตอร์เนชันแนล เรามั่นใจว่าเอกสารที่มีลักษณะเฉพาะนี้จะส่งเสริมให้รัฐบาลกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองเด็กจากการกระทำที่เลวร้ายดังกล่าว ซึ่งยังคงได้รับการยกเว้นจากการลงโทษในบางประเทศ นอกจากนี้ ยังมีความเป็นไปได้ว่ารายงานติดตามผลการดำเนินงานนี้จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานและบุคคลที่ดำเนินงานคุ้มครองเด็ก ซึ่งนำไปสู่การอภิปรายและขยายความร่วมมือในความพยายามเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กต่อไป ในหลายปีที่ผ่านมา รายงานติดตามผลการดำเนินงาน

เพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ จากเด็กของเอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ได้กลายเป็น ข้อมูลพื้นฐานของการดำเนินงานที่ผ่านมา และเป็น แนวทางในการกำหนดแผนงานเพื่อลดช่องว่างของ การดำเนินงานในแต่ละประเทศภายใต้แนวทางของ วาระเพื่อการปฏิบัติแห่งกรุงสต็อกโฮล์ม รายงานดังกล่าวประสบความสำเร็จในเป้าหมายของการนำเสนอ ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินผลความก้าวหน้า การดำเนินงานของประเทศที่มีต่อพันธะสัญญาที่ได้ ให้ไว้ว่าเป็นระบบมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น เราทราบว่า รายงานดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม การดำเนินงานตามกลไกสากลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ คัดกรองเด็ก เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และ พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่ เกี่ยว กับเด็ก ในปัจจุบันนี้ 193 ประเทศได้เข้าเป็นภาคี อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และ 143 ประเทศได้เข้า เป็นภาคีต่อพิธีสารเลือกรับว่าด้วยการค้าเด็ก การค้า ประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

การจัดทำเอกสารที่มีเนื้อหาครอบคลุมขึ้นนั้น จำเป็น ต้องอาศัยความร่วมมือระดับโลก เอ็คแพท อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล ขอขอบคุณหน่วยงานและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดทำรายงานและให้ข้อมูล ความเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ทั้งนี้ รวมถึงองค์กรสมาชิกของเอ็ค

แพท ผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานจากประเทศที่ได้มีการ จัดทำรายงาน ตลอดจนเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครของ สำนักเลขานุการของเอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล และ หน่วยงานสนับสนุนทุนหลายองค์กรที่ให้การสนับสนุน อย่างเต็มที่ในการจัดทำรายงานนี้ขึ้น ซึ่งรายงาน ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อต่อต้านการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในแต่ละประเทศ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากขาดการสนับสนุนและความ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันจากหน่วยงานและกลุ่มบุคคล ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหลายนี้

แคทลีน สปีค (Kathleen Speake)
ผู้อำนวยการองค์กร แอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล

วิธีการ

วาระการปฏิบัติเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก (the Agenda for Action against Commercial Sexual Exploitation of Children) ได้นำเสนอรายละเอียดโครงสร้างการดำเนินงานและจำแนกประเภทการดำเนินงานดังกล่าวไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับรัฐบาลในประเทศต่างๆ ในการทำงานร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคม และผู้ปฏิบัติกลุ่มอื่นๆ เพื่อต่อสู้กับอาชญากรรมทางเพศเชิงพาณิชย์ต่อเด็ก ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว การดำเนินงานจะเน้นที่ 1) การประสานงานและความร่วมมือ 2) การป้องกัน 3) การคุ้มครอง 4) การฟื้นฟู การเยียวยาและการกลับคืนสู่สังคม และ 5) การมีส่วนร่วมของเด็ก ดังนั้น วาระเพื่อการปฏิบัติจึงเป็นโครงสร้างแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กอย่างเป็นทางการ ที่รัฐบาลประเทศต่างๆ ที่มีพันธะสัญญาในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันสร้างขึ้น และด้วยเหตุนี้ รายงานฉบับนี้จึงยึดโครงสร้างและประเภทการดำเนินงานที่นำเสนอในวาระเพื่อการปฏิบัติเป็นกรอบในการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามวาระฯ อีกด้วย ดังปรากฏในการประชุมสุดยอดระดับโลก ปี พ.ศ. 2544 และในการประชุมเพื่อทบทวนการดำเนินงานตามวาระเพื่อการปฏิบัติครึ่งเทอม (the Mid-Term Review Meeting) ที่จัดระหว่าง ปี พ.ศ. 2547 และ ปี พ.ศ. 2548 และการประชุมสุดยอดระดับโลก ครั้งที่ 3 ที่จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ ยังได้ถูกนำไปใช้ในลักษณะเดียวกันนี้เพื่อกำหนดโครงสร้างและแนวทางสำหรับการทำวิจัย การวิเคราะห์ และการเตรียมข้อมูลเพื่อนำมาเสนอในรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละประเทศ

การประชุมครั้งที่สองของรายงานฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นโดยการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในแต่ละประเทศที่มีองค์กรสมาชิกเฝ้าทำงานอยู่ นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำ

เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น รายการคำศัพท์ย่อที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เอกสารที่อธิบายถึงแนวคิดและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กที่ยากต่อการเข้าใจ รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือและวิธีการทำงานวิจัยเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ทั้งนี้เพื่อช่วยสนับสนุนการทำงานของนักวิจัย ในการสร้างมาตรฐานการเก็บข้อมูล การตีความ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ในหลายๆ ส่วนของโลก

ช่วงแรกๆ ของการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่มีอยู่นั้น พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการฟื้นฟู การเยียวยา และการกลับคืนสู่สังคม มีน้อยมาก หลังจากพยายามค้นคว้าหาข้อมูลส่วนนี้ในประเทศที่จัดทำรายงานด้วยความก้าวหน้าของการดำเนินงานเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก น้อยลงเต็มที่แล้ว พบว่าไม่มีข้อมูลเพียงพอ จึงนำมาสู่การตัดสินใจว่ารายงานนี้จะมุ่งเน้นนำเสนอข้อมูลตามโครงสร้างและประเภทการดำเนินงานที่ระบุไว้ในวาระเพื่อการปฏิบัติเฉพาะที่เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้เท่านั้น ดังนั้น รายงานฉบับนี้จึงประกอบด้วยข้อมูลด้านการประสานงานและความร่วมมือ การป้องกัน การคุ้มครอง นอกจากนี้ เนื้อหาของการพิมพ์ครั้งที่สองของรายงานฉบับนี้ได้เน้นนำเสนอเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการดำเนินงานเพื่อสร้างความตระหนักในสิทธิของเด็กต่อการได้รับความคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ รวมทั้งระบบการคุ้มครองเด็กระดับชาติที่จำเป็นต้องให้ความคุ้มครองแก่เด็กจากปัญหาดังกล่าว

ข้อมูลเบื้องต้นของรายงานฉบับนี้ได้มาจากการวิจัยแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ อันรวมถึงรายงานระดับประเทศตามข้อกำหนดของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ พิธีสารเลือกรับว่าด้วยการค้าเด็ก

การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก รายงานของผู้แทนพิเศษ (Special Rapporteurs) รวมทั้ง งานวิจัยและการศึกษาในพื้นที่ทั้งของเอ็คแพทของหน่วยงานราชการ ขององค์กรพัฒนาเอกชนและของหน่วยงานสหประชาชาติ ข้อมูลเหล่านี้ได้ถูกรวบรวม ทบทวน และนำมาใช้ในการเขียนร่างรายงานฉบับแรกนอกจากนั้นเจ้าหน้าที่ของเอ็คแพทที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านและผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาที่เอ็คแพทเชิญมาร่วมทำงานในโครงการนี้ได้รวบรวมและนำเสนอข้อมูลเฉพาะด้าน เช่น ด้านกฎหมาย โดยใช้กระบวนการทำงานที่คล้ายคลึงกันดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น อย่างไรก็ตาม ผู้ทำงานค้นคว้าหาข้อมูลมักประสบปัญหาการขาดข้อมูล ถึงแม้ว่ามีแหล่งข้อมูลที่เป็นรายงานที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์ รวมทั้งรายงานจากภาคสนาม รายงานกรณีศึกษาของเอ็คแพท และหน่วยงานในความร่วมมือต่างๆ แต่ก็พบว่าหลายประเทศยังขาดข้อมูลที่ทันสมัยหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงานนี้

แม้ว่าจะมีข้อจำกัดต่างๆ ดังที่ได้กล่าวข้างต้น ข้อมูลที่รวบรวมได้ก็เพียงพอในการนำเสนอภาพกว้างๆ ของสถานการณ์ในแต่ละประเทศ ด้วยเหตุนี้ จึงได้จัดส่งร่างรายงานฉบับแรกให้แก่องค์กรหรือกลุ่มที่เป็นสมาชิกของเอ็คแพท โดยทางองค์กรสมาชิกของเอ็คแพทได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลและการวิเคราะห์ในระดับท้องถิ่น (โดยระมัดระวังการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างเหมาะสม) เมื่อได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากทางองค์กรสมาชิกแล้ว ทางทีมงานเอ็คแพทอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลจึงได้จัดทำชุดคำถามขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการหาข้อมูลเชิงลึกมากขึ้นกับองค์กรสมาชิกและผู้ทรงคุณวุฒิที่องค์กรสมาชิกในประเทศนั้นๆ ได้เชิญให้เข้าร่วมในกระบวนการดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการประชุมปรึกษาหารือเหล่านี้

ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดทำร่างรายงานฉบับสุดท้ายของรายงานแต่ละฉบับ นับได้ว่ากระบวนการการศึกษาหารือถือเป็นกระบวนการที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์สถานการณ์ของแต่ละประเทศ อีกทั้งยังเป็นมาตรการในการตรวจสอบและพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูล อันเป็นผลมาจากการที่ผู้ปฏิบัติงานได้นำเสนอ มุมมองและการวิเคราะห์จากประสบการณ์การทำงานของตนโดยตรง

ดังที่กล่าวไปแล้วว่า มีการจัดทำข้อมูลของแต่ละประเทศให้สอดคล้องกับโครงสร้างที่กำหนดไว้ในวาระเพื่อการปฏิบัติ ดังนั้น รายงานทุกฉบับของการจัดพิมพ์ในครั้งนี้จึงประกอบด้วย (1) ภาพรวมหลักๆ ของสถานการณ์การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในประเทศ (2) การวิเคราะห์แผนการดำเนินงานแห่งชาติเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก และการปฏิบัติตามแผนงาน (หรือการขาดแผนงานระดับชาติเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว) (3) ภาพรวมและการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาของการจัดทำรายงานฉบับนี้ (4) ภาพรวมและบทวิเคราะห์ว่าด้วยการทำงานเชิงป้องกัน (5) ภาพรวมและบทวิเคราะห์ว่าด้วยการทำงานเชิงคุ้มครอง ซึ่งรวมถึงรายละเอียดตามนิติบัญญัติแห่งชาติเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก (ขอให้ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน www.ecpat.net) (6) ภาพรวมและบทวิเคราะห์เกี่ยวกับความพยายามของประเทศในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กโดยให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว และ (7) การดำเนินงานที่จำเป็นเร่งด่วน

ประเทศไทย

บทนำ

ประเทศไทยมีการปกครองแบบรัฐธรรมนูญที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีประชากรประมาณ 66 ล้านคน มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมากทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอันเป็นผลมาจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ การสนับสนุนการลงทุนและเศรษฐกิจเสรี หลังจากประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในปี 2552 ระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2553 ยังเป็นที่น่าพอใจโดยมีระดับการเติบโตที่ 7.8 เปอร์เซ็นต์ และระดับความยากจนได้ลดต่ำลงจาก 21 เปอร์เซ็นต์ เป็น 8 เปอร์เซ็นต์ ในปี 2552 ทั้งนี้คาดว่าในปี 2554 เศรษฐกิจของไทยจะเติบโต 3.7 เปอร์เซ็นต์¹ ถึงแม้การพัฒนาและการเจริญเติบโตของประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศไทยยังคงประสบกับปัญหาความยากจนและความไม่เท่าเทียมทางสังคม ประชาชนหลายกลุ่มในสังคมถูกละเลย โดยเฉพาะในท้องถิ่นชนบททางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ² ชนกลุ่มน้อย ผู้หนีภัยการสู้รบ ผู้อพยพย้ายถิ่น และผู้ที่อยู่ในสภาวะยากจนมาก

ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปแล้วอาจกล่าวได้ว่าเด็กหลายคนในประเทศไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในช่วงสิบปีที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตามผลพวงเชิงลบจากการพัฒนาและความเจริญเติบโตของประเทศดังกล่าวมิได้ตกมาถึงเด็กที่อยู่ในสถานการณ์ที่ด้อยโอกาส³ เด็กเหล่านี้ยังคงเผชิญกับโรคขาดอาหาร การขาดโอกาสทางการศึกษา การเป็นแรงงานเด็ก และการถูกแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ⁴ นอกจากนี้ การพัฒนา

และผลอันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาของเด็กและเยาวชนในประเทศ เช่น การแพร่กระจายของเชื้อเอชไอวีเอดส์ การล่มสลายของระบบครอบครัวตามแบบอย่างสังคมไทย⁵ เป็นต้น ความต้องการการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กที่ยังคงมีอยู่ในสังคม รวมถึงการที่กลุ่มหรือบุคคลยังต้องการแสวงหาประโยชน์จากเด็กถือเป็นปัจจัยหลักปัจจัยหนึ่งส่งผลให้เด็กจำนวนมากในประเทศไทยตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เพื่อประโยชน์ทางเพศ การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกเกี่ยวกับเด็ก การแพร่ขยายของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ควบคู่ไปกับความยากจนในประเทศเป็นปัจจัยเพิ่มทางสังคมที่ส่งผลให้เด็กตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการเดินทาง นอกจากนี้มีตัวบ่งชี้ว่าการเติบโตของวัฒนธรรมการบริโภควัตถุนิยมส่งผลให้เด็กที่ไม่ได้ตกอยู่ในสภาวะยากจนทางเศรษฐกิจถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศด้วยเช่นกัน⁷

รัฐบาลได้พยายามดำเนินงานต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะการค้าเด็ก แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาความหละหลวมในการบังคับใช้กฎหมายและการปฏิบัติตามนโยบายปัญหาการทุจริตหรือเจ้าหน้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์จากเด็ก ยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ทั้งนี้มีเด็กจำนวนมากที่ถูกละเมิดทางเพศในแต่ละปี แต่มีรายงานว่าตำรวจไม่เต็มใจดำเนินการสืบสวน สอบสวนกรณีเด็กถูกละเมิดทางเพศ⁸

รายงานข่าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2554⁹ ระบุว่าตำรวจได้ช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กชาวเขา อายุ 13-15 ปี จากการเข้าบุกรุกคาราโอเกะแห่งหนึ่งที่จังหวัดเชียงใหม่ที่มีการขายบริการทางเพศให้แก่ลูกค้าของร้าน ในลักษณะเดียวกัน เมื่อเร็ว ๆ นี้องค์กรพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ได้รายงานถึงผลกระทบจากการตอบสนองต่อนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนระหว่างไทย - มาเลเซีย ซึ่งส่งผลให้มีการขยายเวลาการเปิดด่านจาก 20.00 น. ถึง 23.00 น.¹⁰ ว่ามีการขยายตัวของสถานบันเทิง และร้านคาราโอเกะในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ซึ่งนอกจากก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจแล้วยังก่อให้เกิดการค้าหญิงและเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อธุรกิจทางเพศด้วย¹¹

การขอใบอนุญาตประกอบกิจการสถานบริการบันเทิงที่ไม่จำหน่ายแอลกอฮอล์และให้บริการทางเพศนั้นเจ้าของกิจการต้องยื่นจดทะเบียนต่อกระทรวงวัฒนธรรม แต่หากต้องการให้บริการดังกล่าว กิจการสถานบริการนั้นๆ จะต้องยื่นจดทะเบียนต่อกระทรวงยุติธรรมซึ่งมีกฎข้อบังคับที่เข้มงวดกว่า¹² จากรายงานข่าวพบว่า มีร้านคาราโอเกะจำนวน 548 แห่ง ในกรุงเทพฯ และ 6,674 แห่ง ในจังหวัดอื่นๆ ที่จดทะเบียนกับกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งอย่างน้อยมีจำนวน 3,000 แห่งที่จดทะเบียนดังกล่าวได้ดำเนินการโดยละเมิดกฎข้อบังคับของกระทรวง¹³ เช่น ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็กและหญิงเพื่อประโยชน์ทางเพศทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งหาประโยชน์จากความหลากหลายของการบังคับใช้กฎหมาย และกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงวัฒนธรรมและกระทรวงยุติธรรม¹⁴

การค้าประเวณีในประเทศไทยถือเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าการค้าประเวณีเกิดขึ้นในประเทศ โดยประมาณการว่ามีเด็ก 60,000 คนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ตกอยู่ในกระบวนการค้าประเวณี¹⁵ ทั้งนี้ บางครั้งธุรกิจการค้า

ประเวณีก็ได้รับการปกป้องจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานของธุรกิจดังกล่าว¹⁶ นอกจากนี้ การดำเนินงานของสถานบริการบันเทิงอื่นๆ บางประเภท เช่น สถานอาบ อบ นวด โรงแรม ม่านรูด หรือแม้แต่ร้านอาหาร ได้ถูกใช้เป็นธุรกิจบังหน้าเพื่อปกปิดการค้าประเวณีและค้ามนุษย์เพื่อประโยชน์ทางเพศ¹⁷

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว ซึ่งการพัฒนาและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการละเมิดเด็กทางเพศ ถึงแม้ว่ารัฐบาลได้พยายามดำเนินงานด้านต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว การดำเนินงานส่วนใหญ่ของรัฐบาลก็ยังคงเน้นไปที่นักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยละเลยการแก้ไขปัญหานักท่องเที่ยวชาวไทยที่แสวงหาบริการทางเพศจากเด็กซึ่งมีจำนวนมากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ¹⁸ นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในประเทศโดยเฉพาะทางด้านอินเทอร์เน็ตได้ถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการผลิตครอบครอง และแลกเปลี่ยนสื่อลามกเด็ก

สืบเนื่องจากการประชุมสุดยอดระดับโลกในปี 2539 ณ กรุงสต็อกโฮล์ม และในปี 2544 ณ กรุงโยโกฮาม่า ประเทศไทยได้ยืนยันการให้คำมั่นในการแก้ไขปัญหา การประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ครั้งที่ 3 (The World Congress III against the Sexual Exploitation of Children and Adolescents) ณ ประเทศบราซิล ในปี 2551 โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมดประมาณ 3,000 คน ซึ่งเป็นผู้แทนจากรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐกิจ และภาคประชาสังคม รวมทั้งเด็กและเยาวชน 300 คน จากประเทศต่างๆ ทั่วโลก การประชุมสุดยอดระดับโลก ครั้งที่ 3 นี้ เป็นการยืนยันคำมั่นระดับโลกในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งกระตุ้นการดำเนินงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับสากล¹⁹

การค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ

ประเทศไทยเป็นประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทาง ในการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระบุว่าจำนวนเด็กต่างชาติที่ถูกนำมาค้าในประเทศไทยเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศมีจำนวนมากขึ้น²⁰ เช่น เด็กจากประเทศกัมพูชา ลาว พม่า จีน และเวียดนาม ในขณะที่เด็กไทยได้ถูกค้าเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศไปยังประเทศญี่ปุ่น ประเทศออสเตรเลีย โดยผ่านทาง ประเทศมาเลเซียและฮ่องกง²¹ นอกจากนี้ เด็กและหญิงไทยยังถูกค้าไปยังประเทศในตะวันออกกลางผ่านทางสำนักงานที่เป็น ‘นายหน้า’ และถูกบังคับให้ตกอยู่ในสถานการณ์เป็นหนี้ผูกพัน (debt-bondage) และถูกกระทำเยี่ยงทาส โดยส่วนใหญ่ถูกส่งตัวกลับจากการถูกค้าที่ประเทศบาเรนห์และประเทศมาเลเซีย²²

รายงานข่าวในเดือนเมษายน 2554²³ ระบุว่าผู้หญิงและเด็กพม่าถูกค้าและขายให้แก่สถานบริการทางเพศ (ซ่อง) ในพื้นที่ชายฝั่งเล็กๆ ในจังหวัดระนองที่มีชายแดนติดกับทางตอนใต้ของประเทศพม่า ซึ่งในจำนวนนี้มีเด็กบางคนอายุเพียง 13 – 14 ปี เด็กและหญิงชาวพม่าบางคนถูกลอก ชักจูง หรือบังคับให้เข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี โดยผู้ค้ามนุษย์ให้คำสัญญาจอมปลอมว่าจะได้ทำงานในร้านอาหารที่ตั้งอยู่ในเมืองในประเทศพม่าทางฝั่งตรงข้ามกับจังหวัดระนอง ซึ่งเป็นงานที่มีรายได้ดี เมื่อเดินทางมาถึงเมืองดังกล่าวพวกเขาถูกลอบบังคับให้ขายบริการทางเพศแก่ลูกค้าที่เป็นชาวพม่า และต่อมาถูกขายต่อให้แก่สถานบริการทางเพศอื่นในจังหวัดระนอง ผู้หญิงวัยรุ่นบางคนได้รับการติดต่อจากนายหน้าค้าประเวณี และถูกค้าจากบ้านเกิดเมืองนอนในประเทศพม่าไปยังสถานบริการทางเพศในจังหวัดระนอง และบางคนถูกส่งไปยังภูมิลำเนาอื่น รายงานดังกล่าวระบุว่ายังคงมีความหละหลวมเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์ในจังหวัดระนองอยู่²⁴

เด็กชนกลุ่มน้อยทางชนบทในภาคเหนือถูกค้ามายังเมืองใหญ่ๆ ภายในประเทศเพื่อแสวงหาประโยชน์

ทางเพศ²⁵ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีตัวเลขที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับจำนวนของเด็กที่ตกอยู่ในขบวนการค้ามนุษย์ในประเทศไทย เจ้าหน้าที่ปกป้องคุ้มครองเด็กขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ระบุว่า จำนวนเด็กจากประเทศเพื่อนบ้านที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เพิ่มมากขึ้นในช่วงสิบปีที่ผ่านมา เช่น จากประเทศกัมพูชา ลาว และพม่า ในขณะที่จำนวนเด็กไทยที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ลดลง ทั้งนี้เนื่องจากการขยายการศึกษาภาคบังคับ และจากการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชน²⁶

เด็กไร้สัญชาติ (Stateless children) หรือเด็กที่ไม่ได้สัญชาติในฐานะพลเมืองของประเทศใดๆ ยังคงเป็นกลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงอย่างสูงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ เด็กเหล่านี้อาจรวมถึงเด็กจากชนกลุ่มน้อย และเด็กที่เกิดจากผู้อพยพเข้ามาในประเทศไทยโดยไม่ได้ลงทะเบียน โดยเด็กดังกล่าวที่เกิดก่อนปี 2551 ยังไม่ได้รับสัญชาติและมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นเด็กไม่มีสัญชาติ²⁷ สถานะทางกฎหมายของบุคคลไร้สัญชาติที่ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ ส่งผลให้บุคคลเหล่านี้มีข้อจำกัดในการเข้าถึงสิทธิต่างๆ รวมทั้งการเข้ารับบริการทางสังคมของรัฐ และการได้รับการจ้างงาน สถานะทางเศรษฐกิจที่ขัดสน ความกลัวที่จะต้องไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางกฎหมายและการขาดการศึกษา ล้วนแต่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้พวกเขาตกอยู่ภายใต้การชักจูง บังคับโดยบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าเพื่อแสวงหาประโยชน์จากพวกเขา รวมถึงการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ด้วย นอกจากนี้ บ่อยครั้งที่บุคคลที่เป็นผู้หนีภัยการสู้รบ (หรือที่เรียกทั่วไปว่า ผู้ลี้ภัย (refugees)) ต้องประสบกับสถานการณ์เสี่ยงที่คล้ายคลึงกัน โดยรายงานหลายฉบับของหน่วยงานพัฒนาเอกชนระบุว่า มีเด็กจากพม่าถูกค้าออกจากแคมป์หรือบริเวณใกล้เคียงแคมป์ในประเทศไทย²⁸

รายงานของพันธมิตรองค์กรพัฒนาเอกชนเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย²⁹ ระหว่าง

ปี 2548 - 2553 (the Universal Periodic Review of Thailand, 2005-2010) ระบุว่า ได้มีการแก้ไขกฎหมายสัญชาติของไทย (2551) โดยกำหนดให้คืนสัญชาติไทยให้แก่ชนกลุ่มน้อยที่สูญเสียสัญชาติไปเมื่อปี 2515 แต่อย่างไรก็ตาม รายงานฉบับดังกล่าวยังระบุด้วยว่า ประมาณ 480,000 คน ยังคงเป็นบุคคลไม่มีสัญชาติ ทั้งนี้รวมทั้งเด็กในวัยเรียนประมาณ 66,000 คนด้วย³⁰

ในปี 2553 รัฐบาลไทยได้ยกเลิกข้อสงวนการลงนามของรัฐบาลบทที่ 7 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ (เด็กทุกคนได้รับสูติบัตร birth

certificate โดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ) แต่อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่ายังคงมีผู้หนีภัยการสู้รบที่มีลูกหลานซึ่งเกิดในประเทศไทยและยังไม่ได้รับสูติบัตรอยู่เป็นจำนวนมาก³¹ ถึงแม้ว่ารัฐบาลได้ริเริ่มให้มีการคัดแยกโดยออกใบสูติบัตรให้แก่ผู้ไร้สัญชาติในหมู่ผู้หนีภัยการสู้รบแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีผู้หนีภัยการสู้รบหลายกลุ่มที่คุณสมบัติไม่เข้าข่ายต่อการเข้าสู่กระบวนการคัดแยกดังกล่าว ส่งผลให้พวกเขาอาศัยอยู่ในประเทศโดยไม่มีสถานะทางกฎหมาย³² ทั้งนี้ประมาณการว่า 5 เปอร์เซ็นต์ของเด็กที่เกิดใหม่ในแต่ละปี หรือเด็กประมาณ 50,000 คน ในประเทศไทยไม่ได้รับการลงทะเบียนใบสูติบัตร³³

หน่วยงานของรัฐบาลอเมริกาได้จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ซึ่งได้จัดลำดับ (“tiers”) ประเทศตามการดำเนินงานเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ของรัฐบาลในประเทศนั้น ประเทศที่มีการดำเนินงานที่ดีตามแนวทางมาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อยุติการค้ามนุษย์ของกฎหมายปกป้องคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จะถูกจัดให้อยู่ใน **ระดับที่ 1 (Tier 1)** สำหรับประเทศที่แสดงให้เห็นถึง “ความพยายามที่สำคัญ” ในการดำเนินการตามมาตรฐานขั้นต่ำดังกล่าว จะถูกจัดให้อยู่ใน **ระดับที่ 2 (Tier 2)** และประเทศที่ไม่ได้มีความพยายามที่สำคัญในการต่อต้านการค้ามนุษย์ จะถูกจัดให้อยู่ใน **ระดับที่ 3 (Tier 3)**³⁴

ในรายงานประจำปีดังกล่าว 2553 ประเทศไทยได้ถูกจัดให้อยู่ใน **ระดับที่ 2 (เฝ้าระวัง) (Tier 2, watchlist)**³⁵

การท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ทำรายได้หลักเข้าประเทศไทยประมาณ 6-7 เปอร์เซ็นต์ของจีดีพี โดยมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศประมาณ 14 ล้านคนต่อปี³⁶ ยิ่งไปกว่านั้น ในหลายปีที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวได้รับรองรับนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศประมาณ 144 ล้านคน³⁷

ขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคอาเซียนที่ผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กยังคงให้ความสำคัญในฐานะประเทศปลายทางของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก รายงานหลายฉบับได้ระบุว่าการปราบปรามการค้าโสเภณีเด็กอย่างเฉียบขาดของเจ้าหน้าที่ไทย โดยความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากล (Interpol)

และหน่วยงานตำรวจของประเทศต่างๆ ได้ส่งผลให้ผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กมุ่งไปหาเด็กในประเทศเพื่อนบ้านของไทยแทน เช่น ประเทศกัมพูชา ลาว และเวียดนาม รวมถึงประเทศบังกลาเทศ³⁸ นอกจากนี้ เป็นที่สังเกตว่ารูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความเกี่ยวข้องของขบวนการอาชญากรรมที่จัดตั้งอย่างเป็นองค์กร (organised crime) มีแนวโน้มลดลง ยกเว้นในกรณีของเด็กมีอายุน้อยมาก แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าจุดเชื่อมต่อเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในการท่องเที่ยวเกิดขึ้นตามถนนแทนที่เกิดขึ้นในสถานบริการทางเพศที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ³⁹ นอกจากนี้ พบว่าส่วน

ใหญ่แล้วเด็กจะถูกจัดส่งไปให้บริการทางเพศแก่ลูกค้า โดยตรงตามที่ได้มีการตกลงนัดหมายล่วงหน้าระหว่างลูกค้าและผู้ใหญ่ที่ควบคุมเด็ก

รายงานวิจัยของมหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (Johns Hopkins University) ซึ่งตีพิมพ์ในปี 2550 ระบุว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทยส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับเด็กเนื่องจากสถานการณ์เอื้ออำนวย ทั้งนี้ พวกเขาได้นิยมหรือชื่นชอบการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กเป็นการเฉพาะเจาะจง และมีได้มีแผนในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กแต่อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวย กลุ่มนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะหาประโยชน์จากเด็กที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางหรือเสี่ยง จัดได้ว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ละเมิดทางเพศต่อเด็ก ในทางตรงกันข้าม นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก รวมถึงเด็กที่อายุน้อย (preferential child sex tourists and paedophiles) ซึ่งได้เคยมองว่าประเทศไทยเป็นแหล่งในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กนั้น พบว่าในหลายปีที่ผ่านมานักท่องเที่ยวที่ละเมิดเด็ก

กลุ่มนี้มีจำนวนลดน้อยลง นอกจากนี้ ในด้านสถานที่และแนวโน้มของการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กนั้น พบว่ามีแนวโน้มที่น้อยลงในเขตกรุงเทพฯ ขณะที่ยังคงมีสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวอยู่มากในเมืองพัทยา ในจังหวัดภูเก็ต และเชียงใหม่⁴⁰

ในส่วนของ การบังคับใช้กฎหมาย จากข้อมูลของกรมตำรวจพบว่า กรณีรับแจ้งของเครือข่ายสายด่วนของประเทศไทยในปี 2550 และ 2551 นั้น มีทั้งหมด 42 กรณี และ 72 กรณี ในปีทีกล่าวตามลำดับที่อยู่ในข่ายต้องสงสัยว่าเป็นการกระทำความผิดด้านการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก โดยได้จับกุมชาวต่างประเทศที่เป็นผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กจำนวน 15 คน ในปี 2551⁴¹ และได้จับกุมชาวต่างชาติที่เป็นผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กในประเทศไทยเป็นจำนวน 16 กรณี ในปี 2552⁴² อนึ่ง ผู้ต้องหาละเมิดทางเพศต่อเด็กที่ถูกจับกุมระหว่างปี 2550 และ 2551 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 50-59 ปี และมากกว่า ขณะที่เด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายส่วนใหญ่เป็นเด็กชายอายุระหว่าง 12-20 ปี⁴³

ความจำเป็นในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เมื่อเร็วๆ นี้ การบังคับใช้กฎหมายในกรณีของผู้ละเมิดทางเพศที่ชื่นชอบการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กที่อายุน้อย (paedophile) ได้ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ขึ้นอย่างกว้างขวาง เนื่องจากผู้ละเมิดต่อเด็กชาวอังกฤษได้รับการประกันตัวออกมาในระหว่างอุทธรณ์ โดยในระหว่างที่ได้รับการประกันตัวออกมานั้น ผู้ละเมิดต่อเด็กดังกล่าวได้ละเมิดทางเพศต่อเด็กอย่างน้อยอีกหกกรณีก่อนที่จะถูกศาลสั่งจำคุก ทั้งนี้มีรายงานว่าผู้ละเมิดทางเพศได้จ่าย “ค่าปรับ” ให้แก่ตำรวจเพื่อหลบหนีข้อกล่าวหาในครั้งก่อน⁴⁴ ซึ่งกรณีอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในลักษณะคล้ายๆ กันนี้ แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการติดตาม ตรวจสอบและประสานงาน ระหว่างหน่วยงานผู้รักษากฎหมายต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายหลายท่านได้ทำหน้าที่ของตนอย่างซื่อสัตย์และมีประสิทธิภาพ แต่หากขาดซึ่งระบบในการติดตาม ตรวจสอบ และประสานงาน การทุจริตหรือการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานดังกล่าวอาจส่งผลให้เด็กหลายคนต้องตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกละเมิดและแสวงหาประโยชน์ได้ การขจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นจึงต้องอาศัยการประสานงานระหว่างหน่วยงานและระบบที่ดีในการติดตามตรวจสอบที่สมดุลกัน (well-formulated systemic checks and balances)

กรณีละเมิดทางเพศต่อเด็กที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานนี้ เกี่ยวกับการจับกุมครูชาวต่างชาติที่ละเมิดทางเพศต่อเด็กขณะทำงานอยู่ในประเทศไทย⁴⁵ เน้นให้เห็นถึง

ความเปราะบางของเด็กนักเรียนต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ อันเนื่องมาจากการขาดกลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กในสถาบันการศึกษา ชาวต่าง

ชาติที่เข้ามาในประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กได้ใช้ประโยชน์จากนโยบายการออกเอกสารอนุมัติที่ประทับตราบนหนังสือเดินทาง (passport) ให้เข้าประเทศหรือที่เรียกว่าวีซ่า ณ จุดเดินทางเข้าเมือง นักท่องเที่ยวเหล่านี้สามารถหางานเป็นครูสอนภาษาได้อย่างง่ายดายในโรงเรียนสอนภาษาหรือโรงเรียนที่ต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นเจ้าของภาษาอังกฤษเพียงเท่านั้น โดยมีได้เข้มงวดเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของผู้สมัคร⁴⁶ ใน พ.ศ. 2549 - 2550 ได้มีการจับกุมครูต่างชาติในกรุงเทพฯ หลายกรณีที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน รวมทั้งกรณีการจับกุมนายจอห์น มาร์ค คาร์ (John Mark Karr) ผู้ต้องสงสัยต่อการฆาตกรรมจอน บานีต แรมซีย์ (JonBenet Ramsey) ในอเมริกา ทั้งนี้ก่อนหน้าที่จะถูกจับกุม นายคาร์ได้สอนอยู่ที่โรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ⁴⁷ ในปีถัด

มาหลังจากการจับกุมนายคาร์ ครูชาวต่างชาติอีกสองคนถูกจับเนื่องจากมีสื่อลามกอนาจารเด็กในความครอบครอง⁴⁸ โดยกรณีการจับกุมต่างๆ ดังกล่าวก่อให้เกิดการตื่นตัวในการให้มั่นนโยบายตรวจสอบประวัติของครูชาวต่างชาติ แต่อย่างไรก็ตามขณะจัดทำรายงานฉบับนี้ ยังไม่ปรากฏความคืบหน้าในการดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างไร

จากรายงานข่าวการจับกุมชาวต่างชาติที่แสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กในกรณีต่างๆ ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าเด็กมิได้ถูกซื้อเพื่อให้บริการทางเพศเท่านั้น แต่ยังคงละเมิดโดยวิธีการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในด้านอื่นๆ รวมทั้งการผลิตสื่อที่เป็นการละเมิดทางเพศต่อเด็ก (กรุณาดูข้อมูลในหัวข้อสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก)⁴⁹

การค้าประเวณีเด็ก

ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถระบุจำนวนเด็กที่ถูกค้าประเวณีได้อย่างแน่นอน ในปี 2550 รัฐบาล นักวิจัย มหาวิทยาลัย และองค์กรพัฒนาเอกชนได้ประเมินว่ามีเด็กเป็นจำนวนมากถึง 60,000 คนที่ตกอยู่ในกระบวนการค้าประเวณีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี⁵⁰ ในทำนองเดียวกัน มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กในประเทศไทยระบุว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่ตกอยู่ในกระบวนการค้าประเวณีเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี⁵¹ ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการค้าประเวณีเด็กยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญในประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่บางส่วนของประเทศไทย เช่น พัทยา⁵² ปาดองในจังหวัดภูเก็ต⁵³ และทางเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเด็กชาวเขาชนกลุ่มน้อยยังคงมีความเปราะบางต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ⁵⁴

ถึงแม้ว่าประเทศไทยยังขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเด็กที่ตกอยู่ในกระบวนการค้าประเวณี แต่อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยปี 2550 พบว่าเด็กที่ตกอยู่ในกระบวนการแสวงหาประโยชน์ทางเพศมักจะมีอายุตั้งแต่ 12 ถึง 16 ปี⁵⁵ นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กหญิงไทยส่วนใหญ่ที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศตามบาร์ สถานอาบอบ นวด ซ่องโสเภณี ฯลฯ มักเป็นเด็กจากทางภาค

เหนือของประเทศที่ถูกผลักดันเข้าสู่การค้าประเวณีอื่นเนื่องจากความจำเป็นในการช่วยเหลือครอบครัว แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าเด็กหญิงวัยรุ่นที่เข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีอื่นเนื่องจากเหตุผลอื่นๆ มีเพิ่มมากขึ้น เช่น เด็กที่ต้องการหาเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเล่าเรียนในวิทยาลัยมีเพิ่มมากขึ้นในหลายปีที่ผ่านมา⁵⁶

อนึ่ง ในบริบทของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กนั้น ยังได้พบว่ารูปแบบการค้าประเวณีเด็กที่ “มิใช่เป็นแบบที่เคยปฏิบัติมา” นั้นมีเพิ่มมากขึ้น เช่น “ความสัมพันธ์” ระหว่างเด็กหญิงวัยรุ่นกับผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางเพศอันเป็นการแลกเปลี่ยนต่อสิ่งตอบแทนที่เด็กได้รับจากผู้ใหญ่ เช่น การไปรับประทานอาหารมื้อค่ำที่พิเศษ การพาไปจับจ่ายซื้อของ (ช้อปปิ้ง) การเดินทางไปสถานที่ต่างๆ โดยผู้ใหญ่เป็นคนจ่ายค่าใช้จ่ายทั้งหมด อนึ่ง แหล่งข้อมูลท้องถิ่นระบุว่า เด็กอาจมีเพื่อนชายประมาณสามถึงสี่คนในช่วงเวลาที่แตกต่างกันเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการใช้ของราคาแพงที่เด็กเองไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะหาซื้อของดังกล่าวเองได้ (เช่น รถใหม่ เสื้อผ้าและเครื่องประดับมีหยี่ห้อต่างๆ เป็นต้น) ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่คิด

ว่าการกระทำดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี⁵⁷ เนื่องจากบางครั้งสังคมมองว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องทั่วไปที่เกิดขึ้นได้ในสังคม ทั้งนี้ สถานการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต่อให้การศึกษาต่อสาธารณชนต่อเด็ก ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นการทำร้ายเด็กในลักษณะเดียวกับการค้าประเวณีเด็ก การให้การศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักว่าการปกป้องคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศนั้นเป็นความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ทุกคนในสังคม รวมถึงความจำเป็นในการจัดให้มีกลไกติดตามตรวจสอบความปลอดภัยของเด็กที่มีประสิทธิภาพด้วย

นอกจากนี้ รายงานทางสื่อมวลชนต่างๆ ได้ชี้ให้เห็นว่าชาวต่างชาติมีบทบาทในการส่งเสริมการค้าประเวณีเด็ก ทั้งในด้านความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็ก รวมถึงการเกี่ยวข้องโดยตรงในการประกอบสถานบริการประเวณีที่จัดหาเด็กให้สำหรับผู้ที่มีความต้องการซื้อเด็กเพื่อให้บริการทางเพศแก่ตนอีกด้วย⁵⁸

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ได้มีรายงานข่าวการจับกุมชายชาวแคนาดา (มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา) ซึ่งได้ยอมรับว่าเป็นผู้ดำเนินงานสถานประกอบการบริการในประเทศไทยที่มีลักษณะการค้าประเวณีเด็กชายอายุ 4-12 ปี ให้แก่ผู้ที่ชื่นชอบการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กชายที่อายุน้อย (paedophiles) ซึ่งการจับกุมครั้งนี้เป็นผลมาจากความร่วมมือกับองค์การตำรวจสากล (Interpol) ทั้งนี้ จำเลยได้ถูกจับกุมที่สนามบินฮีธโธรว์ (Heathrow Airport) ที่กรุงลอนดอน และถูกส่งตัวไปที่รัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) และถูกศาลตัดสินจำคุกเป็นเวลา 25 ปี⁵⁹

นอกจากนี้ รายงานข่าวในเดือนพฤศจิกายน 2553 ได้รายงานข่าวชายไทยเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตที่พืชยา ได้ถูกจับกุมเนื่องจากมีส่วนในการขายเด็กให้กับชาวต่างชาติเพื่อให้บริการทางเพศ โดยชายดังกล่าวได้ถูกกล่าวหาว่าได้แนะนำ ชักจูงให้เด็กให้บริการทางเพศ

แก่ชาวต่างชาติเมื่อเด็กไม่มีเงินจ่ายค่าเช่าชั่วโมงเล่นอินเทอร์เน็ตที่ร้านที่ไม่ได้จดทะเบียนของตน โดยได้มีการถ่ายรูปลิงกรรมระหว่างการให้บริการทางเพศดังกล่าว และนำเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตด้วย เด็กๆ เหล่านี้ถูกผลักดันเข้าสู่กระบวนการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อหาเงินมาสนับสนุนนิสัยติดการเล่นเกมส์ของตน⁶⁰

ประเด็นสำคัญที่ควรต้องได้รับการกล่าวถึงคือมีซีมีแต่ชาวต่างชาติเท่านั้นแต่เป็นชาวไทยเองด้วยที่มีความต้องการซื้อเด็กเพื่อให้บริการทางเพศ แต่อย่างไรก็ตามดูเหมือนว่าสังคมไทยจะมีความอดทนอดกลั้นต่อคนไทยด้วยกันเองที่มีพฤติกรรมและปฏิบัติตนในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยหลายๆ ประการ รวมถึงบรรทัดฐานเกี่ยวกับเพศชายและเพศหญิง (gender norms) ในสังคมไทย และการขาดความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น การให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาพื้นฐานทางสังคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จะช่วยส่งเสริมให้สังคมหรือชุมชนมีความตระหนักถึงการปกป้องคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเพิ่มมากขึ้น

กรณีสองกรณีที่เกิดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ แสดงให้เห็นถึงความซับซ้อนของความต้องการซื้อเด็กเพื่อให้บริการทางเพศและความอดทนอดกลั้นของสังคมต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก หนึ่งในกรณีที่เกิดขึ้นคือ การจับกุมหญิงซึ่งเป็นย่าของเด็กหญิงสองคนอายุ 13 และ 14 ปี ในปี 2553 เนื่องจากหญิงดังกล่าวได้นำหลานทั้งสองไปค้าประเวณี ทั้งนี้รายงานข่าวระบุว่าผู้ที่ซื้อบริการทางเพศจากเด็กเป็นผู้ที่อยู่ในชุมชนเดียวกับเด็ก รวมถึงครูของเด็กหนึ่งในสองคนที่ถูกนำมาค้าประเวณีด้วย⁶¹ ส่วนอีกกรณีหนึ่ง ในปี 2552 ได้มีการจับกุมชายวัยรุ่นสองคนอายุ 19 และ 16 ปี ที่จังหวัดอ่างทอง ด้วยข้อหาการค้าประเวณีเด็กอายุระหว่าง 14-20 ปี โดยได้มีรายงานว่าลูกค้าที่ซื้อบริการทางเพศจากเด็กผ่านทางชายวัยรุ่นทั้งสองคนนี้เป็นผู้ที่มีอิทธิพลและมีชื่อเสียงในจังหวัดอ่างทอง เช่น นักการเมืองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รัฐ นักธุรกิจ ฯลฯ เป็นต้น⁶²

บ่อยครั้งที่รายงานข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ ระบุว่า นักท่องเที่ยวที่ละเมิดทางเพศต่อเด็กมิได้กระทำการละเมิดทางเพศต่อเด็กเท่านั้น แต่ยังได้บันทึกและแจกจ่ายภาพกิจกรรมการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กอีกด้วย⁶³ ทั้งนี้ เมื่อเร็วๆ นี้ เอ็คแพค อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล ได้จัดทำรายงานวิจัยโดยรวบรวมข้อมูลการจับกุมชาวต่างชาติที่ละเมิดทางเพศต่อเด็กในประเทศไทยที่เป็นข่าวรายงานทางสื่อมวลชนต่างๆ ในปี 2552 พบว่า 56.85% ของจำนวนสืบพยานที่ถูกจับกุมนั้นได้ ได้รับความรู้ถึงการที่ผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กมีอุปกรณ์บันทึกภาพแบบดิจิทัลไว้ในครอบครอง และได้บันทึกกิจกรรมที่ตนกระทำการละเมิดทางเพศต่อเด็กไว้ด้วย⁶⁴

จำนวนสื่อลามกเด็กที่ผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กผลิตขึ้นเองนั้นบ่งบอกว่าเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกละเมิดทางเพศนั้น ได้กลายเป็นผู้เสียหายที่ถูกละเมิดทางเพศซ้ำสอง นั่นคือ การถูกละเมิดทางเพศระหว่างกิจกรรมทางเพศและการถูกละเมิดทางเพศหลังจากกิจกรรมทางเพศ โดยวิธีการบันทึก การดู

การแลกเปลี่ยน การแจกจ่ายภาพกิจกรรมการละเมิดทางเพศต่อเด็ก ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อสื่อลามกเด็กได้ถูกนำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต สื่อเหล่านั้นจะคงอยู่กับอินเทอร์เน็ตตลอดไปและสามารถที่จะถูกเข้ามาเปิดดูได้ตลอดเวลาโดยที่ไม่สามารถลบสื่อดังกล่าวทิ้งได้ ซึ่งส่งผลให้การฟื้นฟูเด็กและผู้เสียหายจากความบอบช้ำและการส่งเสริมให้เด็กกลับคืนสู่การดำเนินชีวิตตามปกติในสังคมนั้นดำเนินไปด้วยความยากลำบากเป็นอย่างยิ่ง

อีกสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปคือการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กผ่านทางอินเทอร์เน็ต (online grooming) โดยมุ่งหวังที่จะละเมิดและแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ทั้งนี้ มูลนิธิพิริยา ซึ่งทำงานช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงที่เป็นผู้เสียหายจากการถูกละเมิดและจากความรุนแรง ระบุว่า ในปี 2551 ทางมูลนิธิฯ ได้รับรายงานการละเมิดและทำร้ายทางเพศต่อเด็กเป็นจำนวนสูงที่สุดในช่วงสิบปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ส่วนใหญ่แล้วผู้เสียหายเป็นเด็กอายุระหว่าง 12 ถึง 15 ปี ที่ถูกล่อลวงโดยบุคคลที่พวกเขา “พบ” ทางออนไลน์หรือทางอินเทอร์เน็ต⁶⁵

หลักฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินคดีผู้กระทำความผิด

สื่อลามกเด็กที่ผลิตขึ้นโดยเว็บแคม โมบายโฟนหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ ที่ได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างแพร่หลายนั้น เป็นสิ่งที่สร้างความท้าทายให้แก่เจ้าหน้าที่รักษากฎหมายในความพยายามยุติการผลิต การเผยแพร่ และครอบครอง สื่อลามกเด็ก อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าประหลาดใจก็คือในทางกลับกันเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวได้ช่วยเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายในการดำเนินคดีกรณีการล่วงละเมิดเด็กที่ปรากฏในวิดีโอสื่อลามกเด็ก บ่อยครั้งที่เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายใช้บันทึกการกระทำละเมิดทางเพศต่อเด็กที่ผู้ละเมิดได้บันทึกไว้เองนั้นเป็นหลักฐานสำคัญในการดำเนินคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับเด็ก โดยเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือได้รับความเคารพนับถือในสังคม เช่น ครู ครูพิเศษหรือครูฝึกกีฬา หรือบุคคลทางศาสนา ทั้งนี้ ผู้ปกครองเด็กและชุมชนอาจมีได้สอดส่องหรือตรวจสอบพฤติกรรมของบุคคลดังกล่าวอย่างใกล้ชิดเนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับทราบยอมรับ นับถือในสังคม และเด็กที่เป็นผู้เสียหายอาจไม่กล้าที่จะบอกเล่าถึงการถูกละเมิดที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีส่วนส่งเสริมให้การละเมิดทางเพศต่อเด็กคงดำเนินต่อไปโดยไม่มีผู้ใดสังเกตเห็น

ในปี 2553 เจ้าอาวาสวัดโพธิ์วงษ์ จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นพระนักเทศน์ชื่อดังที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ (โมบายโฟน) บันทึกภาพระหว่างที่ตนเองล่วงละเมิดทางเพศต่อสามเณรอายุ 15 ปี โดยผู้ที่พบเห็นวิดีโอคลิปดังกล่าวโดยบังเอิญได้ข่มขู่ขอเงินจากเจ้าอาวาสเพื่อแลกเปลี่ยนกับการปกปิดเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อเจ้าอาวาสหยุดให้เงิน วิดีโอคลิป

ดังกล่าวก็ถูกนำขึ้นเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต อันเป็นผลให้ชาวบ้านที่ได้เห็นวิดีโอคลิปดังกล่าวรวมตัวกันขับไล่เจ้าอาวาส และแจ้งความเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายต่อเจ้าอาวาสในกรณีการละเมิดทางเพศต่อเด็กและการยกยอกเงินบริจาคของวัด⁶⁶ กรณีหลายกรณีที่คล้ายคลึงกับกรณีดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือติดตาม ตรวจสอบกรณีที่น่าสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับการละเมิดและแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก

นอกจากนี้ การขายสื่อลามกเด็กอย่างเปิดเผยที่ถนนสุขุมวิท ซึ่งเป็นถนนสำคัญทางธุรกิจสายหนึ่งของกรุงเทพฯ ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง ในปี 2553 หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษในประเทศ ได้รายงานเกี่ยวกับการขายวีซีดีละเมิดลิขสิทธิ์สื่อลามก (pirated VCDs) ตามแผงลอยอย่างเปิดเผยบนถนนสุขุมวิทในราคา 80 บาท (หรือ 2.60 ดอลลาร์) ทั้งนี้สื่อลามกดังกล่าวยังรวมถึงสื่อลามกเด็กโดยเด็กที่ปรากฏอยู่ในสื่อดังกล่าวมีอายุเพียงเจ็ดขวบ⁶⁷ ซึ่งรายงานดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความสนใจเป็นอย่างยิ่งของสังคมและองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ อันส่งผลให้หน่วยงานรักษากฎหมายที่เกี่ยวข้องดำเนินการปราบปรามการขายสื่อลามกเด็กดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติการของผู้รักษากฎหมายทั้งหน่วยงานไทยและ

ต่างชาติในลักษณะไม่เปิดเผยตัวด้วย (undercover) แม้ว่าได้มีการดำเนินการปราบปรามการขายสื่อลามกเด็กที่ผิดกฎหมายดังกล่าวแล้ว คำถามที่ยังคงเป็นข้อสงสัยและได้รับการกล่าวถึงอย่างต่อเนื่องคือการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวจะเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องหรือเป็นเพียงการกระทำชั่วคราวเพื่อตอบสนองต่อความสนใจของสังคมต่อประเด็นนี้เท่านั้น⁶⁸ กรณีที่เกิดขึ้นได้ชี้ให้เห็นถึงการขาดการเชื่อมต่อระหว่างตัวบทกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม กรณีที่เกิดขึ้นก็ได้แสดงให้เห็นถึงพลังในการร่วมมือร่วมใจกันของกลุ่ม บุคคล และ หน่วยงานต่างๆ ทั้งสื่อมวลชนและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการสร้างความตระหนักต่อปัญหาที่เกิดขึ้นต่อสังคมและความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา ซึ่งส่วนใหญ่มักก่อให้เกิดการปฏิบัติเพื่อบังคับใช้กฎหมายขึ้น

แผนปฏิบัติการแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์และกลไกต่างๆ ของประเทศในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กได้มุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ตามแผนระดับชาติเรื่องการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหาการค้าเด็กและหญิงภายในประเทศและข้ามชาติ พ.ศ. 2548 - 2554 (หรือเรียกว่า แผนแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์) อนึ่ง การแก้ปัญหาโดยมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์เท่านั้น ได้ส่งผลให้การแก้ปัญหาคือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในรูปแบบอื่นๆ (เช่น สื่อลามกเด็ก เป็นต้น) ได้รับความสำคัญน้อยลง ถึงแม้ว่าในปี 2549 ได้มีแผนจัดทำแผนแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (child sex tourism) แต่อย่างไรก็ตาม ในขณะที่จัดทำรายงานฉบับนี้ การดำเนินงานจัดทำแผนแห่งชาติดังกล่าวก็ยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด

แผนแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์นั้นประกอบด้วยยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ

การป้องกันการค้ามนุษย์ การฟื้นฟู เยียวยา การกลับคืนสู่สังคมของผู้เสียหาย รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือใน

ด้านต่างๆ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กของปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Declaration and Call for Action)⁶⁹ ทั้งนี้ คณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาการค้าหญิงและเด็กดำเนินงานภายในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ดูแลและกำกับ การปฏิบัติตามแผนแห่งชาติดังกล่าว โดยได้กำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานทุกๆ สองหรือสามปี แต่อย่างไรก็ตาม ขณะที่เขียนรายงานฉบับนี้ยังไม่สามารถระบุได้ว่าในทางปฏิบัตินั้นได้มีการจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแห่งชาติดังกล่าว อนึ่ง เนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนแห่งชาติจะสิ้นสุดลงในปลายปี พ.ศ. 2554 ทางหน่วยงานรัฐ ที่รับผิดชอบได้เริ่มกระบวนการจัดทำแผนแห่งชาติฉบับใหม่ขึ้นแล้ว⁷⁰ โดยได้จัดสัมมนาขึ้นในแต่ละภูมิภาคของประเทศเพื่อ กำหนดแผนดำเนินงานทั้งในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นตามแนวทางของแผนแห่งชาติ⁷¹

ในกลางปี พ.ศ. 2549 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้ร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และองค์กรพัฒนาเอกชนร่างแผนแห่งชาติที่เน้นการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์และการค้าประเวณีเด็กในธุรกิจการท่องเที่ยว โดยร่างแผนดังกล่าวมีแนวทางครอบคลุมการพัฒนาไกลและมาตรการทางกฎหมาย การรณรงค์สร้างความตระหนักต่อสาธารณชนต่อปัญหาที่เกิดขึ้น การส่งเสริมศักยภาพของบุคคลากรในธุรกิจการท่องเที่ยว การจัดตั้งสายด่วนเพื่อรับรายงานการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก (reporting hotline) และการส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคและสากล⁷² แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏความคืบหน้าในการจัดทำแผนแห่งชาติดังกล่าว

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้จัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (พ.ศ.2548 - 2558) เพื่อแก้ไขปัญหาค้าเด็กและส่งเสริมสิทธิเด็ก ตามข้อตกลง

ที่รัฐบาลได้ให้ไว้ในการประชุมวาระพิเศษเกี่ยวกับเด็กของสหประชาชาติในปี พ.ศ.2545 หรือที่เรียกว่า “โลกที่เหมาะสมสำหรับเด็ก” (A World Fit for Children)⁷³ ซึ่งเป้าหมายหนึ่งของข้อตกลงในการประชุมของสหประชาชาติดังกล่าวคือการปกป้องเด็กจากการถูกล่วงละเมิด จากความรุนแรง และการถูกแสวงหาประโยชน์⁷⁴ ความสำเร็จหนึ่งในการดำเนินงานของประเทศไทยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวคือการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 ซึ่งมีมาตรการครอบคลุมการแก้ไขปัญหาด้านสวัสดิการทางสังคมแก่เด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์⁷⁵ ทั้งนี้มีรายงานว่าเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องในภาคส่วนต่างๆ ได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ “โลกที่เหมาะสมของเด็ก” รวมทั้งยังได้มีการกำหนดมาตรการสำหรับการประสานงาน การติดตาม และประเมินการปฏิบัติงานตามแผนดังกล่าวไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนอีกด้วย⁷⁶

ในปี พ.ศ.2551 ได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน ดำเนินงานภายในสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คณะอนุกรรมการประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานรัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชนสากล โดยได้รับมอบหมายให้พัฒนาแผนยุทธศาสตร์แห่งชาติเพื่อป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งในขณะที่จัดทำรายงานฉบับนี้ การจัดทำแผนดังกล่าวกำลังดำเนินไปได้ด้วยดีและจะมีการทำประชาพิจารณ์ร่างแผนดังกล่าวใน พ.ศ. 2554

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งแผนแห่งชาติเพื่อแก้ไข ปัญหาการค้ามนุษย์และแผนแห่งชาติอื่นๆ มิได้ กำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์เพื่อลดการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในรูปแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการค้ามนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นสื่อลามก เด็ก การค้าประเวณีเด็ก และการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก ช่องว่างทางนโยบายในระดับประเทศที่สำคัญนี้อาจส่งผลให้ช่องว่างในการประสานงานและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อแก้ไข

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กที่มีอยู่นั้นยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรมีความพยายามมากขึ้นที่จะให้แผนแห่งชาติที่มีอยู่นั้น

ครอบคลุมรูปแบบต่างๆ ของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

การประสานงานและความร่วมมือ

ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ประเทศไทยไม่มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานรัฐ และเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการประสานงานเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในทุกรูปแบบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดแผนแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในทุกรูปแบบ อย่างไรก็ตาม ได้มีการประสานงานแบบเฉพาะกิจระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ความร่วมมือหนึ่งระหว่างภาครัฐ และภาคประชาสังคมที่มีมาอย่างยาวนาน คือความร่วมมือในการบริหารจัดการศูนย์เฝ้าระวังและฟื้นฟู (rehabilitation centre) เด็กผู้เสียหายจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยหน่วยงานรัฐบาลเป็นผู้จัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูต่างๆ ดังกล่าวแต่ได้ดำเนินงานร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนในการให้บริการเพื่อเฝ้าระวังและฟื้นฟูหญิงและเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และศูนย์ฯ ดังกล่าวยังใช้เป็นสถานที่ดำเนินการสืบสวนสอบสวนทางกฎหมายเกี่ยวกับสถานการณ์การล่วงละเมิดอีกด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ และหน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติมีบทบาทเป็นกลไกในการประสานงานและประเมินผลการดำเนินงาน⁷⁷

กระทรวงยุติธรรมได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานต่างชาติที่ทำหน้าที่รักษากฎหมายหลายครั้ง โดยมุ่งหวังที่จะหาแนวทางและกลไกในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก ทั้งนี้การประชุมหลายครั้งที่ผ่านมา ได้เน้นหารือเกี่ยวกับกลไกในการ

ป้องกันมิให้ผู้ต้องหาที่ละเมิดทางเพศต่อเด็กที่ได้รับการประกันตัว มีโอกาสกระทำการละเมิดทางเพศต่อเด็กอย่างต่อเนื่องในระหว่างที่คดียังอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาล ซึ่งคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นผลจากการหารือ เช่น ปรับปรุงกระบวนการฟ้องร้องดำเนินคดีทางกฎหมายโดยให้หน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมได้มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวด้วย ปฏิบัติงานโดยให้ความสำคัญต่อนโยบายการท่องเที่ยวและการปกป้องคุ้มครองเด็ก ปรับปรุงระบบที่เกี่ยวข้องกับการคัดค้านการประกันตัวผู้ต้องหาในศาล และเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองโดยแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาที่ละเมิดทางเพศต่อเด็กที่ได้รับการประกันตัว⁷⁸ ทั้งนี้ ประเด็นข้อแนะนำต่างๆ นี้ได้ถูกนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการด้านการท่องเที่ยว ในคณะกรรมการสิทธิการท่องเที่ยวของวุฒิสภา เพื่อรับทราบโดยรายงานของคณะอนุกรรมการฯ ได้รับความจำเป็นในการปรับปรุงวิธีการรวบรวมและกลั่นกรองข้อมูล รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลเมื่อผู้ต้องหาได้รับการประกันตัว⁷⁹

ปฏิญญาริโอ (เดอ จา เนโร) และข้อเรียกร้องต่อการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กของปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Declaration and Call for Action) ซึ่งเป็นข้อตกลงจากการประชุมสุดยอดระดับโลกเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชนครั้งที่ 3 พ.ศ.2551 โดยรัฐบาลประเทศบราซิลเป็นเจ้าภาพร่วมกับเอ็คแพค อินเตอร์เนชันแนล (ECPAT International) องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ

(UNICEF) และองค์กรอื่นๆ ที่ดำเนินงานต่อต้าน การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ได้เน้นว่าการปกป้องเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ ทางเพศเชิงพาณิชย์ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานรัฐ ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในส่วนของการแก้ไขปัญหาค่า การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กเชิงพาณิชย์ที่ เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์นั้น ประเทศไทยได้จัด ตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและปราบปรามการ ค้ามนุษย์ขึ้น ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และ ในต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานการดำเนินงาน ด้านต่างๆ ของหน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนา เอกชนที่เกี่ยวข้อง⁸⁰

ในปี พ.ศ. 2551 รัฐบาลได้ริเริ่มจัดทำบันทึกความ เข้าใจ (Memorandum of Understanding) ภายใน ประเทศขึ้นเจ็ดฉบับ ครอบคลุม 75 จังหวัดทั่วประเทศ เกี่ยวกับแนวทางร่วมในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ต่างๆ ที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับกรณีการค้ามนุษย์ โดย แนวทางร่วมฯ ตามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเน้นถึง การใช้รูปแบบสหวิชาชีพครบวงจรในการดำเนินงาน กรณีการค้ามนุษย์ ซึ่งรวมถึงการป้องกัน การปกป้อง คุ่มครอง การพิจารณาคำเนคดี การส่งกลับ และการ คืนสู่สังคม⁸¹ หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับใหม่) พ.ศ. 2551 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์ ประกอบด้วยตัวแทนจาก กระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญสี่ท่าน และ ตัวแทนจากภาคธุรกิจ โดยคณะกรรมการฯ มีบทบาท ในการพัฒนานโยบาย จัดทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ เสนอแนะเพื่อปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับใหม่) พ.ศ. 2551 หน่วยงานที่ทำหน้าที่รักษากฎหมายและ องค์กรพัฒนาเอกชนได้ร่วมมือกันจัดอบรมการบังคับ ใช้พระราชบัญญัติฯ ให้แก่อัยการ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้อง⁸² รวมถึงยังได้มีความพยายามปรับปรุงแนวทางการ คัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (identification

of trafficking victims) อีกด้วย ในปี 2552 คณะ กรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดพิมพ์แผ่นพับ เกี่ยวกับขอบเขตและพื้นฐานการคัดแยกผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยก ผู้เสียหาย⁸³ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ส่วนดังกล่าวมีบทบาท สำคัญในกระบวนการคัดแยก และการประสานงาน ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในบางกรณี⁸⁴ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าหน่วยงานหลายหน่วยมีความเข้าใจมากขึ้น เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในคดีที่เข้าข่ายการค้ามนุษย์ และการคัดแยกผู้เสียหาย การอบรมเพิ่มเติมให้แก่ เจ้าหน้าที่ส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายรวมถึงการคัดแยก ผู้เสียหายเป็นไปในแนวปฏิบัติเดียวกันในทุกระดับ ทั่วประเทศ⁸⁵ อันหมายถึงผู้เสียหายจากการค้า มนุษย์ รวมถึงเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อประโยชน์ทางเพศจะได้รับการคุ้มครองอย่างมี ประสิทธิภาพ

ในหลายปีที่ผ่านมา ได้มีการจัดตั้งศูนย์ต่อต้านการ ค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ (ศตม.)⁸⁶ ดำเนินงาน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงยุติธรรม โดยบทบาท หลักบางด้านของ ศตม. ได้แก่ การประสานงานกับ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีการค้า มนุษย์ รวมถึงการค้าเด็กเพื่อประโยชน์ทางเพศ การให้ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การต่อต้านการค้ามนุษย์ รวมถึงการเข้าเป็นภาคี ในอนุสัญญา พิธีสาร ข้อตกลงต่างๆ ระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น⁸⁷ นอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งศูนย์ ต่อต้านการค้ามนุษย์ขึ้น โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงยุติธรรม เพื่อติดตาม สืบสวน สอบสวนคดีค้ามนุษย์ที่มีลักษณะคดีที่ซับซ้อน ทั้งนี้ อัยการและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีส่วนร่วมใน การสืบสวน และดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่ อยู่ภายใต้การดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ⁸⁸

นอกจากนี้ ได้มีการก่อตั้งศูนย์ประสานงาน ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (ศปอช.)

(Transnational Crime Coordination Centre หรือชื่อย่อว่า TCCC) ขึ้น⁸⁹ โดยปฏิบัติงานภายใต้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการ ป้องกันปราบปราม การประสานงาน และวิเคราะห์ ข้อมูลทางการข่าวที่เกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ โดยศูนย์ประสานงานฯ เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime Coordination Network หรือชื่อย่อว่า TCCN) ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน่วยประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime Coordination Unit TCCU) จำนวน 17 หน่วย และหน่วยย่อยสนับสนุนการปฏิบัติงาน (Sub Transnational Crime Coordination Unit หรือชื่อย่อว่า Sub-TCCU) จำนวน 10 หน่วยงาน ทั่วประเทศ ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนข้อมูลและประสานงาน ในคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี และอาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ

นอกจากนี้ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติที่ได้กล่าวในข้างต้น ก็มีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการค้ามนุษย์เช่นกัน แต่ไม่ปรากฏว่ามีหน่วยงานใดที่มีหน้าที่รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ได้ให้ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะต่อประเทศไทย ในการประชุมครั้งสุดท้ายที่ผ่านมา เกี่ยวกับการปรับปรุงระเบียบวิธีการการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลของเด็กที่เป็นกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์⁹⁰ ทั้งนี้ในด้านความร่วมมือและประสานงานเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์นั้น กล่าวได้ว่า ประเทศไทยได้ดำเนินงานอย่างเต็มที่ในการสร้างกลไกต่างๆ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีหน่วยงานใดได้รับมอบหมายให้ที่มีหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานในกรณีเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ในรูปแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการค้ามนุษย์เพื่อประโยชน์ทางเพศ ซึ่งในการประชุมครั้งสุดท้ายที่ผ่านมาของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ คณะกรรมการฯ ได้แสดงความห่วงใยในการดำเนินงานที่

ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในระดับจังหวัดและในระดับท้องถิ่น⁹¹ ใน พ.ศ. 2552 สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับคณะกรรมการเฉพาะกิจพัฒนาหลักสูตรการอบรมแห่งชาติ (National Training Curriculum Development Taskforce) ได้จัดทำหลักสูตรการอบรมเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์แห่งชาติขึ้น โดยได้เผยแพร่หลักสูตรดังกล่าวไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด ในเดือนตุลาคมปีเดียวกัน หลักสูตรนี้ได้ถูกนำมาใช้ในโครงการอบรมระดับชาติ ที่จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชนเข้าร่วมรับการอบรม⁹²

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546⁹³ กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กประจำจังหวัด โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ และคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหน่วยงานผู้รักษากฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญในด้านสังคมสงเคราะห์ สังคมสงเคราะห์เด็ก จิตวิทยา กฎหมาย หรือแพทย์ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการฯ มีบทบาทหลักในด้านสังคมสงเคราะห์เด็ก การปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และส่งเสริมความประพฤติเด็ก นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ในการปฏิบัติงานตามแผนงานในสี่ด้านหลัก ได้แก่ การพัฒนาระบบหลักสูตร ระเบียบแนวปฏิบัติ และการให้บริการ รวมถึงการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงานในการสงเคราะห์ คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก และส่งเสริมความประพฤติในเด็กดังกล่าว⁹⁴

ในหลายปีที่ผ่านมา คณะกรรมการฯ ได้ทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ หน่วยงานผู้รักษากฎหมาย และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการดำเนินการคดีที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองเด็ก รวมถึงคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็ก

เพื่อประโยชน์ทางเพศ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ จากเด็ก และการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก นอกจากนี้ ได้มีการตั้งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กขึ้นในระดับ ตำบล และในระดับชุมชนขึ้นในจังหวัดต่างๆ ที่มีความจำเป็น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของการทำงาน ระหว่างหน่วยงานรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กอย่างทันที่ ทั้งด้านการป้องกัน การติดตาม ตรวจสอบ และการ รายงานกรณีเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิด ถูกข่มขู่ ถูกแสวงหาประโยชน์ หรือกรณีเด็กได้รับผลกระทบจากความรุนแรงต่างๆ รวมทั้งการค้าเด็ก และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก⁹⁵ ซึ่งการตั้งคณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นในระดับตำบลและ ชุมชนนี้ เป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ระดับชาติและระดับจังหวัด ซึ่งเป็นการ เพิ่มการคุ้มครองเด็กที่ครอบคลุมทั่วประเทศ

ในปี พ.ศ. 2554 คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนา เด็กและเยาวชนแห่งชาติ ดำเนินงานภายใต้พระราช บัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (2550) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษา พัฒนา และนำร่องระบบการปกป้องคุ้มครองเด็กสำหรับ ประเทศไทย ทั้งนี้โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุน จากองค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประจำ ประเทศไทย (UNICEF Thailand) โดยมีเป้าหมายเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพในการปกป้องคุ้มครองเด็ก ซึ่งรวม ถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการประสานงานและการ ใช้ทรัพยากรในการปกป้องคุ้มครองเด็ก คณะอนุกรรม

การฯ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งใน ระดับจังหวัดและระดับตำบลที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานผู้ รักษากฎหมาย องค์กรพัฒนาเอกชน โดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ สังกัดกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับมอบหมายให้ ทำหน้าที่เป็นสำนักเลขานุการของคณะอนุกรรมการฯ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ จะดำเนินงานร่วมกับองค์การ ทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย (UNICEF Thailand) มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation) และ หน่วยงานอื่นๆ ในการประชุมครั้งแรกของคณะอนุกรรม การฯ ในเดือนมิถุนายน 2554 นี้⁹⁶

ประเทศไทยได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ แต่อย่างไรก็ตาม การให้ความสำคัญต่อความร่วมมือเพื่อ แก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ จากเด็กในรูปแบบอื่นๆ (ที่นอกเหนือจากในรูปแบบ ของการค้ามนุษย์) นั้น เพิ่งเริ่มขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ ดังนั้น ประสิทธิภาพและความยั่งยืนของความร่วมมือ ที่เพิ่งเกิดขึ้นดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่จะต้องจับตามองต่อไป เนื่องจาก มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ประเทศไทยควรมี มาตรการที่จะส่งเสริมให้ความร่วมมือต่างๆ ที่เพิ่งเกิด ขึ้นใหม่นี้ดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเน้น การแก้ไขปัญหาสื่อลามกเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และ การท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก

ระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

ในระดับนานาชาตินั้น ความร่วมมือระหว่างประเทศ หน่วยงานระดับสากล รวมถึงหน่วยงานระดับภูมิภาค ที่มีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การประสานงานและ การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในการยุติการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

ประเทศไทยมีบทบาทที่เข้มแข็งในความร่วมมือ ระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะ ใน “ความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีของประเทศใน อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้า

มนุษย์” (the Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Trafficking หรือเป็นที่รู้จักในชื่อย่อ ว่า (COMMIT)) ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุน จากโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานว่าด้วย การค้ามนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Inter-Agency Project against Human Trafficking หรือชื่อย่อ UNIAP) ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามความ ร่วมมือแบบทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้านหลาย ประเทศภายใต้โครงการความร่วมมือระดับภูมิภาคฯ นี้ด้วย⁹⁷

โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานว่าด้วยการ ค้ำมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (UNIAP) และความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีของประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (COMMIT) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความร่วมมือระหว่างรัฐบาล หกประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (ได้แก่ ประเทศ กัมพูชา ประเทศจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ประเทศสหภาพพม่า ประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) เพื่อร่วมกัน ต่อต้านการค้ามนุษย์ในทุกรูปแบบ รวมถึงการค้าเด็ก เพื่อประโยชน์ทางเพศ ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำรายงาน ประจำปีว่าด้วยรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานในแต่ละประเทศตามแผนปฏิบัติการของความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีประเทศในอนุภูมิภาค กลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (COMMIT)⁹⁸

กิจกรรมตามแผนงานระดับอนุภูมิภาคแผนแรกของ COMMIT ที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งคือ โครงการอบรม ระดับภูมิภาคเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเป็นการ จัดอบรมแปดวันให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนในการร่าง นโยบายทั้งผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ในระดับอาวุโสและในระดับกลาง การอบรมฯ ดังกล่าวได้จัดขึ้นแปดครั้งใน ระหว่างปี พ.ศ. 2548 - 2551 และในเดือนกันยายน 2551 ได้จัดให้มีการประเมินผลการอบรมแบบมีส่วนร่วม โดยผู้แทนจากรัฐบาล องค์การสหประชาชาติ และหน่วยงานต่างๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิด เห็น เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของโครงการอบรมฯ ให้ ได้ประโยชน์สูงสุด ผลจากการประเมินการอบรมดังกล่าว อันนำไปสู่การปรับปรุงการอบรม โดยจัดการ อบรมห้าวัน ขึ้นสองครั้งที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเดือนมิถุนายนและเดือนกันยายน พ.ศ. 2552 มีผู้เข้า รับการอบรมประมาณห้าสิบคนจากหน่วยงานรัฐและ ภาคประชาสังคมจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาค รวมทั้งผู้แทนจากประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้เข้าร่วมการอบรม ในช่วงสุดท้าย อันถือเป็นความพยายามในการขยาย ความร่วมมือไปยังประเทศนอกภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงที่ ได้รับผลกระทบจากการค้ามนุษย์⁹⁹

นอกจากนี้ COMMIT มีแผนปฏิบัติงานที่เน้นสร้าง ความร่วมมือกับภาคการท่องเที่ยวเพื่อต่อต้านการค้า

มนุษย์ โดยในปี พ.ศ. 2550 ประเทศไทยเป็น เจ้าภาพจัดสัมมนาระดับภูมิภาค ในหัวข้อ “การ ปกป้องคุ้มครองเด็กจากการค้ามนุษย์และการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศในธุรกิจการท่องเที่ยว” โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาร่วมกันจัดทำและลงมติยอมรับจดหมาย แสดงความตั้งใจ (Letter of Intent) ที่ยืนยันถึง ความร่วมมือระดับภูมิภาคของประเทศสมาชิกทั้ง หกประเทศ ที่จะร่วมมือกันพัฒนากลไกในการแก้ไข ปัญหา เช่น การจัดทำทะเบียนระดับภูมิภาคเกี่ยวกับผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็ก การรณรงค์ระดับภูมิภาค เกี่ยวกับการปกป้องเด็กโดยสายการบินต่างๆ และการจัดตั้งสายด่วนระดับภูมิภาคสำหรับเด็ก (child sensitive regional hotline) ทั้งนี้ กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทย ได้รายงานถึง การดำเนินงานตามแนวทางกรอบความคิดริเริ่มนี้ว่า ได้มีการจัดทำข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ที่รวมถึงการ สร้างความตระหนักต่อการค้ามนุษย์และการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศจากเด็กในภาคการท่องเที่ยวไว้ ด้วย¹⁰⁰ เป็นที่คาดว่าพันธสัญญาต่อจดหมายแสดง ความตั้งใจดังกล่าวจะนำไปสู่การดำเนินงานที่เป็น รูปธรรมทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์ ทางเพศกับเด็กและการค้าเด็ก¹⁰¹

ประเทศไทยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) เกี่ยวกับความ ร่วมมือระดับทวิภาคีเพื่อยุติการค้าเด็กและหญิง และ การช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์กับประเทศ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ ประเทศสหภาพพม่า¹⁰² ซึ่งความร่วมมือทวิภาคีนี้รวมถึง การให้บริการและช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายจากการค้า มนุษย์ การสร้างกลไกและมาตรการต่างๆ เพื่อลดการ ค้ำมนุษย์ การดำเนินคดีต่อผู้ค้ำมนุษย์ การดำเนินงาน เพื่อป้องกันการค้ำมนุษย์ เช่น การจัดให้มีโครงการ ศึกษาและฝึกอาชีพ และการจัดตั้งคณะกรรมการร่วม เฉพาะกิจภายใต้การบันทึกความเข้าใจแบบทวิภาค ในแต่ละฉบับ เพื่อให้การส่งกลับคืนเด็กและผู้หญิง (ที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์) เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ

ในส่วนของการบันทึกความเข้าใจทวิภาคีระหว่าง

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและประเทศไทย นั้น ทั้งสองประเทศได้ร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการ ซึ่งรวมถึง 1) การจัดตั้งคณะทำงานร่วมกัน 2) การศึกษา วิจัย สถานการณ์ปัญหา 3) ความร่วมมือเกี่ยวกับการคุ้มครอง และการส่งกลับคืนผู้เสียหายจากการ ค้ามนุษย์ 4) ความร่วมมือในด้านการป้องกัน และ 5) ความร่วมมือในการสืบสวน จับกุมผู้ละเมิดต่อเด็ก¹⁰³

ในเดือนมีนาคม 2552 ได้มีการจัดการสัมมนา ระหว่าง ประเทศกัมพูชาและประเทศไทย เกี่ยวกับความร่วมมือ ทวิภาคีเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยการสัมมนา ดังกล่าวเป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบทบาท และความสำเร็จในการต่อต้านการค้ามนุษย์ข้าม ชาติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระหว่างจังหวัดที่อยู่ใน ประเทศกัมพูชาและประเทศไทย ซึ่งนำไปสู่การ อภิปรายและมีความเห็นร่วมกันถึงประเภท/ลักษณะ งานที่ควรเน้นความร่วมมือระดับทวิภาคีใน การดำเนินงานให้มากขึ้น¹⁰⁴

ในส่วนการดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจทวิภาคี ระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและ ประเทศไทยนั้น ได้มีการประชุมระหว่างประเทศทั้งสองโดยเน้นเรื่องการขยายความร่วมมือในการคัดแยก ผู้เสียหาย ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือในการส่ง (ผู้เสียหาย) กลับคืนผ่านทางจังหวัดที่เป็นพรมแดนของทั้งสอง ประเทศ นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่ม ความรู้ ทักษะในการผลิตรายการวิทยุ และการสร้าง ความตระหนักในประเด็นเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ รวมถึงการประชุมร่วมกันของตัวแทนจากทั้งสองประเทศ เกี่ยวกับการดำเนินงานช่วยเหลือผู้เสียหายจากการ ค้ามนุษย์ โดยเป็นการประชุมปีละสองครั้งเพื่อแลกเปลี่ยนบทเรียนจากการดำเนินงานและพัฒนาความร่วมมือให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹⁰⁵

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินงานโครงการความร่วมมือ ข้ามพรมแดนระหว่างไทย-ลาวเพื่อติดตามผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์ที่สูญหายในประเทศไทย โดย โครงการนี้ เน้นให้เกิดกลไกแบบทวิภาคีสำหรับการ ประสานงาน เพื่อคัดแยกผู้เสียหาย และติดตาม ผู้สูญหายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ดำเนิน

กิจกรรมของโครงการฯ ร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด ในปัจจุบันนี้ ได้มีการ ปรับปรุงกลไกทวิภาคีดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ข้อมูลล่าสุดของการดำเนินงานของโครงการฯ ได้ รายงานว่า มีการค้นพบและให้ความช่วยเหลือด้าน สวัสดิการต่างๆ แก่ผู้เสียหายที่ถูกกระทำสูญหาย จำนวน 31 คน¹⁰⁶

ในต้นปี พ.ศ.2552 ประเทศไทยและประเทศ สหภาพพม่าได้ขยายความร่วมมือในการบังคับใช้ กฎหมาย โดยจัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างกรม สังคมสงเคราะห์ของประเทศไทยและของประเทศ สหภาพพม่าทุกๆ สามเดือน เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็น และพิจารณาหาแนวทางดำเนินงานเกี่ยวกับกรณีการ ค้ามนุษย์ (Case Management) และในปีเดียวกันนี้ รัฐบาลของทั้งสองประเทศได้ให้ความเห็นชอบร่วมกัน ต่อเป้าหมายการดำเนินงานในสิบแปดเดือนข้างหน้า ในประเด็นการปกป้องคุ้มครองผู้เสียหาย รวมทั้งใน ประเด็นอื่นๆ ด้วย ทั้งนี้ นักสังคมสงเคราะห์ของประเทศ สหภาพพม่าและผู้แทนจากภาคประชาสังคมต่างๆ ได้เข้าเยี่ยมสถานสงเคราะห์หลายแห่งในประเทศไทย โดยผู้เข้าเยี่ยมชมได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ด้านภาษาแก่ชาวพม่าที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้า มนุษย์ด้วย นอกจากนี้ สำนักเลขาธิการของ COMMIT ได้ให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาลทั้งสองประเทศในการ สร้างระบบเก็บข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง หน่วยงานผู้รักษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง¹⁰⁷

การขยายความร่วมมือทวิภาคีระหว่างประเทศไทย และประเทศสหภาพพม่าในครั้งนี้นั้น ได้รับการวิพากษ์ วิจารณ์อย่างมาก เนื่องจากการดำเนินงานตามบันทึก ความเข้าใจในความร่วมมือเป็นไปอย่างหละหลวม อัน เป็นผลมาจากผู้รักษากฎหมายขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และไม่ได้รับการอบรม เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะอย่างเพียงพอ อนึ่ง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดการอบรมให้ แก่ตำรวจ อัยการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่ ด้านแรงงาน เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง และองค์กร พัฒนาเอกชน ในระหว่างเดือนตุลาคม 2550 ถึงเดือน กันยายน 2551¹⁰⁸

ในการประชุมในระดับภูมิภาค (Regional Meeting) และการประชุมในหัวข้อเฉพาะ (Thematic Meeting) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการประชุมสุดยอดระดับโลกเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชน ครั้งที่ 3 นั้น คณะทำงานระหว่างองค์กร (the Inter-Agency Group ซึ่งประกอบด้วย เอ็คแพท (ECPAT) องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) และคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP)) ได้ร่วมกันจัดประชุมระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกขึ้นที่กรุงเทพฯ ในวันที่ 18-19 สิงหาคม พ.ศ.2551 โดยผู้แทนรัฐบาลตัวแทนองค์กรพัฒนาเอกชน ตัวแทนหน่วยงานต่างๆ ของสหประชาชาติ เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย และตัวแทนเด็ก เยาวชน จากทั้งหมด 22 ประเทศ เข้าร่วมการประชุม ซึ่งการประชุมครั้งนี้ ถือเป็นโอกาสสำคัญในการทบทวนความก้าวหน้าของการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในภูมิภาค รวมทั้งการตกลงร่วมกันในระดับภูมิภาคถึงประเด็นเร่งด่วนที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กจากปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ กล่าวได้ว่าการประชุมครั้งนี้เป็นเวทีที่ยืนยันถึงความสำคัญของการดำเนินงานในลักษณะพันธมิตร (partnerships) ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นผลให้การแก้ปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ¹⁰⁹

นอกจากนี้ เอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล (ECPAT International) ได้จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญในการต่อต้านสื่อลามกเด็ก และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านทางสื่อออนไลน์ ขึ้นที่กรุงเทพฯ ในวันที่ 14-15 สิงหาคม 2551 ซึ่งการประชุมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการประชุมสุดยอดระดับโลกเพื่อต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กและเยาวชน ครั้งที่ 3 เช่นกัน โดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เช่น การบังคับใช้กฎหมาย การศึกษาวิจัย การฟื้นฟูและเยียวยาผู้เสียหาย การรณรงค์ และเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นต้น ได้แลกเปลี่ยนความรู้และเน้นถึงประเด็นเร่งด่วนที่สำคัญต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อต่อต้านสื่อลามกเด็กและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านทางสื่อออนไลน์ รวมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการ

แก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน¹¹⁰

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือเรียกชื่อย่อว่า อาเซียน (ASEAN) ประเทศไทยได้ให้การรับรองแผนงานดำเนินงานภายใต้ปฏิญญาอาเซียนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ประจำปี พ.ศ. 2550 - 2552¹¹¹ และในปี พ.ศ. 2551 ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในเอกสารแนวทางเฉพาะสำหรับการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ของอาเซียน¹¹² นอกจากนี้ ยังได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน “โครงการรณรงค์ให้การศึกษา ระดับภูมิภาคของกลุ่มอาเซียนเพื่อต่อต้านการท้องเทียวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก” ซึ่งเริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 โดยได้รับความสนับสนุนอย่างเต็มที่จากสำนักเลขาธิการของอาเซียน ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ดำเนินกิจกรรมหลายด้านภายใต้โครงการรณรงค์ดังกล่าว รวมทั้งจัดสัมมนาให้แก่บุคลากรในธุรกิจการท้องเทียวที่เกี่ยวข้องขึ้นสองครั้งในปี พ.ศ. 2551 ในประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในภาคการท่องเที่ยว มีผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้นจำนวน 134 คน¹¹³ นอกจากนี้ อาเซียนได้จัดทำสนธิสัญญาการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับคดีทางอาชญากรรมของกลุ่มประเทศสมาชิก โดยสนธิสัญญาฯ ดังกล่าว ถือเป็นกลไกที่ขยายความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศไทยและประเทศสมาชิกอื่นๆ อีกเก้าประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันนี้ยังมิได้มีการนำกลไก ทางกฎหมายนี้มาใช้ในคดีหรือกรณีที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กแต่อย่างใด¹¹⁴

นอกจากนี้ ได้เกิดความร่วมมือที่สำคัญระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่รักษากฎหมายในประเทศไทย และในประเทศตะวันตก เพื่อตอบโต้การผลิตสื่อลามกเด็กและผู้เดินทางเพื่อการมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (travelling child sex offenders) เช่น ความร่วมมือกับหน่วยงานรักษากฎหมายด้านการเข้าเมืองและการศุลกากรของประเทศสหรัฐอเมริกา (US Immigration and Customs Enforcement (ICE)) ที่นำไปสู่การจับกุมและดำเนินคดีผู้เดินทางเพื่อการมีเพศสัมพันธ์

กับเด็กและผู้ผลิตสื่อลามกเด็กในหลายคดี หรือ ตัวอย่างความร่วมมือกับศูนย์คุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์และจากภัยออนไลน์ ประเทศอังกฤษ (U.K.'s Child Exploitation and Online Protection (CEOP) Centre) ซึ่งเป็นความร่วมมือจากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของการจัดตั้งคณะที่ปรึกษาขึ้นในประเทศไทย (รวมทั้งที่ประเทศกัมพูชา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน¹¹⁵ ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานรัฐบาล (ทั้งจากกระทรวง จากหน่วยงานท้องถิ่นที่มีการปกครองอิสระ เช่น พัทยา และจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) และภาคประชาสังคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (รวมทั้ง เอ็คแพท)¹¹⁶ นอกจากนี้ความร่วมมือแบบทวิภาคีแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำสถานทูตต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยได้ร่วมกันจัดตั้งคณะทำงานด้านการต่างประเทศเพื่อต่อต้านการค้า

ยาเสพติดและอาชญากรรมในชุมชน (Foreign Anti-Narcotic and Crime Community (FANCC)) ขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยหนึ่งในวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อรณรงค์ และส่งเสริม การติดตามตัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (child sex tourism) ที่ดำเนินงานโดยรัฐบาลไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและฉับไวยิ่งขึ้น¹¹⁷

กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (The Anti-Trafficking Division of the Royal Thai Police) ได้จัดตั้งศูนย์ความร่วมมือระดับสากลขึ้น (International Cooperation Centre (ICC)) เพื่อทำงานร่วมกับหน่วยงานสากลต่างๆ ในการรวบรวมข้อมูลและแลกเปลี่ยนการข่าวและหลักฐานในคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และติดตามความก้าวหน้าของคดีการค้ามนุษย์ข้ามชาติ¹¹⁸

การป้องกัน

การป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยยุทธศาสตร์และนโยบายที่มีความครอบคลุมในหลายๆ ด้าน เพื่อก่อให้เกิดการแก้ไขประเด็นที่เป็นรากฐานของปัญหาไปพร้อมๆ กัน ยุทธศาสตร์เหล่านี้ควรมุ่งเน้นดำเนินงานกับเด็กที่ตกอยู่ในสถานการณ์เปราะบาง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศกับเด็ก ควบคู่ไปกับการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหารากฐานที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เช่น ปัญหาความยากจน และการขาดการศึกษา เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การป้องกันในระยะยาว อาจดำเนินการโดยปรับปรุงสถานะของเด็กที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางที่สุดต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ เช่น การดำเนินงานภายใต้นโยบายการแก้ไขปัญหาคือ ความยากจน ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม รวมถึงปรับปรุงการเข้าถึงบริการทางการศึกษา สุขภาพ และสวัสดิการสังคม เป็นต้น ยุทธศาสตร์การป้องกันในระยะสั้น เช่น การรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ต่อ

แสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก การให้การศึกษาและอบรมแก่สาธารณชน กลุ่มเปราะบางในสังคม และเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นต้น

นอกจากนี้ ควรเน้นสร้างความร่วมมือในการปกป้องเด็กร่วมกับหน่วยงานธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยอาจเป็นความร่วมมือทั้งในด้านทรัพยากรและความรู้ความเชี่ยวชาญของหน่วยงานธุรกิจนั้นๆ โดยเฉพาะในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักรู้ต่อปัญหา อันเป็นการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเป็นกลไกหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

อนึ่ง ควรส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมบางประการของสังคม และความประพฤติในสังคม อันนำไปสู่การลดความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็ก โดยทำงานโดยตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กชาย ผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว ชุมชน และสาธารณชน ผ่านทางโครงการให้การศึกษา ให้ข้อมูล และเข้าพบปะกับกลุ่มเป้าหมาย

โดยตรงในพื้นที่ (outreach) เนื่องจาก บางครั้งปัจจัยทางสังคมบางอย่างเช่น การที่เด็กไม่มีใบสูติบัตร การแบ่งแยก (discrimination) ที่ส่งผลกระทบต่อชนเผ่าและ ชนกลุ่มน้อย ทศนคติในเรื่องเพศชายเพศหญิง (gender) และเรื่องความเป็นชาย (masculinity) มีส่วนส่งเสริมความอดทนอดกลั้นทางสังคม (social tolerance) ต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก อันส่งผลให้ปัญหาคงอยู่ในสังคมและเด็กตกอยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางมากขึ้นต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ นอกจากนี้มาตรการในการลดความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อบริการทางเพศจากเด็ก ควรเน้นแก้ปัญหาในกลุ่มผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กทั้งที่เป็นชาวต่างชาติและที่เป็นชาวไทยด้วยกัน รวมทั้งควรจัดให้มีมีทรัพยากรมาสนับสนุนการดำเนินงานอย่างพอเพียงเพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงานมาตรการดังกล่าว

ในส่วนของการทำงานป้องกันระยะยาวนั้น ในปี พ.ศ. 2543 ประเทศไทยได้ออกกฎหมายซึ่งกำหนดให้เด็กทุกคนต้องเข้ารับการศึกษาภาคบังคับเก้าปี¹¹⁹ นอกจากนี้ ภายใต้การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ “โลกที่เหมาะสมต่อเด็ก” ที่ได้กล่าวถึงในข้างต้นนั้น ประเทศไทยได้ดำเนินงานให้เด็ก โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ ในสถานการณ์เปราะบาง เช่น เด็กเร่ร่อน มีโอกาสเข้ารับการศึกษามากขึ้น¹²⁰ ในเดือนมกราคม พ.ศ.2552 คณะรัฐมนตรีมีมติให้เพิ่มงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางจัดการศึกษาเรียนฟรีสำหรับเด็กทุกคน¹²¹ ซึ่งงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นนี้ได้ถูกนำไปช่วยเหลือค่าใช้จ่าย (ทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของบุตรหลานที่ผู้ปกครองต้องจ่าย เช่น ค่าหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางการศึกษาและพัฒนา ซึ่งส่งผลให้ทางโรงเรียนไม่ได้รับอนุญาตให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากผู้ปกครองอีกต่อไป¹²²

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ประสานงานความร่วมมืออย่างต่อเนื่องกับองค์กรพัฒนาเอกชน และภาคอุตสาหกรรมในท้องถิ่น (โดยเฉพาะอุตสาหกรรมโรงโม่หิน) เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน (โดยเฉพาะเยาวชนหญิง) มีโอกาสทำงานที่มีใช่เป็นการค้าประเวณี หรือทำงานที่มีลักษณะแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก รวมทั้งได้สนับสนุนงบประมาณแก่โครงการอบรมพัฒนาทักษะและวิชาชีพให้เด็กในระดับมัธยมศึกษาด้วย ถึงแม้ว่าโครงการฯ มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กโดยตรง แต่ผลการดำเนินงานโครงการฯ ดังกล่าวได้ช่วยให้เด็กมีช่องทางในการทำงานมากขึ้นหลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญในการลดความเสี่ยงของเด็กต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ¹²³

ในด้านความพยายามที่จะลดความเสี่ยงต่อการถูกค้ามนุษย์และการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศของเด็ก ไร้สัญชาตินั้น องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ หรือยูนิเซฟ (UNICEF) ได้สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย (Legal Assistance Center) ซึ่งดำเนินงานโดยมหาวิทยาลัยพายัพ ในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ไร้สัญชาติที่พำนักอยู่ในภาคเหนือของประเทศและต้องการขอสัญชาติไทย หรือขอสถานะทางกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคงอยู่ในประเทศ การให้ความช่วยเหลือนี้ส่งผลให้ผู้ไร้สัญชาติได้รับเอกสารทางกฎหมายที่เหมาะสมจากสำนักงานทะเบียน รวมถึงใบสูติบัตร นอกจากนี้ ทางศูนย์ฯ ยังได้จัดอบรมให้แก่เยาวชนที่ไร้สัญชาติในประเด็นเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมาย เพื่อส่งเสริมให้พวกเขาสามารถทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐในท้องถิ่น ในการหาทางแก้ไขปัญหสถานะทางกฎหมายของพวกเขา โดยตัวของพวกเขาเอง¹²⁴

การสร้างควมตระหนัก

ประเทศไทยได้ริเริ่มกิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อสร้างความตระหนักในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหา

ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก มีรายงานว่ารัฐบาลกำลังศึกษาถึงการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับ

สถาบันเทিং ซึ่งหวังว่าจะเป็น การช่วยลดปัญหาที่ เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก¹²⁵

ในปี พ.ศ.2552 ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ (ศปคม.แห่งชาติ) ได้ร่วมมือกับโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานแห่ง สหประชาชาติ (UNIAF) องค์กรพัฒนาเอกชน ภาค ธุรกิจ และนักวิชาการ เป็นเจ้าภาพจัดงานแข่งขันการ ออกแบบตัวนำโชค (mascot) สำหรับใช้ในการสื่อสาร เพื่อสร้างความตระหนักต่อประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ทั่วประเทศ ทั้งในสถาบันการศึกษา ภาค ธุรกิจ และภาคประชาสังคม¹²⁶ ทั้งนี้ ถึงแม้ว่า โดยส่วนใหญ่แล้วการสร้าง ความตระหนักเกี่ยวกับปัญหา ทางด้านสังคมต่อสาธารณชนตามรูปแบบที่เคยทำกัน มานั้น เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ แต่การสร้าง ความตระหนักด้วยรูปแบบ และวิธีการใหม่ๆ เพื่อกระตุ้น ความสนใจของสาธารณชนต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ก็นับว่ามีส่วน สำคัญในการดึงความสนใจจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องที่อาจ จะยังไม่ทราบหรือไม่สนใจต่อปัญหาเหล่านี้

นอกจากนี้ จากการที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมโครงการ ธรรมรงค์ให้การศึกษาระดับภูมิภาคของอาเซียนเพื่อต่อต้าน การท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (ASEAN Regional Education Campaign to Combat Child Sex Tourism) ได้มีรายงานว่าการท่องเที่ยวทางเพศที่ เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในหมู่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม จุดอ่อนของการดำเนินงานธรรมรงค์ฯ นี้ คือ ขาดการสร้าง ความตระหนักให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้ทราบถึงกลไก

ต่างๆ สำหรับรายงานกรณีต้องสงสัยว่าเป็นการละเมิด ทางเพศต่อเด็ก¹²⁷

รัฐบาลไทยได้ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมหลาย กิจกรรมที่เป็นการป้องกันและกระตุ้นความสนใจ ของสาธารณชนเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ นอกจากการ สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนในการจัดกิจกรรม ธรรมรงค์ และจัดเวทีสาธารณะเพื่อพูดคุยเกี่ยวกับ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์แล้วนั้น รัฐบาล ยังได้ริเริ่มกิจกรรมสร้างความตระหนักต่อปัญหา การค้ามนุษย์ขึ้นทั่วประเทศ¹²⁸ เช่น ในปีพ.ศ. 2551 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมมือกับโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน แห่งสหประชาชาติ (UNIAF) มูลนิธิศุภนิมิต (World Vision) เอ็ม ทีวี เอ็กซ์อิท (MTV Exit) อุทยานการเรียนรู้ (TK Park) และหน่วยงานอื่นๆ เปิดตัวโครงการ ธรรมรงค์สร้างความตระหนัก “หยุด! การค้ามนุษย์” ขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความ ตระหนักรับรู้ของสังคมไทยเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์จากผู้อพยพที่เข้ามาใน ประเทศไทย ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายของการธรรมรงค์ฯ ครั้งนี้ ได้แก่ เด็กและผู้ปกครอง เด็กนักเรียนไทยทั้ง ในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ และ หน่วยงานที่ทำงานต่อต้านการค้ามนุษย์¹²⁹ ซึ่งการ ดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น แสดงให้เห็น ว่ารัฐบาลมิได้เพิกเฉยต่อปัญหาที่เกิดขึ้น แต่อย่างไร ก็ตาม มาตรการการแก้ไขปัญหานั้นเน้นเกี่ยวกับการค้า เด็กโดยเฉพาะนั้น ค่อนข้างมีอยู่อย่างจำกัด อันส่งผล ให้การสร้าง ความตระหนัก และความเข้าใจต่อ ประเด็นต่างๆ ที่มีลักษณะเฉพาะเกี่ยวกับการค้าเด็ก ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

การมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจ

หลักการปฏิบัติเพื่อปกป้องเด็กจากการถูกแสวงหา ประโยชน์ทางเพศในการเดินทางและการท่องเที่ยว (Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism) เป็นมาตรฐานสากลที่สำคัญสำหรับ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจท่องเที่ยวในการ

ตรวจสอบ และป้องกันการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก โดยบริษัทที่เกี่ยวข้องหลายบริษัทใน ประเทศไทยได้ลงนามรับเอาหลักการปฏิบัตินี้ไปใช้ในการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งการลงนามรับหลักการ ปฏิบัติฯ ดังกล่าว หมายถึงบริษัทให้คำมั่นสัญญาที่จะ เผยแพร่ข้อมูลเพื่อรณรงค์ต่อต้านการท่องเที่ยวเพื่อมี

เพศสัมพันธ์กับเด็กต่อลูกค้าของบริษัท และจัดอบรมฯ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทในทุกระดับ รวมถึงเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถสังเกตถึงกรณีที่น่าสงสัยว่าอาจเป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก และรายงานกรณีดังกล่าวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป ทั้งนี้ โรงแรม Accor ได้ลงนามรับหลักการปฏิบัติเพื่อปกป้องเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในการเดินทางและการท่องเที่ยว ไปปฏิบัติในการดำเนินงานธุรกิจของตน โดยเครือข่ายโรงแรม Accor ในประเทศไทย ได้ดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายเอ็คแพท ในการจัดอบรมฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของโรงแรมและเผยแพร่ข้อมูลรณรงค์ต่อต้านการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กต่อลูกค้าของบริษัทมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และมีเจ้าหน้าที่ของ Accor ได้รับการอบรมฯ ไปแล้วประมาณเกือบ 6,000 คน นอกจากนี้ Accor ยังได้จัดกิจกรรมหาทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรท้องถิ่นที่ทำงานกับเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศด้วย¹³⁰

ในปี พ.ศ. 2552 Centara Group ซึ่งดำเนินงานเครือข่ายโรงแรมชั้นนำ¹³¹ และ Samui Villas and Homes¹³² ได้ลงนาม รับหลักการปฏิบัติเพื่อปกป้องเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในการเดินทางและการท่องเที่ยว ไปปฏิบัติในการดำเนินงานธุรกิจของตน นอกจากนี้ จากการดำเนินงานของเอ็คแพท Evason Phuket and Hideaway Yao Noi ซึ่งดำเนินงานธุรกิจสปาและรีสอร์ทในเครือ Six Senses ประเทศไทย ก็ได้ลงนามรับหลักการปฏิบัติ ไปปฏิบัติในการดำเนินงานธุรกิจของตนเมื่อเร็ว ๆ นี้¹³³

นอกจากนี้ มูลนิธิเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation Thailand) ยังได้จัดการอบรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้แก่ภาคธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น ร่วมมือกับสมาคมการท่องเที่ยวเชียงราย จัดสัมมนาเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กให้กับภาคธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย¹³⁴ รวมทั้งจัดสัมมนากับธุรกิจโรงแรมและบริษัทนำเที่ยว เพื่อส่งเสริมการลงนามรับหลักการปฏิบัติเพื่อปกป้องเด็กจากการถูก

แสวงหาประโยชน์ทางเพศในการเดินทางและการท่องเที่ยว (Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism) ในขณะที่เขียนรายงานฉบับนี้ the Legend Hotel (ในจังหวัดเชียงราย) และสมาคมการท่องเที่ยวเชียงราย ได้ลงนามรับหลักการปฏิบัติฯ และนำบทบัญญัติบางประการของหลักปฏิบัติฯ รวมเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงแรม (corporate social responsibility) ด้วยและได้มีการจัดแถลงข่าวเปิดตัวนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการปกป้องคุ้มครองเด็ก โดยมีสื่อมวลชนและชุมชนในท้องถิ่นเข้าร่วมการแถลงข่าว

นอกจากได้ลงนามนำหลักการปฏิบัติฯ ไปปฏิบัติในการดำเนินงานของหน่วยงานแล้ว บางโรงแรมยังได้เผยแพร่เอกสารให้การศึกษา โปสเตอร์ และแผ่นพับภายในโรงแรม ในหัวข้อ “เดินทางด้วยความเอาใจใส่และความปลอดภัย” (“Travel with Care, Care for Children in Thailand”) เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก และส่งเสริมให้มีการรายงานการกระทำที่น่าสงสัยว่าเป็นการละเมิดทางเพศและแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ the Legend Hotel (ในจังหวัดเชียงราย) ยังได้เผยแพร่เอกสารประกอบการอบรมเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติฯ ให้แก่โรงแรมในเครือที่อยู่ในจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทยด้วย เพื่อส่งเสริมให้เกิดความตระหนักต่อปัญหาการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก และบทบาทของโรงแรมในการช่วยป้องกันปัญหา

ภายใต้โครงการรณรงค์ “เมค ไอที เซฟ” (Make-IT-Safe campaign) เอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล ร่วมมือกับมูลนิธิยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (ECPAT Foundation) และองค์กรเพื่อนร่วมงานอีกสามองค์กร จัดกิจกรรมให้การศึกษาและอบรมแก่เยาวชน เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนรณรงค์ชักชวนให้ร้านอินเทอร์เน็ตกำหนดมาตรการปกป้องเด็กและดำเนินงานให้บริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความปลอดภัยต่อเด็ก เนื้อหาของกิจกรรมให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนนั้น รวมถึงความเสี่ยงที่มาจากการสื่อสารแบบออนไลน์ และการใช้การสื่อสาร

ออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรณรงค์ เพื่อเรียกร้องให้มีมาตรการส่งเสริมให้เด็กได้รับการปกป้องคุ้มครองตามสิทธิเด็กที่พึงได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การดำเนินงานโครงการรณรงค์นี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากร้านอินเทอร์เน็ต และเป็นการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนจะขยายดำเนินงานไปที่จังหวัด เพียวร์และกรุงเทพฯ

นอกจากความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาการท้องที่ยิวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กแล้ว ยังมีความร่วมมือที่สำคัญจากสาธารณชนและภาคธุรกิจเพื่อต่อต้านสื่อลามกเด็กด้วย เช่น ไมโครซอฟท์ ประเทศไทย ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานโครงการ “หุ้นส่วนในการเรียนรู้” (“Partner in Learning”) ซึ่งเป็นโครงการระยะเวลาห้าปี โดยกิจกรรมที่สำคัญของโครงการฯ คือการจัดทำชุมชนออนไลน์ (www.pil.in.th) ขึ้น เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ออนไลน์และการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยให้แก่เด็กที่ใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 20,000 คน¹³⁵ นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2549 คณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ ดำเนินงานภายใต้กรมประชาสัมพันธ์ ได้ร่วมมือกับสถานีวิทยุโทรทัศน์หกสถานี จัดทำและแนะนำระบบการจัดระดับความเหมาะสมของเนื้อหารายการสื่อโทรทัศน์ตามอายุผู้ชม¹³⁶

ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2552 โครงการบริการสายด่วนเพื่อใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์ และปลอดภัยในสังคมไทย หรือเรียกสั้นๆ ว่า ไทยฮอตไลน์ (www.thaihotline.org) ได้ก่อตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ เนคเทค (NECTEC) และมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย โดยการสนับสนุนของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) และสมาคมผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตไทยฮอตไลน์ดำเนินงานรับแจ้งหรือร้องเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงเนื้อหาที่มีลักษณะสื่อลามกเด็ก¹³⁷ นอกจากนี้ ตัวแทนไทยฮอตไลน์ได้ร่วมการประชุมระดับสากลเกี่ยวกับการดำเนินงานฮอตไลน์ ซึ่งจัดขึ้นโดย เอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ในปี พ.ศ. 2553 ที่ประเทศไต้หวัน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้การ

ดำเนินงานฮอตไลน์ในรูปแบบต่างๆ หลังจากการประชุมดังกล่าว ไทยฮอตไลน์ได้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานฮอตไลน์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานสากล รวมทั้งเน้นส่งเสริมความร่วมมือและกำหนดแนวทางการประสานงานกับหน่วยงานผู้รักษากฎหมายที่ชัดเจนขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานหลังจากที่ได้รับรายงานหรือแจ้งร้องเรียนจากสาธารณชน นอกจากนี้ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 ศูนย์คุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์และจากภัยออนไลน์ (Child Exploitation and Online Protection (CEOP) Centre) ประเทศอังกฤษ และสภาหอการค้าอังกฤษแห่งประเทศไทย ได้ร่วมมือเป็นพันธมิตรกันเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในภาคธุรกิจมีส่วนร่วมปกป้องเด็กจากการถูกละเมิดทางเทคโนโลยีสื่อสารออนไลน์ โดยทาง CEOP ให้ความสนับสนุนด้านข้อมูลสำหรับการศึกษาแก่เยาวชนทั้งข้อมูลตั้งแต่ในรูปแบบของแผ่นพับจนถึงข้อมูลในรูปแบบภาพยนตร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ และความสามารถในการจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นสถานการณ์เสี่ยงได้ด้วยตนเอง รวมทั้งเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ CEOP ประสบความสำเร็จในการให้การศึกษาดังกล่าวแก่เยาวชนที่ประเทศอังกฤษมาแล้ว¹³⁸

รัฐบาลไทยได้ดำเนินกิจกรรมหลายด้านเพื่อป้องกันและต่อต้านสื่อลามกเด็ก รวมถึงเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยของเด็กในการใช้อินเทอร์เน็ต หลังจากประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เริ่มดำเนินงาน “โครงการความเอาใจใส่ ดูแล ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์” (“Cyber Care Project”) ซึ่งกิจกรรมหลายกิจกรรมในโครงการนี้มุ่งเน้นการติดตาม ตรวจสอบ อินเทอร์เน็ต เช่น “โครงการทำความสะอาดการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต” หรือเรียกว่า “ไซเบอร์ คลีน” (“Cyber Clean”) หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันจัดทำเว็บไซต์ (<http://www.ictkeeper.com/>) ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการรับแจ้งเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินงาน “โครงการ ฝักรวัง” (“Gatekeeper Project”) ซึ่งเป็นการติดตั้งเครื่องมือกั้นกรอง (filters) เว็บไซต์ เพื่อสกัดกั้นมิให้

เว็บไซต์อันตรายที่ตั้งอยู่นอกประเทศไทยเข้ามาถึงผู้
ใช้อินเทอร์เน็ตที่อยู่ในประเทศไทยได้¹³⁹ นอกจากนี้
นี้ กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ได้ร่วมมือกันสร้างซอฟต์แวร์

ชื่อ “เว็บการ์ด” เพื่อปิดกั้นมิให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
สามารถเข้าถึงเว็บไซต์ที่ผิดกฎหมายได้¹⁴⁰ และจัดให้มี
การอบรมทั่วประเทศเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่าง
ปลอดภัย¹⁴¹

โครงการรณรงค์ หยุด การค้าเด็กและเยาวชนเพื่อ แสวงหาประโยชน์ทางเพศ

เป็นโครงการรณรงค์ที่มุ่งระดมทุนเพื่อ
ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหาย
จากการถูกค้าเพื่อวัตถุประสงค์ทาง
เพศ และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขปัญหาที่
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางบวกใน
ระยะยาว โดยสนับสนุนให้สาธารณชน
มีความตระหนักต่อปัญหา และมี
ส่วนร่วมในการโน้มน้าวการตัดสินใจ
ของผู้อำนาจในการดำเนินการแก้ไข
ปัญหา อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ
การดำเนินงานต่อต้านการค้าเด็กเพื่อ
วัตถุประสงค์ทางเพศอย่างเป็นทางการ
ทั้งนี้ โครงการรณรงค์ฯ ดังกล่าวเป็น
โครงการระยะสามปีของการจับมือเป็น
พันธมิตรระหว่าง เดอะ บอดีช็อป (the
Body Shop) และเอ็คแพท (ECPAT)
โดยเริ่มดำเนินงานโครงการรณรงค์ฯ
ใน พ.ศ. 2552

กิจกรรมแนะนำโครงการรณรงค์ฯ
ของเอ็คแพท และ เดอะ บอดีช็อป
ต่อสาธารณชน ได้จัดขึ้นในเดือน
สิงหาคม พ.ศ. 2552 ที่กรุงเทพฯ โดย
ได้นำเสนอรายงานข้อมูลพื้นฐานของ
โครงการรณรงค์ฯ ในหัวข้อ “การ

ปกป้องคุ้มครองพวกเขา อยู่ในมือ
ของเรา” ซึ่งเป็นการรายงาน
ถึงสถานการณ์การค้าเด็กเพื่อ
วัตถุประสงค์ทางเพศ และเน้นย้ำถึง
การค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ
ที่เพิ่มขึ้นในหลายประเทศ รวมทั้ง
รณรงค์ให้รัฐบาลในประเทศนั้นๆ
เพิ่มการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหา
และปกป้องเด็กและเยาวชน ทั้งนี้
คุณ Najat M'jid Maalla ผู้เสนอ
รายงานพิเศษ (Special Rapporteur)
ของสหประชาชาติว่าด้วย การค้าเด็ก
การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่
เกี่ยวกับเด็ก ให้เกียรติกล่าวสุนทรพจน์
ในงานเปิดตัวโครงการรณรงค์ฯ คุณ
Najat M'jid Maalla ได้แสดงถึง
ความตั้งใจที่จะนำเสนอรายงานข้อมูล
ดังกล่าว ต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่ง
สหประชาชาติ และผู้เสนอรายงาน
พิเศษท่านอื่นๆ รวมถึงความมุ่งมั่นต่อ
การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ
รณรงค์ฯ นี้

นอกจากการจัดกิจกรรมแนะนำ
โครงการรณรงค์ฯ ดังที่ได้กล่าวไป
ในข้างต้น ยังได้มีการจัดกิจกรรม
ประชาสัมพันธ์โครงการรณรงค์ฯ
ขึ้นที่ห้างสรรพสินค้า เซนทรัล เวิลด์
ด้วย โดยบุคคลผู้มีชื่อเสียงมาร่วม
อภิปราย พูดคุยถึงประเด็นเกี่ยวกับ
การค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ
ในประเทศไทย และความสำคัญของ
โครงการรณรงค์ฯ ที่มีต่อประเทศไทย
นอกจากนี้ เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่
ดีแทค (DTAC) ได้ร่วมประชาสัมพันธ์
โครงการรณรงค์ฯ โดยส่งข้อความ

ประชาสัมพันธ์โครงการ และหมายเลข
โทรศัพท์ Hotline สำหรับรายงาน
กรณีต้องสงสัยว่าเป็นการค้าเด็ก ไป
ยังโทรศัพท์มือถือ (SMS messages)
ของลูกค้าดีแทคจำนวนเป็นล้านๆ คน
ทั่วประเทศไทย และ เอ็ม ทีวี (MTV)
ก็ได้ร่วมสนับสนุนโครงการรณรงค์ฯ
โดยนำเสนอวิดีโอเกี่ยวกับโครงการ
รณรงค์ฯ ทางรายการที่ได้รับ
ความนิยมจากผู้ชมของ เอ็ม ทีวี
ประเทศไทย

ในกลางปี พ.ศ. 2553 เดอะ บอดี
ช็อป และเอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล
ได้จัดกิจกรรมแนะนำโครงการรณรงค์ฯ
ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเน้นถึงความสำคัญ
ของการร่วมลงชื่อของประชาชนใน
การเรียกร้องให้มีการดำเนินงานใน
ประเด็นหลักที่สำคัญต่อการแก้ไข
ปัญหา โดยจะนำบัญชีรายชื่อดังกล่าว
มอบให้กับรัฐบาลเมื่อใกล้สิ้นสุดการ
ดำเนินงานโครงการ ซึ่งประเด็นหลัก
สำคัญที่เรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินงาน
นั้น ได้แก่ การเข้าเป็นภาคีต่อพิธีสาร
เพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษ
การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและ
เด็ก การเพิ่มความเข้มงวดในการ
บังคับใช้กฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์
และการดำเนินงานต่างๆ เพื่อปกป้อง
คุ้มครอง และให้ความดูแลเป็นพิเศษ
แก่เด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้า
มนุษย์ ในขณะที่เขียนรายงานฉบับนี้
เดอะ บอดีช็อป และเอ็คแพท ได้
รวบรวมรายชื่อสนับสนุนข้อเรียกร้อง
ต่อรัฐบาลดังกล่าว ได้มากกว่า 50,000
รายชื่อแล้ว

การคุ้มครอง

การคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จำเป็นต้องอาศัยกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และมีเนื้อหาครอบคลุม โดยควรมีบทบัญญัติเฉพาะที่บังคับใช้เพื่อต่อต้านหรือเพิ่มความเข้มแข็งในการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กที่เกิดขึ้นในหลายรูปแบบ และควรมีการทบทวน ปรับปรุง กฎหมายเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้กฎหมายมีศักยภาพในการให้ความคุ้มครองต่อเด็กได้ทันตามรูปแบบใหม่ๆ ของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เช่น การรูปแบบของการสร้างความไว้วางใจ (โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก) การดูแลและการเข้าถึงสื่อลามกเด็กออนไลน์ รวมถึงการแก้ไข เปลี่ยนแปลง กฎหมายสากลระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อนึ่ง กฎหมายที่ได้ประกาศบังคับใช้ตามข้อผูกพันหรือสัตยาบันที่ประเทศมีต่อกฎหมายหรือมาตรการระหว่างประเทศนั้น รัฐบาลควรมีมาตรการที่ก่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงกำหนดให้มีนโยบายและแนวปฏิบัติเพื่อปกป้องคุ้มครองเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหาย และหรือเด็กที่ตกเป็นพยาน

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีต่ออนุสัญญา และพิธีสารหลักระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็ก เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก อนุสัญญาด้านแรงงานว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันทีเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมิได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารเพื่อป้องกัน ปรานีปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก รวมทั้งยังมิได้ลงนามรับรองปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก ซึ่งเป็น

มาตรการในระดับภูมิภาค อนึ่ง ประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีในประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (the Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Trafficking หรือเป็นที่รู้จักในชื่อย่อว่า COMMIT) ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นในหัวข้อการประสานงานและความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

มาตรการระดับภูมิภาคหลายมาตรการที่ประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กนั้น ส่วนใหญ่เป็นมาตรการที่เน้นแก้ปัญหาเกี่ยวกับการค้าเด็ก ตัวอย่างเช่น การลงนามความร่วมมือทวิภาคีกับประเทศเพื่อนบ้าน และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีในประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (COMMIT) โครงการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงฯ ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดมาตรการต่างๆ เพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ กรรณาดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อการประสานงานและความร่วมมือระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้ลงนามในข้อตกลงการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และข้อตกลงความช่วยเหลือทางกฎหมายกับสาธารณรัฐเกาหลีใต้¹⁴² ซึ่งข้อตกลงนี้ นอกจากจะเป็นความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศในประเด็นต่างๆ ไปที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมแล้ว ความร่วมมือดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันเพื่อดำเนินคดีกับผู้เดินทางท่องเที่ยวที่ละเมิดทางเพศต่อเด็กอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏว่ามีกรณีส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนที่เป็นผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กเกิดขึ้น

กลไกด้านสิทธิเด็ก ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

กลไกในระดับระหว่างประเทศ		
กลไกด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับสิทธิเด็ก	ความเห็น	
คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ		
คณะทำงานด้านทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ – คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ	คณะทำงาน UPR จะจัดประชุมเพื่อทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ในการประชุมครั้งที่ 12 ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นในเดือนตุลาคม 2554	
ผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วย การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก	ได้ยื่นขออนุญาตต่อรัฐบาลเพื่อเยือนประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2547	
ผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยการค้ามนุษย์	ได้ยื่นขออนุญาตต่อรัฐบาลเพื่อเยือนประเทศไทย	
คณะกรรมการประจำอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ		
คณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ	ประเด็นหลักเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนเด็ก ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ปี พ.ศ. 2549 <ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนให้รัฐบาลไทยให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับว่าด้วยการค้ามนุษย์ แนะนำให้รัฐบาลไทยปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายต่อต้านการค้ามนุษย์ 	
อนุสัญญาและพิธีสาร ที่เกี่ยวข้องกัสิทธิเด็ก	วันที่ลงนามเป็นภาคี	วันที่ส่งรายงานของประเทศ
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. 2532	27 มีนาคม 2535	ส่งรายงานประจำระยะเวลาฉบับที่สอง เมื่อ พ.ศ. 2548 ส่งรายงานประจำระยะเวลาฉบับที่หนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 2539
พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก พ.ศ. 2543	11 มกราคม 2549	ส่งรายงานของประเทศที่จัดทำโดยรัฐบาล ซึ่งจะเข้าสู่กระบวนการทบทวน ในเดือนตุลาคม 2554
อนุสัญญาคองการแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 182)	16 กุมภาพันธ์ 2544	ไม่มี (เนื่องจากไม่มีข้อกำหนดให้ส่งรายงาน)
อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร พ.ศ. 2543	ลงนามแต่ยังไม่ได้เป็นภาคี	
พิธีสารสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะหญิงและเด็ก พ.ศ. 2543 (พิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร พ.ศ. 2543)	ลงนามแต่ยังไม่ได้เป็นภาคี	ไม่มี (เนื่องจากไม่มีข้อกำหนดให้ส่งรายงาน)
กลไกในระดับภูมิภาค		
ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก	ลงนามใน พ.ศ. 2547 (ไม่มีข้อกำหนดการเข้าร่วมเป็นภาคี)	

ประเทศไทยมีกฎหมายที่มีเนื้อหาครอบคลุมการต่อต้าน การค้าประเวณีเด็ก และการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ ซึ่งกฎหมายฉบับหลังเป็นกฎหมายที่เพิ่งประกาศบังคับใช้เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีช่องว่างทางกฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านสื่อลามกเด็ก ซึ่งทำให้

เด็กได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ สิ่งที่น่าเป็นห่วงอีกประการหนึ่งคือ การขาดความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยในกรณีอาชญากรรมบางกรณีที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

การค้าประเวณีเด็ก

กฎหมายไทยได้ให้คำนิยามที่เหมาะสมเกี่ยวกับการค้าประเวณีเด็ก รวมทั้งมีบทบัญญัติที่ห้ามและลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมทางเพศกับเด็กที่ตกอยู่ในกระบวนการค้าประเวณี รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมการค้าประเวณีเด็ก อย่างไรก็ตาม ยังขาดการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีเด็ก

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 (ในเอกสารนี้จะเรียกชื่อย่อว่า “พระราชบัญญัติการค้าประเวณี”) เป็นกฎหมายเบื้องต้นที่คุ้มครองเด็กจากการถูกค้าประเวณี โดยได้กำหนดคำนิยามการค้าประเวณีที่สอดคล้องกับพิธีสารเลือกรับว่าด้วย การขายเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็กว่าหมายถึง “การยอมรับการกระทำชำเราหรือการยอมรับการกระทำอื่นใด หรือการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ในทางกามารมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำส่อนเพื่อสินจ้างหรือประโยชน์อื่นใด ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำและผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ” แต่อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่ามีการบังคับใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวน้อยมาก

พระราชบัญญัติการค้าประเวณี ห้ามมิให้มีการกระทำชำเราหรือกระทำทางเพศอื่นใดแก่บุคคลที่อายุไม่เกิน 18 ปี ใน “สถานการณ์การค้าประเวณี” ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม¹⁴³ ซึ่งรวมถึงห้ามมิให้มีการชักชวนโดยเปิดเผย¹⁴⁴ โฆษณา¹⁴⁵ หรือติดต่อกับบุคคลอื่นใดในสถานประกอบการลักษณะนั้น¹⁴⁶

ผู้ใดกระทำชำเราหรือกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ของตนเองหรือผู้อื่น แก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีในสถานการณ์การค้าประเวณี โดยบุคคลนั้นจะยินยอมหรือ

ไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงหกปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสองหมื่นบาท (ประมาณ 1,200-3,600 เหรียญสหรัฐ) แต่กระทำการแก่เด็กอายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหกหมื่นบาท (ประมาณ 600-1,800 เหรียญสหรัฐ)¹⁴⁷

พระราชบัญญัติการค้าประเวณี ยังได้กำหนดให้เป็นความผิดทางกฎหมายในการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปซึ่งบุคคลใดเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี แม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม บุคคลผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท (ประมาณ 3,000-12,000 เหรียญสหรัฐ) ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่ถูกนำไปค้าประเวณี¹⁴⁸ ทั้งนี้ หากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำโดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใดๆ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ข้างต้น

พระราชบัญญัติการค้าประเวณี ได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ปกครองของเด็ก หากผู้ปกครองมีส่วนรู้เห็นในการแสวงหาประโยชน์จากเด็กที่ถูกนำไปค้าประเวณี

โดยหาก บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของบุคคลอายุยังไม่เกินสิบแปดปี มีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้มีธุระจัดหา ล่อไป หรือชักพาไปซึ่งบุคคลดังกล่าวเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี แม้บุคคลนั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท (ประมาณ 2,300-12,000 เหรียญสหรัฐ)¹⁴⁹ หากผู้ปกครองมีส่วนร่วมรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลผู้อยู่ในความปกครองที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปีกระทำการค้าประเวณี โดยเป็นการละเมิดข้อกำหนดเกี่ยวกับการชักชวน การโฆษณาเชิญชวน หรือการติดต่อกับคนใดคนหนึ่ง พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลให้ถอนอำนาจปกครองของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของผู้นั้นเสีย และแต่งตั้งผู้ปกครองแทนบิดามารดา หรือผู้ปกครองนั้น¹⁵⁰

พระราชบัญญัติการค้าประเวณีได้กำหนดบทลงโทษให้ “เจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแล หรือผู้จัดการ กิจการการค้าประเวณีหรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณี ในสถานการค้าประเวณีที่มีบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินสิบแปดปีทำการค้าประเวณีอยู่ด้วย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท” (ประมาณ 3,000-12,000 เหรียญสหรัฐ)¹⁵¹ นอกจากนี้ ยังได้ห้ามมิให้ “ผู้ใดหน่วงเหนี่ยว กักขัง กระทำ ด้วยประการใดให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย หรือทำร้ายร่างกาย หรือขู่ข่มขู่ด้วยประการใดๆ จะใช้กำลังประทุษร้ายผู้อื่น เพื่อข่มขืนใจให้ผู้อื่นนั้นกระทำการค้าประเวณี” หากการกระทำผิดดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ “ได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต” แต่หากผู้ถูกกระทำ “ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต”

พระราชบัญญัติการค้าประเวณีมีเนื้อหาครอบคลุมในการให้ความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างกว้างๆ แต่อย่างไรก็ตาม มิได้มีข้อกำหนดที่ชัดเจนว่าเด็กทุกคนที่อายุไม่เกินสิบแปดปีที่เกี่ยวข้องในกระบวนการค้าประเวณี ไม่ต้องรับโทษภายใต้พระราชบัญญัติดังกล่าว ถึงแม้ว่าในทางปฏิบัติ โดยปรกติแล้วสำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในคดีเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายและเด็กที่เป็นผู้กระทำความผิดพิจารณาความผิดของเด็กตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งกำหนดให้เด็กไม่ต้องได้รับโทษโดยการให้ถูกจำคุก¹⁵² แต่อย่างไรก็ตาม ถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ควรทำให้กฎหมายมีความชัดเจนขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความชัดเจนในการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าโสเภณี ในฐานะที่เด็กตกเป็นผู้เสียหาย มิใช่ในฐานะผู้กระทำความผิด รวมถึงกำหนดให้แนวปฏิบัติต่อเด็กในระบบของกระบวนการยุติธรรม เป็นการปฏิบัติที่ยึดถือแนวทางของการเยียวยา พื้นฟู มากกว่าแนวทางของการลงโทษ

นอกจากพระราชบัญญัติการค้าประเวณี ประมวลกฎหมายอาญาของไทยยังมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางเพศ โดยกฎหมายที่ว่าด้วยการกระทำชำเรานั้น ห้ามมิให้มีการร่วมประเวณีกับเด็กหญิงอายุสิบห้าปี หรือต่ำกว่า ไม่ว่าเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม¹⁵³

ในขณะที่ประเทศไทยมีกฎหมายต่างๆ ที่ให้ความคุ้มครองเด็กเกี่ยวกับการค้าประเวณีที่มีเนื้อหาค่อนข้างครอบคลุม แต่ก็มียุทธศาสตร์ว่าเด็กตกอยู่ในกระบวนการค้าประเวณีอย่างแพร่หลาย¹⁵⁴ และการขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังก็ยังคงมีอยู่

การค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ

ประเทศไทยยังมิได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงและเด็ก พ.ศ.2543 แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเร็วๆ นี้ ประเทศไทยได้ออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551¹⁵⁵ (ในเอกสารนี้จะเรียกชื่อย่อว่า “พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์”) ซึ่งมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

รัฐบาลประกาศใช้พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปีเดียวกัน โดยมีบทบัญญัติที่เข้มงวดและครอบคลุมมากกว่าพระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540 ซึ่งนับว่าเป็นความพยายามที่ดีของรัฐบาลในการปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรการสากลที่กำหนดไว้ในพิธีสารเพื่อป้องกันปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ ถึงแม้ว่าประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นภาคีในพิธีสารฯ ก็ตาม

พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ กำหนดความหมายของการค้าเด็กไว้ในมาตรา 6 ข้อ 2 โดยห้ามมิให้ “ผู้ใดเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด [โดย] เป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก” (ภายใต้มาตรา 4 เด็ก หมายถึง บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี) เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ บทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าการค้าเด็กไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องการกระทำที่เป็นการ หลอกลวง บังคับขู่脅 หรือ ฉ้อฉล ตามที่บัญญัติไว้ในความหมายของการค้ามนุษย์ที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา 4 ได้กำหนดความหมายของคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” โดยรวมถึง “การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่ วัสดุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอทาน การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การบังคับตัวต่อวัยะเพื่อการค้าหรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน อันเป็นการขูดรีดบุคคล ไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม” ซึ่งความหมายที่ระบุไว้ในมาตรา 4 และมาตรา 6 สอดคล้องกับมาตรการที่กำหนดไว้ในพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์

มาตรา 7 กำหนดบทลงโทษทางอาญากรรมต่อผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือหรือสนับสนุนการกระทำความผิดฐานค้าเด็ก (เช่น บุคคลที่ช่วยเหลือในการ “จัดหาที่ประชุมหรือที่พำนักให้แก่ผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์”) และ มาตรา 8 กำหนดบทลงโทษต่อผู้ที่ตระเตรียมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ (มาตรา 15) กำหนดให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” โดยมีบทบาทในการ “กำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” รวมถึงการค้าเด็ก และ “กำหนดแนวทางและกำกับดูแลการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ”

บทลงโทษผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพระราชบัญญัติการค้ามนุษย์นั้น มีความแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับอายุของผู้ที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เช่น ผู้ใดกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์โดยเป็นการกระทำแก่ “บุคคลอายุเกินสิบห้าปี แต่ไม่ถึงสิบแปดปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกปีถึงสิบสองปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถึงสองแสนสี่หมื่นบาท” (ประมาณ 3,800 -7,500 เหรียญสหรัฐ) (มาตรา 52) แต่หากเป็นการกระทำแก่ “บุคคลอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่แปดปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท” (ประมาณ 5,000 -9,400 เหรียญสหรัฐ) (มาตรา 52) ทั้งนี้ ได้กำหนดบทลงโทษในลักษณะเดียวกันแก่ผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือหรือสนับสนุนการกระทำความผิดฐานค้าเด็ก (มาตรา 7) แต่ในขณะเดียวกันได้กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเตรียมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ต้องระวางโทษจำคุก และปรับ ในอัตราหนึ่งในสามของบทลงโทษที่กล่าวไว้ข้างต้น (มาตรา 8)

พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ยังได้กำหนดข้อยกเว้นที่ครอบคลุมถึงการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมาตรา 33 กำหนดให้ “ความช่วยเหลือแก่บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์อย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การให้การศึกษา การฝึกอบรม การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย การส่งกลับไปยังประเทศเดิมหรือภูมิลำเนาของผู้เสียหาย การดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เสียหายตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด” ส่วนมาตรา 34 และมาตรา 35 กำหนดรายละเอียดถึงวิธีปฏิบัติในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน นอกจากนี้ ยังมีบทบัญญัติระบุไว้โดยเฉพาะว่า บุคคล

ซึ่งเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ จะไม่ถูกดำเนินคดีภายใต้พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง นอกเสียจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม¹⁵⁶

การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการดำเนินงานต่อต้านการค้าเด็ก ซึ่งการดำเนินงานของประเทศไทยในการสืบสวนสอบสวน และดำเนินคดีการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ ยังมีความยากลำบากอยู่พอสมควร โดยเฉพาะการรวบรวมหลักฐานและคำให้การที่เกี่ยวข้อง

เนื่องกับการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และการสร้างความมั่นใจในการให้ความคุ้มครองต่อผู้เสียหาย รวมถึงยังคงมีปัญหาด้านความต่อเนื่องของการประสานงานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภายในประเทศและในระดับภูมิภาค ถึงแม้ว่าได้มีความพยายามเป็นอย่างดีจากรัฐบาลในการดำเนินงานด้านนี้ตั้งที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นในหัวข้อการประสานงานและความร่วมมือ ทั้งนี้ได้มีรายงานระบุว่า ตั้งแต่ปี 2551 มีคดีความผิดฐานค้ามนุษย์ในประเทศไทยเพียงสามคดีเท่านั้นที่ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด¹⁵⁷

สื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก รูปภาพเกี่ยวกับการละเมิดเด็กทางเพศ

ประเทศไทยยังมิได้ปฏิบัติตามพันธสัญญาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ภายใต้พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก กฎหมายไทยยังมิได้กำหนดคำจำกัดความของคำว่าสื่อลามกเด็ก และไม่มีกฎหมายห้ามและกำหนดบทลงโทษต่อการกระทำการเผยแพร่ การเสนอ การครอบครอง สื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก แต่อย่างไรก็ตาม มีบทบัญญัติทางกฎหมายอื่นๆ ที่หากมีการแปลความที่เหมาะสมแล้ว สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและดำเนินคดีสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยมีมาตราว่าด้วยวัตถุหรือสิ่งของลามก ซึ่งใช้ควบคุมสื่อลามกต่างๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพยนตร์ แอลบั้มทีกเสียง หรือแอลบั้มทีกภาพ¹⁵⁸ โดยกฎหมายห้ามมิให้มีการ “ผลิต การมีไว้ นำเข้าหรือยึ่งให้นำเข้า ในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยึ่งให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไป หรือยึ่งให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ [...] เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่าย หรือเพื่อการแสดงออกแก่ประชาชน” นอกจากนี้ กฎหมายยังห้ามมิให้มีการช่วยทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งของลามก “โดยโฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใด ๆ ว่า มีบุคคลกระทำการ [...] หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่า วัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด”¹⁵⁹ ผู้ที่กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท

(ประมาณ 180 เหรียญสหรัฐ) หรือทั้งจำ ทั้งปรับ¹⁶⁰ ทั้งนี้กฎหมายดังกล่าวมิได้ระบุให้ชัดเจนว่าด้วยวัตถุหรือสิ่งของลามกนั้น ครอบคลุมถึงภาพที่ลอกเลียนหรือภาพเหมือนที่เกี่ยวข้องกับเด็กด้วยหรือไม่

นอกจากนี้ ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ได้กำหนดความหมายของคำว่า “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” ที่รวมถึง “การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก” แต่มิได้รวมถึงการกระทำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก (การเผยแพร่ การนำเข้า การส่งออก การเสนอ การขาย หรือการครอบครอง) อนึ่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ได้ห้ามมิให้มีการกระทำ “บังคับ ชูเชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอม ให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะ เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด”¹⁶¹

ประเทศไทยได้ออกและบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 (ในเอกสารนี้จะเรียกชื่อย่อว่า “พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์”) เพื่อต่อต้านอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ โดยมีบทบัญญัติที่มีเป้าหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยการใช้ระบบทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวรวมถึงสื่อลามกด้วย นอกจากนี้ พระราชบัญญัติดังกล่าว ยังกำหนดให้ ผู้ใดก็ตามที่กระทำความผิดต่อบทบัญญัติที่กำหนด

ไว้ในพระราชบัญญัติฯ ต้องรับโทษความผิดทางอาชญากรรม ตัวอย่างเช่น มาตรา 14 กำหนดให้ผู้ใดก็ตาม “นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ หรือเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ [ที่มีลักษณะตามที่กล่าว] ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท [ประมาณ 3,100 เหรียญสหรัฐ] หรือทั้งจำทั้งปรับ”¹⁶² ทั้งนี้ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมบทบัญญัติมาตรา 287 ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีได้ครอบคลุมถึงข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล นอกจากนี้ มาตรา 26 ของพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ กำหนดให้ “ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ [...] และข้อมูลของผู้ใช้บริการไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน” ซึ่งบทบัญญัตินี้มิได้บังคับใช้เฉพาะแต่ผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตเท่านั้น แต่รวมถึงองค์กรใดก็ตามที่ให้บริการการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต เช่น องค์กรที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ลูกจ้างขององค์กร เป็นต้น¹⁶³ อนึ่ง สิ่งที่สำคัญที่ควรกล่าวถึงคือเอกสารฉบับร่างพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ที่เป็นเอกสารร่างฉบับแรกที่ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2545 นั้น ได้กำหนดการกระทำให้มีเอกสารสื่อลามกเกี่ยวกับเด็กต้องระวางโทษจำคุก 5 ปี รวมทั้งถูกปรับ¹⁶⁴ แต่อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กมิได้ปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับสมบูรณ์ของพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์¹⁶⁵

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติจัดการพิมพ์ พ.ศ.

2550 กำหนดให้ “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจออกคำสั่ง [...] ห้ามส่งเข้าหรือนำเข้าเพื่อเผยแพร่ในราชอาณาจักร ซึ่งสิ่งพิมพ์ใดๆ [...] ที่กระทบต่อ [...] ศีลธรรมอันดีของประชาชน”¹⁶⁶

ถึงแม้ว่าบทบัญญัติเหล่านี้ส่งผลให้เกิดความคุ้มครองทางกฎหมายต่อสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก แต่ก็มิได้ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับว่าได้ปฏิบัติตามพันธะสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อพิธีสารเลือกรับว่าด้วย การค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก โดยเฉพาะในประเด็นของการให้คำจำกัดความและการห้ามเผยแพร่สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก ทั้งนี้ การบังคับใช้บทบัญญัติและข้อกำหนดภายใต้บทบัญญัติต่างๆ เหล่านี้ในกรณีสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับการตีความของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องในแต่ละกรณี นอกจากนี้ ไม่มีหน่วยงานใดได้รับมอบหมายอย่างชัดเจนให้มีความรับผิดชอบต่อการประสานงาน และติดตามการพัฒนาด้านยุทธศาสตร์และการดำเนินงานเพื่อต่อต้านสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก ทั้งที่ดำเนินงานโดยรัฐบาล ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจ ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ ขาดมาตรฐาน และขาดความครอบคลุม ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงควรออกกฎหมายที่กำหนดรายละเอียดเพื่อส่งเสริมให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดให้มีบทบัญญัติที่ห้ามและลงโทษการกระทำที่เป็นการสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ (grooming of children) รวมทั้ง การเข้าถึงและดูสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

การท้องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 282 ห้ามมิให้มีการกระทำอันเป็น “ธูระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม” โดยกำหนดบทลงโทษอย่างรุนแรงหากความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี และกำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินยี่สิบปี หากความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี นอกจากนี้ มาตรา 283 ได้กำหนดเพิ่มโทษให้สูงขึ้นในกรณีที่ผู้กระทำความผิด “ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ

ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด [...] เพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น” ซึ่งกำหนดให้การกระทำความผิดดังกล่าวที่เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี ต้องระวางโทษจำคุกและปรับ หรือจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2540 ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า ผู้

กระทำผิดไม่สามารถกล่าวอ้างความยินยอมของเด็กที่อายุไม่เกินสิบแปดปีเพื่อเป็นข้อแก้ตัวในการกระทำผิดได้ นอกจากนี้ ข้อแก้ไขดังกล่าวยังได้เพิ่มการกระทำที่กำหนดให้เป็นความผิดภายใต้บทบัญญัติต่างๆ ดังกล่าว อันส่งผลให้มีกระบวนการทำความผิดทางอาชญากรรมที่สามารถถูกดำเนินคดีนอกราชอาณาจักรภายใต้กฎหมายไทย ไม่ว่าจะการทำความผิดนั้นเกิดขึ้นที่ใด หรือผู้กระทำความผิดมีสัญชาติอะไร¹⁶⁷

ในรายงานพิเศษของคณะอนุกรรมการด้านการท่องเที่ยว ในคณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภานั้น คณะอนุกรรมการฯ ได้ยอมรับถึงสถานการณ์ที่เป็นจริงว่ากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาไม่ได้ทำงานร่วมกับภาคประชาสังคม เพื่อแก้ไขปัญหการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กอย่างจริงจัง รวมทั้งมิได้มอบหมายให้หน่วยงานใดในกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ ในส่วนหน่วยงานตำรวจ ก็ยังคงมีความคลุมเครือเกี่ยวกับหน่วยงาน

ของตำรวจที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก ทั้งนี้ ถึงแม้ว่ามีหน่วยงานของตำรวจที่รับผิดชอบเกี่ยวกับอาชญากรรมต่อเด็ก เยาวชน และหญิง แต่หน่วยงานดังกล่าวมีขอบข่ายความรับผิดชอบที่กว้าง จึงทำให้ไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะเน้นการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์ต่อเด็ก รวมทั้ง การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในรูปแบบอื่นๆ¹⁶⁸

ในปีพ.ศ. 2551 ศาลได้ตัดสินให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสามคน และนักท่องเที่ยวไทยสี่สิบคนมีความผิดในการกระทำเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กภายใต้กฎหมายไทย¹⁶⁹ แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงขีดจำกัดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อดำเนินคดีต่อชาวต่างชาติที่มีเพศสัมพันธ์กับเด็ก กรุณาดูรายละเอียดในหัวข้อการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์ต่อเด็กที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้างต้นของรายงานนี้¹⁷⁰

หน่วยงานดำเนินงานปกป้องคุ้มครองเด็ก

ประเทศไทยมีหน่วยงานผู้พิทักษ์กฎหมายที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ แต่ถึงกระนั้นก็ตามไม่มีหน่วยงานผู้พิทักษ์กฎหมายหน่วยงานใดที่ดำเนินงานในประเด็นเฉพาะเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในทุกรูปแบบ

หลังจากที่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งตำรวจหน่วยพิเศษขึ้น ซึ่งมีชื่อเรียกว่ากองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (บก.ปคม) (Anti-Human Trafficking Division หรือเรียกชื่อย่อว่า AHTD) ซึ่งแต่เดิมนำขึ้นในนามกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็ก เยาวชน และสตรี มีบทบาทดำเนินงานด้านอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ซึ่งรวมถึงการค้าเด็กด้วย ตำรวจหน่วยพิเศษนี้มีบทบาทการดำเนินงานทั่วประเทศ และเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำหน่วยได้เข้ารับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ รวมถึงการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และวิธีการ

ปฏิบัติทางด้านกฎหมายในกรณีที่มีเด็กเกี่ยวข้องเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินคดีกับเด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และส่งตัวพวกเขาต่อให้กับหน่วยงานที่ให้บริการที่พักและความช่วยเหลืออื่นๆ ของรัฐแทนที่จะส่งต่อให้กับงานห้องกักของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ซึ่งบังคับใช้ตาม พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ตำรวจหน่วยพิเศษนี้ดำเนินงานโดยร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจในระดับเขตและระดับจังหวัด และสามารถปฏิบัติงานเป็นอิสระจากหน่วยงานของตำรวจในระดับเขตและระดับจังหวัดเพื่อดำเนินคดีต่างๆ ให้คืบหน้าได้หากจำเป็น นอกจากนี้ ตำรวจหน่วยพิเศษนี้ยังดำเนินงานเกี่ยวกับการปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เช่น สื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และการค้าประเวณีเด็ก ทั้งนี้มีรายงานว่า ในปี พ.ศ. 2552 กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ จับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศได้เป็นจำนวน 867 คดี แต่ไม่เป็นที่ยืนยันว่าในจำนวนดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดที่

เกี่ยวกับเด็กก็คดี¹⁷¹

กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม ดำเนินงานสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดทางอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์ โดยเน้นคดีที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชนหรือคดีที่มีความชัดเจนว่าเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมระหว่างประเทศ¹⁷² นอกจากนี้ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้จัดตั้งศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ (Centre Against International Human Trafficking หรือมีชื่อย่อว่า CAHT) ซึ่งการดำเนินงานส่วนหนึ่งเน้นการดำเนินคดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ อนึ่ง ได้มีการจัดตั้งกองทุนพิเศษสำหรับสนับสนุนการดำเนินคดีที่เป็นการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศด้วย¹⁷³

กฎหมายไทยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองพยาน ผู้เสียหาย และผู้กระทำความผิด ที่อายุไม่เกินสิบแปดปี โดยมีระเบียบปฏิบัติที่อนุญาตให้เด็กสามารถให้คำให้การในสถานที่ที่เป็นส่วนตัวโดยมีนักจิตวิทยาจิตแพทย์ หรือนักสังคมสงเคราะห์อยู่กับเด็กในระหว่างการให้การด้วย รวมทั้งการบันทึกวิดีโอคำให้การของเด็กดังกล่าวอาจนำไปใช้ในศาลได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้พิพากษาในคดีนั้นๆ อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าผู้พิพากษาบางท่านไม่อนุญาตให้ใช้วิดีโอเทปคำให้การของเด็กในศาล เนื่องจากประสบกับปัญหาทางเทคนิค และไม่สามารถที่จะซักถามผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาได้โดยตรงในศาล¹⁷⁴

ถึงแม้ว่ามีความก้าวหน้าในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก แต่การดำเนินงานในบางด้านยังจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เช่น การคัดแยกเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ การปฏิบัติทางกฎหมายซึ่งยึดถือแนวทางของการ “เคารพความคิดเห็นของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของประโยชน์ที่ดีที่สุดต่อเด็ก” (‘best interest of the child’) รวมถึงความละเอียดอ่อนต่อเด็กในกระบวนการทางกฎหมาย ซึ่งควรเป็นการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังควรปรับปรุงการคุ้มครองพยานที่เป็นเด็ก เพื่อส่งเสริมให้มีการดำเนินคดีในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ในทุกกรณี และผู้กระทำความผิดถูกดำเนินคดีและรับโทษ¹⁷⁵ อนึ่ง หลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็ก เยาวชนและสตรี มีฐานะเป็นกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ (บก.ปคม) แล้วนั้น ยังไม่มีหน่วยงานของตำรวจหน่วยงานใดที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่พิเศษในการคุ้มครองเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ การให้ความดูแล คุ้มครองเด็ก ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์นั้น โดยส่วนใหญ่แล้วการดำเนินงานดังกล่าวยังคงเน้นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ อนึ่ง รัฐบาลควรจัดให้มีการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับสาเหตุและขอบเขตของช่องว่างทางกฎหมายที่ยังคงมีอยู่ รวมทั้งกำหนดมาตรการที่มีเป้าหมายให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นมาตรฐานและเป็นไปอย่างครอบคลุม กว้างขวาง

การให้บริการความช่วยเหลือแก่เด็ก

ยุทธศาสตร์การให้ความช่วยเหลือเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ โดยดำเนินงานเพื่อฟื้นฟู เยียวยา และการกลับคืนสู่สังคมของเด็กนั้น ควรกำหนดขึ้นเป็นนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ความช่วยเหลือในระยะสั้นอาจรวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ การจัดให้มีที่พักอาศัย และการช่วยเหลือทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนความช่วยเหลือในระยะยาวนั้น อาจรวมถึงการช่วยให้เด็กได้กลับคืนสู่ระบบการศึกษา การกลับคืนสู่ครอบครัวหรือชุมชน (หากมีความเป็นไปได้) และแผนฟื้นฟูและกลับคืนทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การกำหนดให้มีมาตรการเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่ไม่ใช่สัญชาติไทย ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากในบางกรณีเด็กผู้เสียหายเป็นบุคคลจากประเทศอื่นๆ ที่ถูกค้ามายังประเทศไทย

ในรายงาน พ.ศ. 2552 ระบุว่ามียุติสถานแรกรับ (สถานที่รับตัวผู้เสียหายชั่วคราว) ดำเนินงานโดยหน่วยงานรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ตั้งอยู่ทั่วประเทศ จำนวน 138 แห่ง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและผู้ใหญ่ที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกละเมิด ถูกแสวงหาประโยชน์ ความรุนแรง และการค้ามนุษย์¹⁷⁶ สำหรับในส่วนของสถานสงเคราะห์ระยะยาวนั้น รัฐบาลได้จัดตั้งสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพขึ้น 8 แห่ง (ตั้งอยู่ในทุกภาคของประเทศเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทั้งที่เป็นคนไทยและคนต่างชาติ โดยสถานคุ้มครองสี่แห่งดำเนินงานให้บริการความช่วยเหลือแก่ผู้หญิงและเด็ก ได้แก่ บ้านเกร็ดตระการ (ภาคกลาง) บ้านศรีสุราษฎร์ (ภาคใต้) บ้านสองแคว (ภาคเหนือ) และบ้านนารีสวัสดิ์ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) และอีกสี่แห่งดำเนินงานให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ชาย โดยตั้งอยู่ที่ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดเชียงราย จังหวัดระนอง และจังหวัดสงขลา) ทั้งนี้ สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพให้บริการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ รวมทั้ง ด้านสุขภาพการรักษาพยาบาล การให้คำปรึกษา การศึกษา การอบรมฝึกอาชีพ การติดตามและประเมินครอบครัวเพื่อการส่งกลับ การส่งกลับคืนภูมิลำเนาและการกลับคืนสู่สังคม การติดตามประเมินผล และการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย¹⁷⁷

อนึ่ง เพื่อให้การบริการความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายเป็นไปอย่างครอบคลุม รัฐบาลได้จัดตั้งศูนย์พึ่งได้ (One Stop Crisis Center: OSCC) ขึ้นภายในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และ/หรือในโรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาลชุมชนทั่วประเทศ เพื่อดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และให้บริการด้านการรักษาพยาบาลแก่เด็ก

และสตรีที่ถูกละเมิดและถูกแสวงหาประโยชน์ ซึ่งรวมถึงกรณีที่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ อนึ่ง เนื่องจากเด็กและผู้ใหญ่ที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย ศูนย์พึ่งได้จึงดำเนินงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่างๆ โดยใช้กระบวนการสหวิชาชีพในการดำเนินงานทางคดีที่เกี่ยวกับการละเมิดและการแสวงหาประโยชน์ทั้งทางร่างกายและทางเพศจากเด็กและสตรี และได้นำมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายมาใช้ในการดำเนินงานด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การให้บริการทางการแพทย์ในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถเข้าถึงเด็กทุกคนที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะเด็กผู้ชายที่ถูกค้าเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ¹⁷⁸

นอกจากนี้ยังมี ข้อจำกัดของสถานที่ดูแลผู้เสียหายเหล่านี้ รวมถึงการมิได้แยกแยะความแตกต่างของการให้บริการความช่วยเหลือระหว่างผู้เสียหายที่เป็นเด็กและผู้เสียหายที่เป็นผู้ใหญ่ (ซึ่งบุคคลทั้งสองกลุ่มจะมีความต้องการในการรับความช่วยเหลือที่แตกต่างกัน) รวมทั้งมิได้แยกแยะการให้ความช่วยเหลือตามความแตกต่างของประเภทปัญหาที่ผู้เสียหายประสบ และมีรายงานว่าสถานที่ดูแลผู้เสียหายที่ดำเนินงานทั้งโดยรัฐบาลและองค์กรพัฒนาเอกชนนั้นสามารถให้บริการที่พักแก่เด็กผู้เสียหายได้เพียง 5,000 คนต่อปี โดยทั่วไปแล้ว เด็กผู้เสียหายจะถูกส่งตัวมารับความช่วยเหลือที่สถานที่ดูแลผู้เสียหายที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานรัฐ แต่อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าผู้เสียหายหลายคน โดยเฉพาะบุคคลที่เป็นชาวต่างชาติหลีกเลี่ยงการถูกส่งตัวมาที่สถานที่ดูแลผู้เสียหาย เนื่องจากกลัวถูกกักตัวและถูกส่งตัวให้ออกนอกประเทศ¹⁷⁹

การบริการรายงานโทรศัพท์สายด่วน และให้คำปรึกษา

หน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และองค์กรพัฒนาเอกชนหลายหน่วยงาน ให้บริการโทรศัพท์สายด่วน (hotlines) ฟรีตลอดยี่สิบสี่

ชั่วโมง สำหรับรับแจ้งรายงานกรณีที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ รวมถึงกรณีการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ ตัวอย่างเช่น โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข 1191

ที่ดำเนินงานโดยกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ภายใต้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และโทรศัพท์สายด่วนหมายเลข 1300 (ซึ่งรู้จักกันในนาม 1300 ศูนย์ประชาชนดี) ดำเนินงานโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์¹⁸⁰

โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข 1300 ดำเนินงานโดยรัฐบาล ให้บริการฟรีตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง ตามนโยบายรัฐบาลในการให้บริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชนที่กำลังประสบปัญหาทางสังคม โทรศัพท์สายด่วนนี้รับรายงานประเด็นปัญหาทางสังคมทั้งของผู้ใหญ่และเด็กที่เกี่ยวข้องกับ การละเมิดทางร่างกายและทางเพศ การแสวงหาประโยชน์ ความรุนแรง รวมถึงการค้ามนุษย์ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมแล้วเป็นผู้รับเรื่องรายงานทางสายด่วนที่ศูนย์กลางรับแจ้งเหตุที่กรุงเทพฯ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำบ้านพักเด็กและครอบครัว (สถานแรกรับ) ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานรัฐบาล ตั้งอยู่ใน 76 จังหวัดทั่วประเทศ

ถึงแม้ว่าโทรศัพท์สายด่วนนี้จะมีได้เน้นให้บริการแก่เด็กโดยเฉพาะ แต่การดำเนินงานของโทรศัพท์สายด่วนก็เน้นให้ความสำคัญในการช่วยเหลือเด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยในหลายปีที่ผ่านมา ได้มีความพยายามจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนและปรับปรุง การดำเนินงานของโทรศัพท์สายด่วน ถึงแม้ว่าโดยหลักการแล้ว ทุกคนสามารถติดต่อเพื่อขอความช่วยเหลือจากโทรศัพท์สายด่วนได้ รวมทั้งเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่ในภาคปฏิบัติ การดำเนินงานของโทรศัพท์สายด่วนยังมีข้อจำกัดในการตอบสนองต่อความต้องการของเด็กผู้เสียหาย ซึ่งหมายถึงการจัดให้บริการที่ละเอียดอ่อนและเป็นมิตรต่อเด็กที่อาจเป็นผู้โทรศัพท์ติดต่อขอความช่วยเหลือโดยตรง รวมถึงการให้บริการที่มีข้อจำกัดทางด้านภาษา (โดยส่วนใหญ่แล้ว เด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ข้ามชาติ จะพูดภาษาเขมร พม่า ลาว และเวียดนาม ซึ่งเป็นภาษาที่มีได้เปิดให้บริการทางโทรศัพท์สายด่วน)

การส่งผู้เสียหายกลับคืนสู่ภูมิลำเนา

ประเทศไทยได้ดำเนินงานเพื่อพัฒนาขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการส่งผู้เสียหายกลับคืนสู่ภูมิลำเนา ภายใต้ข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศสหภาพพม่า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และมณฑลยูนนานของประเทศจีน โดยได้ดำเนินงานสร้างและส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายในระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับชาติ และระดับสากล เพื่อให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนกระบวนการส่งผู้เสียหายกลับคืนสู่ภูมิลำเนา¹⁸¹

กฎหมายไทยได้กำหนดไว้ว่าผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่เป็นชาวต่างชาติ (รวมทั้งเด็กผู้เสียหาย) อาจได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวด้วยเหตุผลเกี่ยวกับการแพทย์ การเยียวยา พิ้นฟู และ

กระบวนการดำเนินคดี¹⁸² อย่างไรก็ตาม ในขณะที่เขียนรายงานนี้ ยังไม่พบข้อมูลเกี่ยวกับการบังคับใช้บทบัญญัติทางกฎหมายดังกล่าวในคดีการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้น โดยทั่วไปแล้ว เด็กต่างชาติที่ตกเป็นผู้เสียหายจะถูกส่งตัวไปรับความช่วยเหลือที่บ้านพักของรัฐบาลในระหว่างรอการส่งตัวกลับคืนสู่ภูมิลำเนา ส่วนผู้เสียหายที่มีสัญชาติไทยนั้น กระทรวงต่างประเทศรายงานว่าในปีพ.ศ. 2550 ได้ให้ความช่วยเหลือแก่หญิงและเด็กหญิงจำนวน 403 คน ให้ได้กลับประเทศไทย โดยผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ถูกค้าไปยังต่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ¹⁸³

รายงานการศึกษาในปี พ.ศ. 2552 ขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ระบุว่า “การถูกให้อยู่ในสถานที่ดูแลผู้เสียหายเป็นระยะเวลา

โดยไม่จำเป็น ทำให้เด็กและบุคคลที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือไม่ต้องการความช่วยเหลือจาก ซึ่งผู้ที่รับรู้ถึงความยุ่งยากของ “ระบบ” จะมีวิธีในการตอบคำถามกับตำรวจที่ทำให้พวกเขาไม่ต้องถูกส่งตัวไปที่สถานที่ดูแลผู้เสียหาย และเลือกที่จะถูกส่งตัวกลับโดยช่องทางอื่นๆ ที่เร็วกว่า ดังนั้น ปัญหาการให้บริการคุ้มครองแก่เด็กผู้เสียหายที่ถือเป็นการดำเนินงานด้านหนึ่งของบ้านพักและการถูกให้อยู่ภายในบ้านพักเป็นระยะเวลานานโดยไม่เต็มใจ ส่งผลให้รัฐบาลไทยต้องประเมินถึงประสิทธิภาพในการให้บริการ ที่แม้ว่า เป็นการให้บริการที่มีความเป็นมิตรมากขึ้น แต่ระยะเวลานานในการส่งตัวผู้เสียหายที่เป็นผู้อพยพย้ายถิ่นชั่วคราวออกนอกประเทศนั้นกลับใช้ระยะเวลานาน¹⁸⁴

ปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของศูนย์ให้บริการความช่วยเหลือนั้น มิเพียงส่งผลกระทบต่อกระบวนการเยียวยา พี่นฟู เด็กผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อบูรณภาพ ความสมบูรณ์ (integrity) ของกระบวนการทางกฎหมายในประเทศไทยด้วย การให้ความดูแลช่วยเหลือ ที่เป็นไปตามมาตรฐานที่สอดคล้องกันของศูนย์ฯ รวมถึงการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานส่งคืนกลับภูมิลำเนา นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญต่อโอกาสในการสร้างชีวิตใหม่ของผู้เสียหาย รวมทั้งเป็นหลักประกันถึงกระบวนการบริหารจัดการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

การอบรมผู้บังคับใช้กฎหมาย

รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดอบรมและสร้างความตระหนักให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง¹⁸⁵ โดยในปัจจุบันนี้ รัฐบาลเน้นให้มีการจัดอบรมให้แก่ตำรวจ อัยการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าหน้าที่แรงงาน เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง และองค์กรพัฒนาเอกชน เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ข้ามชาติ¹⁸⁶

ได้มีการจัดอบรมทั่วประเทศให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ นักสังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกผู้เสียหายตามแนวทางการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่รัฐบาลได้จัดทำขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551¹⁸⁷ นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2551 รัฐบาลไทยได้จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประเมินหลักสูตรของโครงการอบรมระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และหลักสูตรการอบรมกระบวนการสหวิชาชีพในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ เพื่อสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นสำหรับใช้ในการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ไทย ซึ่งในปีเดียวกันนี้ ได้มีการทดสอบผลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรขึ้นสองครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 77

คน จากหน่วยงานรัฐบาล และองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน การคุ้มครอง การดำเนินคดี และการจัดทำนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการค้ามนุษย์¹⁸⁸

ถึงแม้ว่าได้มีความพยายามดำเนินงานเพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การคัดแยกเด็กผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ก็ยังคงเป็นสิ่งที่ เป็นปัญหาอยู่ เนื่องจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินสถานะของเด็กนั้น ยังมีได้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน หรือสอดคล้องกัน¹⁸⁹

การก่อให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดนั้น จำเป็นต้องมีการจัดสรรทรัพยากรเพิ่มขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย อัยการ ศาล อันจะส่งผลให้กระบวนการสืบสวน และดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ รวมถึงการปรับปรุงการคัดแยกผู้เสียหาย โดยเฉพาะผู้เสียหายที่เป็นเด็ก การให้ความคุ้มครองเด็กที่เป็นพยาน และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

การมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

เด็กไทยได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยเด็ก 398 คน จาก 78 จังหวัด ได้เข้าร่วมในการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิเด็กในประเทศ ซึ่งจัดขึ้นในแต่ละภาค ทั้งสี่ภาคของประเทศ นอกจากนี้ เด็กจำนวน 85 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากการสัมมนาในแต่ละภูมิภาคได้เข้าร่วมในการประชุมสัมมนาในระดับประเทศ ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร และตัวแทนเด็กส่วนหนึ่งได้รับโอกาสให้เข้าร่วมเป็นหนึ่งในคณะทำงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของประเทศไทยตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ฉบับที่สอง ซึ่งนำเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2548¹⁹⁰

รัฐบาลไทยได้สร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็ก โดยได้เริ่มดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนฯ ในปี พ.ศ. 2551 และคาดว่าจะสามารถเสนอแผนฉบับร่างต่อสาธารณชนเพื่อทำประชาพิจารณ์ได้ในปี พ.ศ. 2554 ทั้งนี้ ในระหว่างการดำเนินงานจัดทำแผนฯ นั้น ในปี พ.ศ. 2553 หน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชน รวมทั้งองค์กรช่วยเหลือเด็ก (Save the Children) และแอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จัดให้มีการประชุมเยาวชนขึ้นในแต่ละภูมิภาคทั้งสี่ภูมิภาคของไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เพื่อให้เป็นเวทีที่เด็กและเยาวชนจากทุกภาคของประเทศไทยได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นต่อแผนยุทธศาสตร์ฉบับร่างว่าด้วยการป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็ก โดยเครือข่ายเยาวชนเพื่อการพัฒนา ซึ่งเป็นองค์กรเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานกับเด็กและเยาวชน เป็นอีกหน่วยงานหลักในการจัดประชุมเยาวชนครั้งนี้ ทั้งนี้ ได้มีการจัดการประชุมเยาวชนระดับชาติขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2553 โดยเด็กและเยาวชนจำนวน 142 คน (เป็นหญิง 95 คน และเป็นชาย 47 คน) ซึ่งเป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ทำงานกับเด็กและเยาวชนในประเด็นที่หลากหลายต่างกัน รวมถึง

องค์กรที่ทำงานกับเด็กและเยาวชนในโรงเรียนและในชุมชน องค์กรที่ทำงานกับเด็กชนเผ่า เด็กพิการ เด็กที่ถูกใช้แรงงาน เด็กข้างถนน เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอชไอวี เอดส์ ฯลฯ อนึ่ง นอกจากการจัดประชุมในแต่ละภูมิภาคแล้ว ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังได้จัดให้มีการประชุมระดับชาติขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยเด็กได้มอบข้อคิดเห็นของตนให้แก่ ตัวแทนระดับสูงของคณะกรรมการร่างยุทธศาสตร์ฯ ซึ่งให้เกียรติมาร่วมในงานประชุมของเยาวชนครั้งนี้ด้วย¹⁹¹

ข้อคิดเห็นของเด็กต่อแผนยุทธศาสตร์ฉบับร่างว่าด้วยการป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็กนั้น ได้แก่การเสนอให้มีกิจกรรมให้การศึกษาภายในโรงเรียนและชุมชนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ ของความรุนแรงต่อเด็ก และส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขในการกระทำดังกล่าว การสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อเด็กในสังคม การสร้างกลไกเฝ้าระวังเพื่อปกป้องเด็กจากความรุนแรง ซึ่งรวมถึงความรุนแรงทางสื่อต่างๆ การจัดให้มีช่องทางในการรายงานความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็ก และการติดตามการจัดทำและดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็กเป็นต้น¹⁹²

ประเทศไทยยังได้จัดให้มีการประชุม “สิทธิเด็ก” ประจำปีขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และนำเสนอความต้องการของตนให้ผู้ใหญ่และสาธารณชนได้รับทราบ โดยในแต่ละปีมีเด็กเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวประมาณ 300 คน¹⁹³

เด็กและเยาวชนจากประเทศไทยได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมเยาวชนในประเทศแถบอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเรื่องการยุติการค้ามนุษย์ (แต่เดิมรู้จักกันในชื่อการประชุมเด็กในประเทศแถบอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเรื่องการยุติการค้ามนุษย์) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยเมื่อเร็วๆ นี้ได้มีการจัดการประชุมเยาวชนฯ ครั้งที่สามขึ้นที่กรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2553 โดยคณะกรรมการจัดการประชุม ระดับภูมิภาคดังกล่าว ประกอบด้วยหน่วยงานรัฐบาลไทย องค์กรช่วยเหลือเด็ก (Save

the Children) มูลนิธิศุภนิมิตสากล (World Vision International) และโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานแห่งสหประชาชาติ (the United Nations Inter-Agency) ในด้านการค้ามนุษย์ โดยการประชุมดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจาก European Union ซึ่งเยาวชนที่เข้าร่วมการประชุมเยาวชนฯ ครั้งนี้ (จากประเทศกัมพูชา ประเทศจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม) ได้เข้าร่วมในการประชุมระดับชาติในประเทศของตนเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินงานป้องกันการค้ามนุษย์ และให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุง พัฒนา นโยบายเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ เด็กบางคนก็เข้าร่วมในกระบวนการการประชุมดังกล่าวได้เคยตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ¹⁹⁴ ประเด็นที่ได้นำมาพิจารณาในการประชุมฯ ในระดับชาตินั้นมีหลายประเด็น รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเด็ก และการจัดทำนโยบายที่ตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก การคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ การประเมินถึงคุณภาพของการให้การศึกษาและวิธีการป้องกันการค้ามนุษย์ในระดับชุมชนและครอบครัวที่ดำเนินงานโดยรัฐบาลและภาคประชาสังคม¹⁹⁵

ตัวแทนเยาวชนจากการประชุมเยาวชนในประเทศแถบอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเรื่องการยุติการค้ามนุษย์ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 ได้นำข้อเสนอแนะจากการประชุมดังกล่าวเสนอในการประชุมระดับสากล ว่าด้วยการ “ทบทวนความก้าวหน้าจากการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ครั้งที่ 3 (The World Congress III against the Sexual Exploitation of Children and Adolescents) ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยเอ็คแพท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 โดยผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยความรุนแรงต่อเด็กและผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิเด็กหลายท่าน ได้เข้าร่วมงานการประชุมระดับสากลฯ ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ องค์กรพัฒนาเอกชนที่ร่วมดำเนินงานแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ภายใต้แผนงานความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีของประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (COMMIT) ได้นำข้อเสนอแนะจากการประชุมเยาวชนในประเทศแถบอนุภูมิภาค

แม่น้ำโขงเรื่องการยุติการค้ามนุษย์ เสนอในที่ประชุมของคณะทำงานของโครงการประสานความร่วมมือดังกล่าว ในระดับภูมิภาคด้วย โดยในระหว่างการประชุมครั้งที่ 6 ภายใต้ความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ (COMMIT) ซึ่งจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ข้อเรียกร้องหนึ่งที่ได้ถูกนำเสนอต่อที่ประชุม คือความต่อเนื่องในการรับฟังความคิดเห็นเด็ก รวมทั้งการพิจารณาหาช่องทางที่เหมาะสมให้เด็กมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ (เช่น ผ่านทางการประชุมเยาวชนของประเทศในแถบอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงเรื่องการยุติการค้ามนุษย์)¹⁹⁶

เด็กและเยาวชนจากประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีส่วนร่วมเป็นอย่างมากในการเตรียมการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ครั้งที่ 3 (The World Congress III against the Sexual Exploitation of Children and Adolescents) ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศบราซิล ในปี พ.ศ. 2551 โดยได้เข้าร่วมในการประชุมเด็กภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก ในวันที่ 14-16 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งจัดขึ้นเพียงก่อนหน้าที่จะมีการจัดการประชุมเตรียมการของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกสำหรับการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ทั้งนี้ ในการประชุมเด็กภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกนั้น มีเด็กและเยาวชนจำนวน 15 คน จากทั้งสองภูมิภาคเข้าร่วมการประชุม (และผู้ใหญ่อีก 11 คน ซึ่งที่มีหน้าที่ติดตาม ดูแลเด็กในระหว่างการประชุม และเป็นผู้แปลภาษาให้แก่เด็กด้วย) การประชุมเด็กฯ ดังกล่าวเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ให้แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงต่อเด็ก แนวทางในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก (ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงต่อเด็ก) สถานการณ์เกี่ยวกับเด็กในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก และเตรียมการสำหรับการมีส่วนร่วมของพวกเขาในการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ซึ่งรวมถึงเตรียมการเสนอข้อเสนอแนะ 23 ข้อ ของพวกเขาที่ได้จากการประชุมเด็กฯ ให้แก่รัฐบาลในการประชุม

เตรียมการของภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกสำหรับการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กด้วย¹⁹⁷

โครงการความร่วมมือระดับโลกของเด็กและเยาวชนที่เป็นผู้เสียหายและอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ ภายใต้การดำเนินงานของเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล (Global Youth Partnership Project for Child Survivors and Youth at Risk of Commercial Sexual Exploitation (YPP) หรือเรียกสั้นๆ ว่า โครงการ วาย พี พี) เป็นโครงการที่มีความเด่นที่แตกต่างจากโครงการอื่นๆ เนื่องจากเป็นโครงการที่เน้นการมีส่วนร่วมของเด็กที่ต้องโอกาสและตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยโครงการฯ ส่งเสริมให้เด็กกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้รับการอบรมในด้านต่างๆ และได้รับการพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำ เพื่อให้พวกเขาสามารถดำรงชีวิตเพื่อสิทธิของพวกเขาเอง นอกจากนี้ โครงการ วาย พี พี (YPP) ยังมีเป้าหมายส่งเสริมให้เกิดกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเด็กที่เป็นระบบ ที่นำไปสู่ความยั่งยืนของการมีส่วนร่วมของเด็กที่มีความหมายต่อกระบวนการจัดทำนโยบายต่างๆ โดยสนับสนุนให้มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากเด็ก และนำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก สำหรับการค้าแรงงานโครงการวาย พี พี ในประเทศไทยนั้น ได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ. 2552 โดยเน้นส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในลักษณะพันธมิตร (partnerships) กับกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพการเป็นผู้นำ และส่งเสริมการดำเนินงานของเด็กและเยาวชนในรูปแบบของเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ทั้งนี้ ในช่วงสองปีแรกของการดำเนินงานโครงการ วาย พี พี มีเด็กจำนวน 627 คน ที่โครงการฯ ทำงานด้วยโดยตรง และมีเด็กอีกเกือบ 4,000 คน ที่ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากโครงการฯ ในปี พ.ศ. 2553 ตัวแทนเด็กสามคนจากโครงการวาย พี พี ได้รับโอกาสให้พบกับนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีของประเทศไทยในขณะนั้น เพื่อนำเสนอ

ตัวอย่างของแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเด็ก จากโครงการวาย พี พี เช่น กิจกรรมรณรงค์สร้างความตระหนักในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนชนเผ่าที่ตกอยู่ในสถานการณ์เปราะบางต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เป็นต้น

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ดังแนวทางของโครงการวาย พี พี (YPP) นับว่ามีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานเพื่อปกป้อง คัดกรอง และฟื้นฟู เยียวยา เนื่องจากมาตรการต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นนั้นเป็นมาตรการที่สามารถตอบสนองต่อความกังวลใจและประสบการณ์เฉพาะของเด็กที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวได้ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของเด็กในกระบวนการฟื้นฟู เยียวยา ยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกว่าคุณเองมีพลัง ความสามารถ (sense of empowerment)

องค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชนสากล และกลุ่มเยาวชนต่างๆ ได้ร่วมกันดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กในการทำประชาพิจารณ์ในประเด็นต่างๆ รวมทั้งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและความเป็นอยู่ของเด็ก อย่างไรก็ตาม ผู้ใหญ่หลายคนในสังคมไทย โดยเฉพาะผู้ปกครอง และสมาชิกของครอบครัวที่มีอายุแล้ว ครูและผู้ร่างนโยบายต่างๆ บางคน ยังไม่ค่อยเข้าใจและให้ความสำคัญต่อหลักการในการมีส่วนร่วมของเด็กอย่างแท้จริง โดยยังมองว่าการมีส่วนร่วมของเด็กนั้นเป็นหลักการที่เหมาะสมสำหรับประเทศทางตะวันตก เนื่องจาก บรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของสังคมไทยนั้น เด็กต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่และบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ นอกจากนี้ รูปแบบของการมีส่วนร่วมของเด็กส่วนใหญ่มักเป็นลักษณะที่มีผู้ใหญ่เป็นผู้นำ จึงทำให้การมีส่วนร่วมของเด็กเป็นเพียงเครื่องหมายทางสัญลักษณ์เท่านั้น หรือเป็นเพียงการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมเมื่อมีการจัดกิจกรรมขึ้นในแต่ละครั้ง มากกว่าการปฏิบัติให้เกิดการมีส่วนร่วมของเด็กที่เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตและส่วนหนึ่งของระบบสังคม¹⁹⁸

โครงการรณรงค์หยุดการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อ แสวงหาประโยชน์ทางเพศ

กิจกรรมที่สำคัญของโครงการรณรงค์หยุดการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง เดอะบอดีช็อป (the Body Shop) และเอ็คแพท (ECPAT) คือการจัดทำระบบประเมินความก้าวหน้าของประเทศต่อการดำเนินงานเพื่อยุติการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ (the country progress card system) ทั้งนี้ เอ็คแพท และเดอะ บอดีช็อป ได้จัดทำระบบประเมินความก้าวหน้า ดังกล่าวขึ้น เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงานของรัฐบาลในประเทศที่รัฐบาลได้ให้พันธสัญญาส่งเสริมสิทธิของเด็กให้ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการค้ามนุษย์เพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ และจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในทุกรูปแบบ นับได้ว่าการจัดให้มีระบบประเมินความก้าวหน้า ดังกล่าว เป็นการดำเนินงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กของปฏิญญาระดับโลกที่เมืองริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติเพื่อป้องกันและยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก (the Rio Declaration and Call for Action) ซึ่งเป็นปฏิญญาที่เกิดขึ้นในการประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ครั้งที่ 3 (The World Congress III against the Sexual Exploitation of Children and Adolescents) ทั้งนี้ระบบประเมินความก้าวหน้า ดังกล่าวเป็นระบบที่นำเสนอข้อมูลการดำเนินงานของรัฐบาลเพื่อต่อต้านการค้าเด็ก โดยเน้นประเมินความก้าวหน้าตามเป้าหมายของการดำเนินงานโครงการรณรงค์ฯ นี้ ซึ่งมีอยู่สามด้านหลักๆ ได้แก่

1. การดำเนินงานป้องกันการค้าเด็กในระดับชุมชนที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการถูกค้ามนุษย์
2. กฎหมายของประเทศมีเนื้อหาและแนวทางที่สอดคล้องกับกฎหมายตามมาตรฐานสากล
3. การบริการให้ความช่วยเหลือเฉพาะทาง (specialised services) แก่เด็กผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ได้ถูกบรรจุเข้าเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายแห่งชาติ

ประเทศไทย: ตารางแสดงผลการประเมินความก้าวหน้า ¹			
เป้าหมายที่ 1: การดำเนินงานป้องกันในระดับชุมชน			
การป้องกัน	ความร่วมมือ	การสร้างความตระหนักรู้ต่อปัญหา	การอบรมครู
		★	★
เป้าหมายที่ 2: เนื้อหาและแนวทางด้านกฎหมายของประเทศ			
พิธีสารเลือกรับว่าด้วยการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก	พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงและเด็ก	กฎหมายแห่งชาติ	หน่วยงานตำรวจที่มีหน้าที่เฉพาะในการแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์
เป้าหมายที่ 3: การบริการให้ความช่วยเหลือเฉพาะทางแก่เด็กผู้เสียหาย			
สายด่วนให้คำแนะนํา	ที่พักที่ให้การปกป้องคุ้มครอง	การให้บริการทางการแพทย์	การให้คำปรึกษาด้านจิตใจ

สีเขียว = รัฐบาลได้ดำเนินการอย่างเข้มแข็ง; สีเหลือง = การดำเนินงานบางส่วนเป็นการดำเนินงานโดยรัฐบาล; แดง = การดำเนินงานของรัฐบาลยังไม่พอเพียง; ดำ = การดำเนินงานที่เกิดขึ้นเป็นการดำเนินงานโดยองค์กรพัฒนาเอกชน

จากการประเมินความก้าวหน้าระดับโลก (global assessment) เกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อยุติการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศนั้น ประเทศไทยเป็นหนึ่งในห้าสิบเอ็ดเปอร์เซ็นต์ของประเทศที่ทำการประเมินผล ที่มีความก้าวหน้าบางด้านในการดำเนินงานเพื่อยุติการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ดำเนินงานเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านกฎหมาย และได้ประกาศใช้นโยบายต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งการค้าเด็ก แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นที่รัฐบาลควรเน้นจัดทำมาตรการต่างๆ เพื่อบริการให้ความช่วยเหลือเฉพาะทางแก่เด็กผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศในประเทศไทย นอกจากนี้ ประเทศไทยควรจัดให้มีกิจกรรมสร้างความตระหนักในระดับชุมชนเกี่ยวกับการค้าเด็ก โดยเน้นเด็กกลุ่มเป้าหมายที่ตกอยู่ในสถานการณ์เปราะบางต่อการค้าเด็ก (เช่น เด็กที่ไม่มีใบสูติบัตร เด็กในครอบครัวที่ยากจน และเด็กชนเผ่า) รวมทั้งการให้สัตยาบันต่อพิธีสารสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะหญิงและเด็ก และดำเนินงานเพื่อลดความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็ก โดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มแข็งขึ้น และการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นอาชญากรรมต่อเด็กนี้ผ่านทางสถาบันบันเทิงและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

¹ สามารถอ่านรายงานประเมินความก้าวหน้าของประเทศไทยต่อการดำเนินงานเพื่อยุติการค้าเด็กและเยาวชนเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศ (The Thailand Progress Card) ได้ที่ www.ecpat.net

➡ ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ และดำเนินการเป็นลำดับแรกๆ

แผนการดำเนินงานและนโยบายแห่งชาติ

- ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการจัดทำแผนการดำเนินงานและนโยบายแห่งชาติที่ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะ สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และการค้าประเวณีเด็ก
- เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ของปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Declaration and Call for Action) การมีส่วนร่วมของเด็กควรเป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญและได้รับการบรรจุเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนการดำเนินงานแห่งชาติที่จะจัดทำขึ้น รวมทั้งควรมีการดำเนินงานที่เน้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการกระบวนกรการจัดทำแผนนโยบายแห่งชาติดังกล่าวด้วย
- รัฐบาลควรเพิ่มความพยายามในการจัดทำแผนการดำเนินงานแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยวมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การประสานงานและความร่วมมือ

- ประเทศไทยควรจัดให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และหน่วยงานในภาคธุรกิจ ที่ดำเนินงานต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ทั้งในระดับชาติและในระดับสากล
- เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ของปฏิญญาระดับโลกที่เมืองริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Declaration and Call for Action) ประเทศไทยจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพของระบบข้อมูลที่มีอยู่ให้ครอบคลุมถึงรูปแบบต่างๆ ที่เป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก แทนการเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศเท่านั้น นอกจากนี้ รัฐบาลควรจัดให้มีการดำเนินงานวิจัยที่เป็นอิสระและมีกระบวนการในการทำงานวิจัยที่ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับสาเหตุและรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็กของคนไทยเอง รวมถึงลักษณะเฉพาะของอุปสรรคที่มีต่อการบังคับใช้กฎหมายในประเด็นดังกล่าว
- ประเทศไทยควรดำเนินงานเพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามข้อตกลงทวิภาคี (Bilateral Agreements) เกี่ยวกับการค้ามนุษย์นั้น เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ยึดถือปฏิบัติในระยะยาว

การป้องกัน

- ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการณรงค์สร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กให้มากขึ้น เช่น ควรจัดทำโปสเตอร์ หรือใบปลิวในการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้แพร่หลายตามสนามบิน

และด้านข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ นอกจากนี้ การเผยแพร่ความรู้ในประเด็นดังกล่าว และการรณรงค์ให้ทุกคนในสังคมมีความรู้สึกว่าตนมีความรับผิดชอบในการติดตามการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก รวมถึงการแจ้งหรือรายงานกรณีที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพของเด็กทุกคนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานเพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กสามารถดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากการก่อให้เกิดวัฒนธรรมความรับผิดชอบดังกล่าวในสังคมที่มีความตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวจะช่วยสร้างเกราะในการปกป้องคุ้มครองเด็กเพิ่มมากขึ้น

- ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานที่ที่ผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กมักใช้เป็นที่ละเมิดต่อเด็ก เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมให้ผู้จัดการสถานที่รวมถึงคนกลางเพื่อนบ้าน และชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก
- ประเทศไทยควรจัดทำทะเบียนผู้กระทำความผิดฐานละเมิดทางเพศต่อเด็กขึ้น และแลกเปลี่ยนข้อมูลในทะเบียนฯ ดังกล่าว ภายใต้ข้อตกลงทวิภาคีกับประเทศอื่นๆ เพื่อก่อให้เกิดมาตรการความร่วมมือในการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก และติดตามความเคลื่อนไหวการเข้าประเทศของผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็ก
- ควรกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติบางประการทางสังคมเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก และลดความรู้สึกรังเกียจหรือเหตุผลที่ส่งผลให้ชุมชนบางชุมชนในสังคมอดทนต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กและรู้สึกหมดหวังต่อการแก้ไขปัญหา รวมทั้งลดความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็ก
- ดำเนินงานให้แน่ใจว่าเด็กทุกคนได้รับใบสูติบัตรและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และนั่นหมายถึงว่าสถานะที่เกี่ยวข้องกับการอพยพเข้ามาในประเทศของเด็ก จะไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้เด็กไม่สามารถเข้าถึงและเข้ารับบริการสวัสดิการทางสังคมขั้นพื้นฐานได้ มิฉะนั้นเด็กอาจถูกทำให้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเปราะบางต่อการถูกละเมิดและแสวงหาประโยชน์

การคุ้มครอง

- ประเทศไทยควรเข้าเป็นภาคีต่อพิธีสารสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะหญิงและเด็ก พ.ศ. 2543 (UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and children 2000) และเร่งดำเนินงานตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าหญิงและเด็ก (the ASEAN Declaration against Trafficking of Women and Children)
- ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการออกกฎหมายที่กำหนดคำจำกัดความของคำว่าสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก รวมถึงกำหนดให้การผลิต การเผยแพร่ การจำหน่าย และการครอบครองสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
- ประเทศไทยควรออกกฎหมายที่ป้องกันและลงโทษการการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยมุ่งหวังที่จะละเมิดและแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก (grooming of children for sexual purposes)
- ควรออกกฎหมายเพื่อป้องกันและลงโทษการเข้าถึง และการดู ชม สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

- จำเป็นที่ควรดำเนินการลดปัญหาการทุจริต เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายที่ให้ความคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (เช่น ประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ.2539)
- ควรจัดทำระบบกระบวนการพิจารณาคดีที่ก่อให้เกิดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานที่ “เป็นมิตรกับเด็ก” (child friendly procedures) ซึ่งรวมถึงการใช้บันทึกวิดีโอคำให้การของเด็ก และการซักถามข้อมูลจากเด็กโดยมีเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือเจ้าหน้าที่ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับเด็กอยู่ด้วยในระหว่างการซักถาม
- ควรจัดให้มีบริการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์อย่างพอเพียงในทุกพื้นที่ที่มีความต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งการบริการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวควรตอบสนองต่อความต้องการของเด็กผู้เสียหายด้วย ทั้งนี้ ควรจัดให้มีการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับที่พัก (shelters) และบริการความช่วยเหลือที่ให้แก่เด็กผู้เสียหายที่มีความพอเพียงและมีศักยภาพในการตอบสนองต่อความต้องการของเด็กผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์เพียงใด รวมถึงการพัฒนาปรับปรุง ระบบในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของที่พักเหล่านั้น เนื่องจากเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรมีหลักประกันว่าที่พักต่างๆ ดังกล่าวให้บริการที่เหมาะสมตามมาตรฐานของการดูแล ช่วยเหลือเด็กผู้เสียหาย
- รัฐบาลไทยควรนำข้อเสนอแนะของกระทรวงยุติธรรม และคณะอนุกรรมการด้านการท่องเที่ยว ในคณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา เกี่ยวกับการปรับปรุงการประสานงานด้านบริหารจัดการทางกฎหมายต่อผู้ที่ต้องสงสัยว่าเป็นผู้เดินทางที่ละเมิดทางเพศต่อเด็ก (child sex tourism) มาพิจารณาและนำไปปฏิบัติ รวมถึงการพัฒนาการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง การประเมินความเหมาะสมของมาตรฐานการอนุญาตให้ประกันตัวที่มีอยู่ และการติดตาม ตรวจสอบผู้ที่ได้รับการประกันตัวในระหว่างรอกระบวนการทางศาลที่เข้มแข็งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าบุคคลเหล่านั้นจะไม่ละเมิดและแสวงหาประโยชน์จากเด็กอย่างต่อเนื่องในระหว่างที่ได้รับการประกันตัว
- รัฐบาลควรดำเนินการให้เกิดระบบที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้เด็กผู้เสียหายสามารถกลับเข้ารับการศึกษาได้ในระบบการศึกษาแบบปกติ และสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืน นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญคือโครงการให้การอบรมต่างๆ นั้น ควรรวมถึงการส่งเสริมให้เด็กผู้เสียหายมีเป้าหมาย[ในชีวิต] และมีความเป็นไปได้ที่พวกเขาจะสามารถบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้เด็กเหล่านี้ต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเปราะบางต่อการถูกละเมิดและแสวงหาประโยชน์อีก
- ขั้นตอนการส่งผู้เสียหายกลับคืนสู่ภูมิภาคควรเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น และควรดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เสียหายชาวต่างชาติได้รับการดูแลในสถานที่ที่เป็นไปตามมาตรฐานความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

การมีส่วนร่วมของเด็ก

- ประเทศไทยควรเน้นการมีส่วนร่วมของเด็กในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาแห่งชาติและการร่างกฎหมายใหม่ที่เกี่ยวข้องที่จะจัดทำขึ้นในอนาคต
- ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่รัฐมีความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์และวิธีการของการมีส่วนร่วมของเด็กในการร่างนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของเด็กในระดับนโยบายมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติในการแก้ไข ปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก*

หมายเหตุ: ปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก ที่นำเสนอตามข้างล่างนี้เป็นการคัดลอกเพื่อนำเสนอเป็นฉบับย่อ ซึ่งในฉบับสมบูรณ์ของปฏิญญาระดับโลกฯ นั้น จะมีเนื้อหาภายในหัวข้อดังต่อไปนี้รวมอยู่ด้วย : อาร์มภบท (Preamble) ; หมวด A. ทบทวนความก้าวหน้า (ในการแก้ไขปัญห) และความท้าทายที่ยังคงมีอยู่; และ หมวด B. ปฏิญญาระดับโลก

C. วาระเพื่อการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

เราขอเรียกร้องให้รัฐบาลทั้งหลายจัดทำแนวทางการดำเนินงานเพื่อปกป้องเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในทุกรูปแบบ และดำเนินการเพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติงานตามแนวทางต่างๆ เหล่านี้ ทั้งนี้ กระบวนการในการจัดทำแนวทางและปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวควรได้รับการสนับสนุนจากองค์กรระดับสากล ภาคประชาสังคม รวมถึงองค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาครัฐกิจ และเด็กและเยาวชน โดยเราเรียกร้องต่อรัฐบาลทั้งหลายให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

I - กลไกระดับภูมิภาคและระดับสากล

(1) ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่การเข้าเป็นภาคีต่อกลไกระดับสากลที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม ซึ่งรวมถึงอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก (the United Nations Convention on the Rights of the Child and the Optional Protocol on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography) อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 182 ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันทีเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก (ILO Convention 182 concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour) พิธีสารสหประชาชาติว่าด้วยการ

ป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะหญิงและเด็ก พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นพิธีสารแนบท้าย อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime) และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบต่อสตรี (the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women)

(2) ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่การเข้าเป็นภาคีต่อกลไกระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม ซึ่งรวมถึง กฎบัตรแอฟริกาว่าด้วยสิทธิและสวัสดิการของเด็ก (the African Charter on the Rights and Welfare of the Child) กฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (the ASEAN Charter) อนุสัญญาระหว่างอเมริกันว่าด้วยการค้าเด็กข้ามชาติและการป้องกัน ลงโทษ ยุติ ความรุนแรงในสตรี (the Inter-American Conventions on International Traffic in Minors and on the Prevention, Punishment and Eradication of Violence against Women) อนุสัญญาสมาคมเอเชียใต้เพื่อความร่วมมือในภูมิภาคว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขการค้าหญิงและเด็กเพื่อการค้าประเวณี (The South Asian Association for Regional Cooperation

(SAARC) Convention on Preventing and Combating Trafficking in Women and Children for Prostitution) อนุสัญญาสหภาพยุโรปว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ ว่าด้วยอาชญากรรมในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจากการแสวงหาประโยชน์และการละเมิดทางเพศ (the Council of Europe Conventions on Action against Trafficking in Human Beings, on Cybercrime and on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse) รวมถึงอนุสัญญาอื่นๆ ของสหภาพยุโรปที่ประเทศซึ่งมีได้เป็นสมาชิกสามารถเข้าเป็นภาคีได้

- (3) รัฐภาคีควรจัดทำมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานตามพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก โดยนำข้อเสนอแนะและบทสรุปจากการพิจารณารายงานผลการดำเนินงานของประเทศของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติมาพิจารณาในการออกมาตรการและดำเนินการต่างๆ ด้วย ทั้งนี้ เอกสารบทสรุปและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ถือเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญที่ทุกประเทศควรนำมาพิจารณาในการวางแผนและกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหา

II – รูปแบบการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น

สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก/ภาพเด็กถูกล่วงละเมิด

- (4) กำหนดให้ การผลิต การแจกจ่าย การรับ และการครอบครองสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก โดยตั้งใจ เป็นการกระทำทางอาชญากรรม โดยรวมถึง ภาพเสมือนเด็ก (virtual images) และรูปแบบนำเสนออื่นๆ ที่สื่อถึงการละเมิดทางเพศต่อเด็ก และการบริโภค การเข้าถึงและชม สื่อประเภทดังกล่าวนี้โดยตั้งใจแม้ว่า จะไม่มีการสัมผัสทางร่างกายต่อเด็กก็ตาม ทั้งนี้ ในกรณีของการผลิต

และ/หรือ การเผยแพร่สื่อดังกล่าวนั้น ความรับผิดชอบทางกฎหมาย (legal liability) ควรครอบคลุมไปถึงหน่วยงานหรือบริษัทที่ดำเนินงานหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าวด้วย

- (5) ดำเนินงานที่มีเป้าหมายเฉพาะเพื่อป้องกันและยุติสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก รวมถึงการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการสร้างความสัมพันธ์ให้เด็กไว้วางใจ (grooming of children) โดยมุ่งหวังที่จะแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กทั้งจากการใช้เทคโนโลยีสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต และจากการสื่อสารโดยตรงกับเด็ก (online and off-line abuse) ซึ่งรวมถึงการผลิต และการเผยแพร่สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ควรให้ความสำคัญต่อการคัดแยก และให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหายจากสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก โดยกำหนดให้เป็นงานที่ควรได้รับความสำคัญในระดับต้นๆ และควรเป็นการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และความสามารถเฉพาะทาง
- (6) ดำเนินงานรณรงค์ให้การศึกษาและสร้างความตระหนัก โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก ผู้ปกครอง ครู องค์กรเยาวชน และหน่วยงานที่ทำงานเพื่อและทำงานกับเด็ก เพื่อเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศผ่านทางเทคโนโลยีสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ รวมทั้งเพื่อให้ข้อมูลแก่เด็กในการปกป้องตนเอง การขอความช่วยเหลือ และการรายงานเหตุการณ์เกี่ยวกับกรณีสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศทางเทคโนโลยีสื่อสารอินเทอร์เน็ต
- (7) ดำเนินการให้มีกลไกทางกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet service providers) บริษัทมือถือ (mobile phone companies) เครื่องมือในการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (search engines) และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ มีหน้าที่รายงานและลบเว็บไซต์สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และรูปภาพเด็กที่ถูกละเมิด

รวมถึงควรจัดทำตัวบ่งชี้เพื่อติดตามผลและขยายผลการดำเนินงาน

- (8) เรียกร้องให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต บริษัทมือถือ ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet cafes) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องๆ จัดทำแนวปฏิบัติการค้าดำเนินงานธุรกิจตามประเภทธุรกิจที่ตนประกอบการขึ้น (voluntary Codes of Conduct) และจัดให้มีกลไกต่างๆ ที่กำหนดให้การดำเนินงานธุรกิจตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม (corporate social responsibility) รวมทั้งให้มีการพัฒนากลไกทางกฎหมายที่ส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องต่างๆ เหล่านี้ ต้องนำเอากลไกในการปกป้องคุ้มครองเด็กเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินธุรกิจของตน
- (9) เรียกร้องให้สถาบันการเงินดำเนินการสืบหาร่องรอย (trace) และระงับการโอนเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าถึงสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก ที่ดำเนินการผ่านทางสถาบันการเงินของตน
- (10) จัดทำรายการทะเบียนเว็บไซต์ส่วนรวมที่นำเสนอภาพเกี่ยวกับเด็กที่ถูกละเมิดทางเพศ ซึ่งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตสามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่ดำเนินการระงับการเข้าถึงเว็บไซต์เหล่านั้นภายใต้มาตรฐานที่ตกลงร่วมกัน ทั้งนี้ การจัดทำรายการทะเบียนเว็บไซต์ดังกล่าว ควรเป็นการดำเนินงานภายใต้การช่วยเหลือ และสนับสนุนขององค์การตำรวจสากล (Interpol) รวมทั้ง ควรมีการปรับปรุงข้อมูลรายการทะเบียนเว็บไซต์ดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวในการดำเนินงานระดับสากล
- (11) ทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการแยกแยะภาพที่ผลิตขึ้นโดยอุปกรณ์ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ดิจิทัล เพื่อช่วยการสืบสวน สอบสวน ติดตามร่องรอยในการระบุชี้ตัวผู้กระทำความผิด
- (12) ส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะพันธมิตรระหว่างหน่วยงานทางสังคม และหน่วยงานภาคธุรกิจ เพื่อขยายการค้าดำเนินงานด้าน

การทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยในการสืบสวน สอบสวน และติดตามร่องรอยของเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ โดยมีเป้าหมายเพื่อยุติการแสวงหาประโยชน์นั้นโดยทันที รวมถึงการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อเด็กเหล่านั้นเพื่อให้เด็กได้รับการฟื้นฟู เยียวยาอย่างเต็มที่

- (13) ดำเนินการให้เทคโนโลยีการสื่อสารต่างๆ หาใช้ได้ง่าย มีราคาไม่แพง และง่ายต่อการใช้ของผู้ปกครองและผู้ดูแล รวมทั้งให้มีอุปกรณ์กรองเนื้อหาและระงับการเข้าถึงสื่อ รูปภาพที่ไม่เหมาะสมและเป็นอันตรายต่อเด็ก

การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในกระบวนการค้าประเวณี

- (14) ดำเนินงานแก้ไขปัญหาคำขอหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็ก ซึ่งเป็นปัจจัยที่ชักนำเด็กไปสู่การค้าประเวณี โดยกำหนดให้การซื้อบริการทางเพศ หรือการแลกเปลี่ยนไม่ว่าในรูปแบบใดๆ เพื่อรับบริการทางเพศจากเด็ก เป็นการกระทำอาชญากรรมภายใต้ประมวลกฎหมายอาญา แม้ว่าผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวจะอ้างว่าไม่ทราบอายุของเด็กก็ตาม
- (15) จัดให้มีการบริการด้านสุขภาพเฉพาะทางที่เหมาะสมแก่เด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ในกระบวนการค้าประเวณี รวมทั้ง การดำเนินงานให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ แก่เด็กนั้น ควรเป็นการดำเนินงานภายใต้หลักการของการช่วยเหลือที่มีเด็กเป็นศูนย์กลาง (child centered) ตามรูปแบบของท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งในด้านการฟื้นฟู เยียวยา ระบบสังคมเคราะห์ เศรษฐกิจทางเลือกที่เป็นจริง และความร่วมมือระหว่างโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การค้าดำเนินงานด้านต่างๆ ดังกล่าวตอบสนองต่อความจำเป็นของเด็กได้อย่างครอบคลุม

การละเมิดทางเพศต่อเด็กในการเดินทางและการท่องเที่ยว

- (16) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคธุรกิจการท่องเที่ยว การเดินทาง การโรงแรม นำเอาหลักการปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจ (professional Codes of Conduct) มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกและนำหลักการปฏิบัติเพื่อปกป้องเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศในการเดินทางและการท่องเที่ยวไปปฏิบัติในการดำเนินงานธุรกิจของตน (the Code of Conduct for the Protection of Children from Sexual Exploitation in Travel and Tourism) ส่งเสริมให้มีการใช้บริการของธุรกิจที่กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมโดยเน้นการปกป้องคุ้มครองเด็ก และ/หรือกำหนดให้มีมาตรการในการชักชวนให้หน่วยงานธุรกิจต่างๆ เข้าร่วมการปกป้องคุ้มครองเด็ก
- (17) ส่งเสริมให้หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความใส่ใจต่อการท่องเที่ยวที่มีการดำเนินงานอย่างที่มีได้เป็นทางการและมีได้อยู่ภายใต้ข้อบังคับที่มีอยู่ (unregulated tourism) เพื่อป้องกันมิให้นักเดินทางทั้งชาวต่างชาติและบุคคลท้องถิ่นเองเกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก
- (18) ร่วมมือกันจัดตั้งระบบแจ้งเตือนข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางระหว่างประเทศ โดยให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน เช่น ระบบการแจ้งเตือนและแลกเปลี่ยนข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Interpol 'green notice' system) ซึ่งตำรวจในประเทศสมาชิกสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคดีทางอาชญากรรมได้
- (19) ควรดำเนินการสืบสวน สอบสวน บุคคลที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดทางเพศต่อเด็กในประเทศอื่นที่มีใช้ประเทศของตนอย่างเข้มงวด เพื่อหาหลักฐานการกระทำความผิด อันนำไปสู่การกำหนดข้อกล่าวหาที่เหมาะสม และดำเนิน

คดีแก่บุคคลที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดนอกประเทศดังกล่าว

- (20) ห้ามมิให้มีการผลิต การเผยแพร่ สื่อโฆษณาเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กในธุรกิจการท่องเที่ยว และแจ้งเตือนให้นักท่องเที่ยวและนักเดินทางทราบว่า การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กถือเป็นการกระทำความผิดทางอาชญากรรม
- (21) ติดตาม ตรวจสอบ พื้นที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ และพื้นที่ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในอนาคต รวมทั้งจัดให้มีกลไกเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานแบบพหุมิตรกับภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กอย่างเข้มแข็ง รวมถึงการดำเนินยุทธศาสตร์ทางธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้การพัฒนาในพื้นที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างเสมอภาคและมีความสมดุล

การค้าและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก

- (22) ขับเคลื่อน (Mobilize) และส่งเสริมให้ชุมชน เด็ก และเยาวชน มีส่วนร่วมเสนอความเห็นหรืออภิปรายในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับการทบทวนบรรทัดฐานและแนวปฏิบัติทางสังคม (social norms and practices) รวมถึงสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคม ที่ส่งผลให้เด็กตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อการถูกค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่เปิดโอกาสให้ชุมชน เด็ก และเยาวชน ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการร่างยุทธศาสตร์ และโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับกับพวกเขา ทั้งนี้ รวมถึงการวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ดังกล่าว
- (23) จัดให้มีโครงการนำร่องในชุมชนเกี่ยวกับการป้องกันการค้าเด็ก การฟื้นฟู เยียวยา และการ

กลับคืนสู่สังคมของเด็กที่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมทั้ง ดำเนินการให้เกิดการเรียนรู้จากการดำเนินงานในชุมชนในด้านต่างๆ ดังกล่าว เพื่อปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานให้เหมาะสม และปรับใช้หรือนำไปใช้ดำเนินการในชุมชนเป้าหมายอื่นๆ ต่อไป

- (24) จัดทำนโยบายและโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าเด็ก ทั้งในรูปแบบของการค้าเด็กข้ามชาติและการค้าเด็กภายในประเทศ ทั้งนี้ ประเด็นหลักๆ ที่รวมอยู่ในนโยบายและโครงการดังกล่าว ควรรวมถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเด็กกลับคืนสู่ภูมิลำเนา ซึ่งการส่งเด็กกลับคืนสู่ภูมิลำเนานั้น ควรเป็นการดำเนินงานที่คำนึงถึงความคิดเห็นของเด็ก รวมทั้งผลของการประเมินเกี่ยวกับความจำเป็นของเด็ก และความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวเด็กหากเด็กถูกส่งกลับคืนสู่ภูมิลำเนา ทั้งนี้ กระบวนการในการดำเนินงานดังกล่าวควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการนำเสนอและปฏิบัติในสิ่งที่สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก (the best interests of the child)
- (25) ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายภายในประเทศและระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งหน่วยงานประสานงานที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่กำหนดแนวปฏิบัติด้านการสืบสวน สอบสวนการค้าเด็ก ที่ดำเนินงานโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง (child centered investigation of cases) และการปฏิบัติต่อเด็กที่ถูกค้าในลักษณะที่มีใจเป็นผู้กระทำความผิด แต่เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่ควรได้รับการปกป้องคุ้มครองทางกฎหมาย
- (26) ควรดำเนินงานด้านนิติบัญญัติและมาตรการต่างๆ เพื่อกำหนดให้มีการแต่งตั้งผู้ดูแลเด็กที่ถูกค้ามาเพียงลำพังโดยมิให้เกิดความล่าช้าในขั้นตอนการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งรวมหมายถึงการจัดให้มีระบบลงทะเบียนและบันทึกข้อมูลต่างๆ ของเด็กที่ถูกค้ามนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเด็กที่ถูกค้ามนุษย์ที่มีใจเป็นเพียงการให้การปกป้องคุ้มครองในระยะสั้นเท่านั้น แต่รวมถึงการให้ความช่วยเหลือที่จำเป็น

ทางเศรษฐกิจ และสภาพจิตใจและสังคม เพื่อส่งผลให้การฟื้นฟูเด็ก และการกลับคืนสู่สังคมของเด็กเป็นไปอย่างได้ผลสมบูรณ์ในระยะยาว (ซึ่งเป็นไปตามแนวทางขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ในการปกป้องเด็กผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และแนวทางของสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) เรื่องการกำหนดความแน่นอนอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตสำหรับเด็ก (Formal Determination of the Best Interests of the Child))

- (27) ร่วมมือกับหน่วยงานภาคประชาสังคมเพื่อดำเนินการ และ/หรือ ส่งเสริม ให้มีการประเมินโครงการและนโยบายต่างๆ เกี่ยวกับการป้องกันและยุติการค้าเด็ก รวมทั้งกฎหมายที่อาจมีผลกระทบต่อการค้ามนุษย์อย่างสม่ำเสมอ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการแต่งงาน การให้การศึกษาระดับให้เปล่า (เรียนฟรี) การรับเลี้ยงบุตรบุญธรรมและการอพยพย้ายถิ่น การจดทะเบียนเกิด และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับสัญชาติ การเป็นผู้ลี้ภัย หรือผู้ที่อยู่ในประเทศในสถานะอื่นๆ เป็นต้น

III – กรอบนิติบัญญัติ และการบังคับใช้กฎหมาย

- (28) กำหนดให้การกระทำทั้งหลายที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กและเยาวชน เป็นการกระทำความผิดทางอาชญากรรม โดยกำหนดค่าจำคุกความ และข้อห้ามเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว ให้เป็นไปตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนสากลที่มีอยู่ ทั้งนี้ ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงข้ออ้างของผู้ใหญ่ (ซึ่งต้องสงสัยว่ากระทำความผิด) ว่าไม่ทราบอายุของเด็ก รวมถึงอายุที่กำหนดให้เด็กสามารถให้ความยินยอมเพื่อมีเพศสัมพันธ์ได้ตามกฎหมาย (age of consent) รวมทั้งแนวปฏิบัติหรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการแต่งงานมาพิจารณา
- (29) กำหนดอำนาจนอกราชอาณาจักร (extra-territorial jurisdiction) ของศาลที่มีประสิทธิภาพ โดยยกเลิกข้อกำหนดให้เขตอำนาจศาลสำหรับ

- ความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ต่อเด็กที่กำหนดว่าต้องเป็นกรณีที่ถูกกฎหมายของประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งสองประเทศ ถือว่าเป็นความผิดทั้งคู่ (double criminality) และ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดและกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสม นอกจากนี้ ควรกำหนดให้การกระทำทุกประการที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ต่อเด็ก เป็นความผิดที่อยู่ในขอบข่ายของสนธิสัญญาการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน (extradition treaties) ที่มีอยู่แล้วหรือที่จะดำเนินการให้มีขึ้น
- (30) แต่งตั้งหน่วยงานหลักที่ดูแลเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีหน้าที่ดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการบังคับใช้กฎหมายนอกอาณาเขต สำหรับความผิดเกี่ยวกับการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ต่อเด็ก ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ
- (31) ดำเนินงานให้เกิดแนวปฏิบัติทางกฎหมายต่อเด็กที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ในฐานะที่เป็นผู้เสียหาย ซึ่งหมายความถึงเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายดังกล่าวไม่ต้องรับโทษทางอาญา หรือถูกลงโทษในการกระทำที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการถูกแสวงหาประโยชน์ที่พวกเขาประสบ
- (32) จัดตั้งหน่วยงานพิเศษในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศ (special gender sensitive units) และกำหนดให้มีส่วนงานของตำรวจที่ดำเนินงานเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับเด็ก (children's desks) เพื่อการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเพศต่อเด็ก โดยการดำเนินงานของส่วนและหน่วยงานดังกล่าวควรเป็นการดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ และครู รวมถึงจัดให้มีการอบรมเฉพาะด้านแก่เจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายและบุคลากรทางศาล
- (33) แก้ไขปัญหาทุจริตในการบังคับใช้กฎหมายและในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงในหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแล ปกป้อง คุ้มครองเด็ก เนื่องจาก

การทุจริตเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการบังคับใช้กฎหมายและการปกป้องคุ้มครองเด็กที่มีประสิทธิภาพ

- (34) จัดตั้งและดำเนินงานภายใต้กลไกทางกฎหมายและโครงการต่างๆ ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับสากล เพื่อแก้ไขพฤติกรรมของผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็กและป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงและการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการผู้กระทำความผิดซ้ำ การจัดการบริการให้การฟื้นฟู เยียวยาที่มีความครอบคลุม และเป็นไปในลักษณะการเข้ารับบริการโดยสมัครใจ (เป็นการจัดให้บริการที่เป็นส่วนเพิ่มเติมจากบทลงโทษ โดยมีถือให้การเข้ารับบริการดังกล่าวเป็นการกระทำแทนการรับโทษทางอาญา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามความเหมาะสม) การดำเนินงานให้ผู้กระทำความผิดได้กลับคืนสู่สังคมโดยปลอดภัย นอกจากนี้ ยังรวมถึงการรวบรวมและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินงานดังกล่าว รวมทั้งการจัดทำทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ ตามความเหมาะสม

IV – แผนการดำเนินงานแห่งชาติและการประสานงานนโยบายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นทั่วไป

- (35) จัดทำและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก หรือจัดรวมแผนการปฏิบัติการดังกล่าวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนการปฏิบัติการอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว เช่น แผนพัฒนาแห่งชาติ เป็นต้น โดยการจัดทำแผนการปฏิบัติการเหล่านี้ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานการของการประสานความร่วมมือของหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านต่างๆ (cross-sectoral approach) เพื่อให้เกิดกรอบแนวทางการทำงานที่มีความสอดคล้องและครอบคลุมต่อการแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและ

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อนึ่ง แผนการปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ควรรวมประเด็นดังต่อไปนี้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนด้วย ได้แก่ ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศ กลไกทางสังคมในการปกป้องคุ้มครองเด็ก และแผนปฏิบัติการ (operational plans) ที่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รวมถึงกำหนดให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานในแต่ละด้าน ซึ่งรวมถึงการให้หน่วยงานภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการป้องกันและยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก และการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กที่ตกเป็นผู้เสียหาย

- (36) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำนโยบายและดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่ครอบคลุมภาคส่วนต่างๆ อย่างหลากหลาย (multi-sectoral policies and programmes) ซึ่งรวมถึงโครงการที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญห ภายใตระบบและแนวทางการคุ้มครองเด็กที่ครอบคลุมถึงการแก้ไขปรากฏการณ์ (phenomena) ที่มีผลต่อการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก เช่น การกีดกันแบ่งแยก (รวมถึงอคติที่เกี่ยวกับเพศ) ประเพณีปฏิบัติที่เป็นอันตรายต่อเด็ก การแต่งงานเด็ก และมาตรฐานทางสังคมที่ให้อภัยหรือไม่ถือว่าการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กเป็นการกระทำผิด
- (37) ส่งเสริมและให้การสนับสนุนทรัพยากรด้านการเงินเพื่อส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่มีความหมาย (meaningful child and youth participation) ต่อการดำเนินงานทุกระดับ ทั้งในด้านการวางแผน การติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามนโยบายและโครงการต่างๆ รวมทั้ง การรณรงค์ และโครงการเพื่อนถึงเพื่อนของเยาวชน (peer-to-peer youth programmes) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความตระหนัก และป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก และการค้าเด็ก

- (38) ริเริ่มให้มีการดำเนินงานเพื่อรวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างพรมแดน เพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับเด็กผู้เสียหายและฐานข้อมูลผู้ละเมิดทางเพศต่อเด็ก อันเป็นการขยายขอบข่ายของการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหาย และแก้ไขปัญหาคความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็ก ที่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การป้องกัน

- (39) กำหนดให้จัดทะเบียนการเกิดแก่เด็กทุกคนที่เกิดในประเทศของตนในทันที และโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนหลังจากที่เด็กเกิดแล้ว นอกจากนี้ ควรให้ความสนใจและดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ยังไม่ได้ลงทะเบียน และเด็กที่ตกอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงและด้อยโอกาส
- (40) ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาและเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษามีบทบาทมากขึ้นในการสืบ (ล่วงรู้) หรือตรวจจับ และแจ้งให้ตำรวจทราบถึงต้นตอการละเมิดทางเพศและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กในทุกรูปแบบ
- (41) เน้นการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ให้การศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหา ให้การสนับสนุนผู้ปกครองและดำเนินงานเพื่อขจัดความยากจน ในขณะที่เดียวกันควรดำเนินงานเพื่อเสริมหรือจัดตั้งกลไกการส่งต่อกรณีเด็กที่ประสบกับปัญหา โดยกลไกดังกล่าวควรเกิดจากความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ความช่วยเหลือและให้บริการด้านต่างๆ แก่เด็กผู้เสียหายจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ได้อย่างครอบคลุม
- (42) ส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับสิทธิของพวกเขา ที่ควรได้รับการดูแลให้สามารถดำเนินชีวิตโดยปราศจากการถูกแสวงหา

ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ รวมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านต่างๆ ที่พวกเขาสามารถติดต่อขอรับความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดต่อเด็กได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถรู้เท่าทันต่อปัญหา (are empowered) และมีบทบาทร่วมกับผู้ใหญ่ในฐานะพันธมิตรที่ร่วมมือกันยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

- (43) ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมทบทวน วิเคราะห์ ถึงมาตรฐานและคุณค่าทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนไปในปัจจุบัน ตลอดจนความเป็นไปได้ที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะส่งผลให้เด็กมีความเปราะบางต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมของเด็กนั้นควรเป็นการมีส่วนร่วมที่มีความหมาย โดยความเห็นและข้อเสนอแนะจากเด็กถูกนำไปพิจารณาสำหรับการดำเนินงานในภาพรวม เป็นต้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าใจถึงประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กมากขึ้น
- (44) ดำเนินงานศึกษา วิจัย รูปแบบปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในปัจจุบันของเพศชายทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อระบุชี้ถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้เพศชายทั้งเด็กและผู้ใหญ่ให้ความเคารพต่อสิทธิของเพศหญิง ทั้งที่เป็นเด็กหญิงและเป็นผู้ใหญ่ รวมทั้งสนับสนุนให้เพศชายมีส่วนร่วมในความคิดริเริ่มและการดำเนินงานที่มีเป้าหมายเพื่อหยุดยั้งหรือไม่สนับสนุนให้เพศชายเกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กหญิงและผู้หญิง

การคุ้มครองเด็ก

- (45) เพิ่มความพยายามในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก โดยดำเนินงานจัดทาระบบการคุ้มครองเด็กแห่งชาติที่มีความครอบคลุมและรวมการดำเนินงานของหน่วยงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณที่อยู่บนพื้นฐาน

ของสถานที่หรือสถานการณ์ที่ทำให้เด็กมีความเสี่ยงมากที่สุด ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อให้ความคุ้มครองเด็กจากการถูกละเมิดและจากความรุนแรงในทุกรูปแบบ

- (46) จัดให้มีระบบการรายงานที่มีประสิทธิภาพที่สาธารณชนสามารถเข้าถึงเพื่อรายงานกรณีละเมิดหรือต้องสงสัยว่ามีการละเมิดต่อเด็กได้ รวมทั้งระบบการติดตามและให้ความสนับสนุนแก่เด็กผู้เสียหายหรือต้องสงสัยว่าเป็นผู้เสียหายจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ตัวอย่างเช่น กำหนดให้เป็นกฎระเบียบของหน่วยงานที่ระบุให้บุคคลที่ดำเนินงานอยู่ในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบต่อสวัสดิการของเด็กต้องรายงานกรณีที่ต้องสงสัยว่าเด็กอาจถูกละเมิดเป็นต้น
- (47) พัฒนาหรือขยายการเข้าถึงช่องทางในการขอความช่วยเหลือผ่านทางโทรศัพท์หรือทางเว็บไซต์ที่มีอยู่ (telephone or web-based helplines) โดยเฉพาะ กลุ่มเป้าหมายเด็กที่อยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานบ้านพักหรือสถานพินิจ เพื่อส่งเสริมให้เด็กและผู้ดูแลเด็กสามารถรายงานกรณีการล่วงละเมิดทางเพศหรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กได้อย่างไม่ต้องกังวลว่าการรายงานดังกล่าวจะถูกเปิดเผยต่อสาธารณชน รวมทั้งดำเนินการส่งต่อกรณีการละเมิดดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่เหมาะสม นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้รับโทรศัพท์รายงานกรณีละเมิดหรือต้องสงสัยว่ามีการละเมิดต่อเด็กควรได้รับการฝึกอบรม และได้รับคำแนะนำ ดูแล (supervise) การดำเนินงานด้วย
- (48) ขยายการบริการให้ความคุ้มครองเด็กระดับชาติที่มีอยู่ หรือจัดตั้งการบริการให้ความคุ้มครองเด็กขึ้นใหม่ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหายจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง โดยปราศจากการกีดกัน แบ่งแยก รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านเศรษฐกิจ จิตใจและสังคม แก่เด็กผู้เสียหายเพื่อช่วยในการฟื้นฟูสภาพร่างกาย และจิตใจของพวกเขาให้สามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ในกรณีที่เหมาะ

สม ควรดำเนินงานช่วยเหลือให้เด็กได้กลับคืนสู่ครอบครัว และดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมความเข้มแข็ง ความเข้าใจ ต่อสถานการณ์ของเด็กต่อครอบครัว เพื่อลดความเสี่ยงต่อการละเมิดของเด็กเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการบริการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวควรเป็นการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะจากแต่ละสาขาวิชาชีพ

- (49) การบริการให้ความช่วยเหลือที่จัดให้ นั้น ควรเป็นการดำเนินงานที่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรที่พอเพียงเพื่อให้การบริการที่ครอบคลุม และมีความละเอียดอ่อนต่อเด็กและบุคคลเพศต่างๆ รวมทั้ง ควรเป็นการบริการที่เปิดกว้างแก่เด็กทุกคน โดยปราศจากการแบ่งแยกในทุกๆ ด้าน เช่น ไม่คำนึงถึงเชื้อชาติของเด็กหรือของผู้ปกครองของเด็ก สีมืด เพศ (หรือความโน้มเอียงทางเพศ) และสังคมดั้งเดิม นอกจากนี้ การบริการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวควรรวมถึงการบริการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กพิการ เด็กชนเผ่าหรือชนกลุ่มน้อย เด็กชาวพื้นเมืองหรือกลุ่มชนดั้งเดิม (indigenous or Aboriginal children) เด็กที่เป็นผู้ลี้ภัย หรือต้องการได้รับสถานะผู้ลี้ภัย และเด็กที่ทำงานบ้าน หรือเด็กข้างถนน รวมถึงเด็กที่จำเป็นต้องละทิ้งที่อยู่เดิมเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นต้น

- (50) จัดโครงการเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กที่เป็นบุตรของผู้ทำงานให้บริการทางเพศ และเด็กที่อาศัยอยู่ในสถานบริการทางเพศ

- (51) ส่งเสริมและปกป้องความเป็นส่วนตัวของเด็ก ผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และเด็กที่เป็นผู้กระทำการละเมิดทางเพศ เพื่อปกป้องรูปพรรณบุคคล (identity) ของตัวเด็กเองในกระบวนการสืบสวน สอบสวน หรือกระบวนการทางศาล หรือจากการเปิดเผยของสื่อมวลชน โดยอยู่บนพื้นฐานของกฎหมาย และกฎ ระเบียบ ภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ควรดำเนินงานเพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในกระบวนการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ซึ่งการมีส่วนร่วมของเด็กในกระบวนการดังกล่าว

ควรเป็นการมีส่วนร่วมที่มีความหมาย อันหมายถึงผู้ใหญ่ให้ความสนใจ และนำความเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ จากเด็กไปพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน

- (52) ควรให้การช่วยเหลือ ดูแลเด็กที่แสดงออกถึงพฤติกรรมความรุนแรงทางเพศต่อผู้อื่น โดยกำหนดให้ทางเลือกแรกของการดำเนินงานกับเด็กกลุ่มดังกล่าวคือการบริการให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก ซึ่งมาตรการและโครงการให้ความช่วยเหลือดูแล เด็กดังกล่าวควรคำนึงถึงความละเอียดอ่อนทางเพศและความเป็นเด็ก และมีความสมดุลในการดำเนินงานที่คำนึงถึงสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตัวเด็กเองและความปลอดภัยของผู้อื่นในขณะเดียวกัน นอกจากนี้ ควรกำหนดให้การดำเนินการมาตรการต่างๆ ที่ตั้งอยู่บนของหลักการอันส่งผลกระทบต่อภารกิจค้ำค้ำของเด็คนั้น เป็นทางเลือกสุดท้ายของการดำเนินงาน อนึ่ง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเด็ก ควรได้รับการอบรมและมีทักษะที่เหมาะสมทั้งทางด้านวัฒนธรรมและการดูแลเด็กกลุ่มนี้

V – ความร่วมมือระหว่างประเทศ

- (53) ดำเนินงานในทุกๆ ด้านเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับนานาชาติ ผ่านข้อตกลงทวิภาคี ข้อตกลงระหว่างภูมิภาค และข้อตกลงร่วมกันจากหลายฝ่าย เกี่ยวกับการป้องกัน การสืบสวน การสอบสวน การดำเนินคดี และการลงโทษ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่เป็นการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ต่อเด็ก ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหาย ทั้งการฟื้นฟูทางร่างกายและจิตใจ การกลับคืนสู่สังคม และการส่งกลับภูมิลำเนาตามความเหมาะสม

- (54) จัดตั้งกลไกหรือกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน หรือปรับปรุงกลไกและกระบวนการดำเนินงานที่มีอยู่ สำหรับส่งเสริมความร่วมมือทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ภายในปี พ.ศ. 2556 เพื่อขยายความร่วมมือระหว่างกระทรวงต่างๆ ของรัฐบาล องค์กรเงินทุน หน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ องค์กร

พัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคเอกชน องค์กร ลูกจ้างและองค์กรนายจ้าง สื่อมวลชน องค์กร เด็ก และตัวแทนภาคประชาสังคมอื่นๆ ด้วย เป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดการดำเนินงานที่ ชัดเจนร่วมกันในการป้องกันและยุติการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

- (55) ส่งเสริมและปรับปรุงประสิทธิภาพของกลไก ความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มีอยู่ ทั้งด้านการ แลกเปลี่ยน การประสานงาน การติดตามความ ก้าวหน้าของการปกป้องคุ้มครองเด็ก และ การต่อต้านการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิง พาณิชย์จากเด็ก ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการทบทวน ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตลอดจนส่งเสริมการติดตามการดำเนินงานตามคำแนะนำที่ ได้จัดทำไว้
- (56) ดำเนินงานให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน ความ เชี่ยวชาญ ตลอดจนความช่วยเหลือด้านอื่นๆ เมื่ออยู่ในสถานะที่สามารถดำเนินงานได้ โดย ดำเนินงานผ่านโครงการความร่วมมือแบบ ทวิภาคี ความร่วมมือระดับภูมิภาค ความร่วมมือ มือตกลงร่วมกันจากหลายฝ่าย และโครงการ ความร่วมมืออื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก รวมทั้ง ดำเนินงานสำรวจความเป็นไปได้ของแหล่งเงิน ทุนเพื่อสนับสนุนความคิดริเริ่มของเด็กและ เยาวชนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- (57) พัฒนานโยบายและโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานที่แสดงถึงความ รับผิดชอบต่อสังคมของหน่วยงานในภาคธุรกิจ (enterprises) ที่ให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเดินทาง การขนส่ง การเงิน ตลอดจน จนภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร สื่อมวลชน อินเทอร์เน็ต โฆษณาและกิจการบันเทิง เพื่อให้ หน่วยงานในภาคธุรกิจต่างๆ ดังกล่าวดำเนินงาน โดยนัยนโยบายการคุ้มครองสิทธิเด็ก ที่ขยาย ไปถึงการปฏิบัติตามมาตรฐานการคุ้มครองเด็ก และตามแนวปฏิบัติของการดำเนินงานทางธุรกิจ (Code of Conduct) ในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ จัดหาวัตถุดิบ หรือสินค้า (supply chain) ของ ภาคธุรกิจต่างๆ ดังกล่าว รวมถึงการจัดให้มี

กลไกอิสระเพื่อติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติ ตามมาตรฐานและแนวปฏิบัติดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ การดำเนินงานพัฒนานโยบายและโครงการดัง กล่าว ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของ องค์กรสหประชาชาติ องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานภาคประชาสังคม หน่วยงานภาค เอกชน องค์กรลูกจ้างและองค์กรนายจ้าง ตาม ความเหมาะสม

- (58) สนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำฐานข้อมูลสากล เกี่ยวกับรูปการละเมิดต่อเด็กขององค์กรตำรวจ สากล (Interpol) และแต่งตั้งให้มีเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวม และ การจัดทำข้อมูลระดับชาติเกี่ยวกับการแสวงหา ประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กให้เป็น ปัจจุบันเสมอ รวมทั้งการประสานงานทางข้อมูล กับองค์กรตำรวจสากลอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบังคับใช้และประสิทธิภาพใน การบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ (สากล) ตลอดจนการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับด้านการ สืบสวนสอบสวนของตำรวจ
- (59) จัดให้มีกลไกในการประสานงานระดับประเทศ และระดับสากลเพื่อระงับและหยุดยั้งการ แสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ของอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (organized crime) รวมทั้งนำบุคคลหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ อาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรดังกล่าว มาสู่กระบวนการยุติธรรม

VI – ความคิดริเริ่มเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางสังคม

เราสนับสนุนให้ภาคเอกชน องค์กรนายจ้างและองค์กร ลูกจ้างมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในความพยายามเพื่อ ป้องกันและยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิง พาณิชย์จากเด็ก รวมทั้งนำความรู้ความเชี่ยวชาญใน ธุรกิจของตน ทรัพยากรด้านบุคคลและการเงิน เครือ ข่าย โครงสร้างและแบบแผนของการดำเนินงาน และ อิทธิพล ที่:

- (60) ก่อให้เกิดการนำแนวทางเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองเด็ก รวมถึงการป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กเข้าประสานเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายความรับผิดชอบทางสังคมที่มีอยู่หรือพัฒนาขึ้นมาใหม่ของภาคธุรกิจที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว การเดินทาง การขนส่ง การเกษตร และการเงิน ตลอดจนภาคธุรกิจที่ให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสาร สื่อมวลชน อินเทอร์เน็ต โฆษณา และกิจการบันเทิง รวมทั้งจัดทำมาตรการที่นำไปสู่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว และการสร้างความตระหนักต่อสาธารณชนในวงกว้าง
- (61) รวมการป้องกันและการคุ้มครองเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านบุคคลากรของหน่วยงานในภาคธุรกิจ เช่น แนวปฏิบัติของบุคคลากรในหน่วยงาน (Codes of Conduct) และกลไกต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางสังคมของภาคธุรกิจ ที่นำไปสู่การปฏิบัติในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับจัดหาวัตถุดิบ หรือสินค้า (supply chain) ของภาคธุรกิจต่างๆ ดังกล่าวด้วย
- (62) ก่อให้เกิดการร่วมมือกับรัฐบาลหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ องค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศและระหว่างประเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อป้องกันการผลิต และเผยแพร่สื่อลามกเด็ก สื่อภาพเสมือนเด็ก (virtual images) และการนำเสนออื่นๆ ที่เกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็ก รวมถึงการร่วมมือเพื่อยุติการใช้อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่เพื่อเข้าถึงและสร้างความสัมพันธ์ ความไว้วางใจกับเด็ก (grooming of children) เพื่อละเมิดต่อเด็กผ่านทางสื่อออนไลน์ และไม่ออนไลน์ (online and off-line abuse) นอกจากนี้ หน่วยงานที่ให้บริการด้านธุรกิจการเงินควรติดตามร่องรอยและยุติความเคลื่อนไหวทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก รวมทั้งควรให้การสนับสนุนในความพยายามแก้ไขปัญหาคาความต้องการซื้อหรืออำนาจซื้อ (demand) บริการทางเพศจากเด็กที่ตกอยู่ในกระบวนการค้า

ประเวณี อนึ่ง ควรเสริมสร้างประสิทธิภาพของการให้บริการความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เสียหาย และครอบครัวของเด็ก ตลอดจนดำเนินงานให้ความช่วยเหลือผ่านทางโทรศัพท์สายด่วนหรือผ่านทางเว็บไซต์ และสนับสนุนการดำเนินงานให้การศึกษาและเสริมสร้างความตระหนักให้แก่เด็ก ผู้ปกครอง ครู องค์กรเยาวชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เด็กถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ การแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กผ่านทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ และเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ รวมถึงกลไกในการคุ้มครองเด็กด้วย

VII – การติดตาม ตรวจสอบ

- (63) จัดตั้งองค์การหรือสถาบันอิสระเกี่ยวกับสิทธิเด็กขึ้นภายใน พ.ศ.2556 เช่น แต่งตั้งผู้ตรวจการของรัฐสภาในประเด็นที่เกี่ยวกับเด็ก (children’s ombudspersons) หรือแต่งตั้งคณะบุคคลในองค์การสิทธิมนุษยชนหรือสำนักงานของผู้ตรวจการรัฐสภา (general ombudsperson offices) ที่มีอยู่ ให้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับสิทธิเด็ก รวมทั้งเน้นถึงความสำคัญของภาวะผูกพันที่รัฐบาลมีต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตามข้อคิดเห็นอธิบายหมายเลข 2 ของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ (General Comment No 2 of the Committee on the Rights of the Child) ทั้งนี้ หน่วยงานเหล่านี้ควรมีหน้าที่หลักและมีความเป็นอิสระในการติดตามการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก คุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ดังกล่าว และตระหนักถึงสิทธิของเด็กผู้เสียหาย โดยรณรงค์ให้มีกฎหมายและมีการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองเด็ก ตลอดจนมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการเยียวยา และชดเชยแก่เด็กผู้เสียหาย รวมถึงการเปิดโอกาสให้เด็กแจ้งร้องเรียนถึงความขัดข้องต่างๆ ต่อหน่วยงานเหล่านี้ได้ด้วย

เราขอสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ ดังต่อไปนี้

- (64) ดำรงไว้ซึ่งการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ในการติดตามความก้าวหน้าของรัฐบาลที่มีพันธะสัญญาต่อการส่งเสริมสิทธิเด็ก การให้ความคุ้มครองเด็กจากการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ โดยทบทวน ตรวจสอบรายงานของรัฐบาลที่จัดทำขึ้นภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาฯ รวมถึงให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการดำเนินงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาตามแนวทางที่ได้นำเสนอไว้ในคำแนะนำของปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Call for Action)
- (65) ให้การรับรองข้อคิดเห็นอธิบาย (General Comment) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเด็กต่อการได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ การค้าเด็กเพื่อวัตถุประสงค์ทางเพศ การลักพาตัวและขายเด็ก โดยจัดให้เป็นการดำเนินงานที่สำคัญที่ควรได้รับความสนใจเป็นลำดับต้นๆ ทั้งนี้ รวมถึงให้การรับรองรายละเอียดแนวปฏิบัติสำหรับรัฐ ภาควิชา เพื่อส่งเสริมการพัฒนา การดำเนินงาน และการบังคับใช้กฎหมายของประเทศ และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาดังกล่าว
- (66) ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (the United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights) ในการคุ้มครองสิทธิเด็ก ตลอดจนสร้างความตระหนักเกี่ยวกับกลไกสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล

เราสนับสนุนให้คณะกรรมการประจำอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ กระบวนการพิเศษในการติดตาม สอดส่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Special Procedures of the Human Rights Council) ผู้แทนพิเศษของเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติ และกลไกด้านสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ในระดับภูมิภาค:

- (67) ให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับการปราบปราม การแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ในขณะที่ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเมื่อทบทวน ตรวจสอบ รายงานของรัฐบาล ตลอดจนการจัดทำรายงาน การเยี่ยมเยียนประเทศภายใต้ประเด็นและ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เราสนับสนุนให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ:

- (68) ดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นใจว่า กระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศ (Universal Periodic Review) นั้น ได้มีการตรวจสอบถึงการปฏิบัติภารกิจของรัฐบาล ต่อพันธะสัญญาที่รัฐบาลมีต่อเด็ก รวมถึงการป้องกันและยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก และการเคารพถึงสิทธิของเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหายจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์

เราสนับสนุนให้ผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนพิเศษของเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านความรุนแรงต่อเด็ก ผู้แทนพิเศษของเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติว่าด้วยความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ และผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และผู้เสนอรายงานพิเศษว่าด้วยการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการค้าเด็กและสตรี และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งในตำแหน่งอื่นๆ ตลอดจนคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ:

- (69) ทำงานร่วมกันเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินงานซ้ำซ้อน และเพื่อเพิ่มผลกระทบ (Impact) จากการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งต่างๆ ดังกล่าว รวมถึงการรวบรวม ประสานการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็กและการประเมินผลถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานดังกล่าว

เราส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ และหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชน:

- (70) จัดทำและให้การสนับสนุนด้านข้อมูลเกี่ยวกับ ขอบข่ายและการดำเนินงานของหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก
- (71) ทำงานร่วมกับสื่อมวลชนเพื่อขยายบทบาทของสื่อมวลชนในการให้การศึกษาและสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจ ในการปกป้องเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ รวมทั้งลดแนวโน้มการนำเสนอของสื่อที่อาจอันตรายต่อการปกป้องคุ้มครองเด็ก รวมถึงการนำเสนอเด็กในบริบทที่เกี่ยวข้องกับทางเพศในสื่อโฆษณาต่างๆ

เราเรียกร้องให้สถาบันการเงินระดับสากล เช่น ธนาคารโลก (World Bank) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund):

- (72) ทบทวนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจระดับมหัพภาค และการลดความยากจน โดยคำนึงถึงการลดผลกระทบเชิงลบทางสังคมที่เกิดขึ้นกับเด็กและครอบครัว รวมถึงการให้กู้ยืมโดยมีเงื่อนไข (loan

conditionality) ซึ่งจำกัดการดำเนินงานในการให้บริการความช่วยเหลือด้านสังคมที่จำเป็น การเข้าถึงสิทธิที่ควรได้รับ และการลดความเสี่ยงของเด็กต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์

เราเรียกร้องให้ชุมชนทางศาสนา:

- (73) ปฏิเสธความรุนแรงต่อเด็กในทุกรูปแบบ รวมถึงการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก ข้อเรียกร้องนี้มาจากการพิจารณาถึงความเห็นที่สอดคล้องกันของชุมชนทางศาสนาที่ยอมรับว่าบุคคลทุกคน รวมทั้งเด็ก มีเกียรติของความเป็นมนุษย์ติดตัวมาแต่กำเนิด โดยควรก่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ชุมชนทางศาสนาต่างๆ รวมทั้งการทำงานร่วมกันในลักษณะพันธมิตรกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักๆ เช่น หน่วยงานรัฐบาล องค์การของเด็ก หน่วยงานต่างๆ ขององค์การสหประชาชาติ องค์การพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน และภาคธุรกิจ โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับศีลธรรม อิทธิพลทางสังคม และความเป็นผู้นำ นำพาชุมชนสู่ความร่วมมือร่วมใจในการยุติการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก

C. แนวปฏิบัติ

(1) เราถือเป็นพันธะของเราในการจัดให้มีกลไกติดตามการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพที่สุดโดย:

- ในระดับประเทศนั้น นอกจากการติดตามโดยกระบวนการอื่นๆ แล้ว จะจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามคำแนะนำของปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ

(the Rio Declaration and Call for Action) ในทุกๆ สองปีและเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณชน รวมทั้งส่งเสริมและริเริ่มให้มีการประชุม อภิปรายเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาอันเป็นผลจากการดำเนินงานที่ผ่านมา และความท้าทายที่ยังคงมีอยู่ ตลอดจนกลไกที่มีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงาน โดยรวมการดำเนินงานต่างๆ ดังกล่าวเข้าเป็นส่วน

หนึ่งของเนื้อหาในการจัดทำรายงานของประเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่นำเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ

- ในระดับสากล จะส่งเสริมและสนับสนุนการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนประจำอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง กระบวนการพิเศษในการติดตามสอดส่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และผู้แทนพิเศษในด้านต่างๆ ของเลขาธิการใหญ่แห่งสหประชาชาติ โดยเน้นการรักษาความตระหนัก รับรู้ถึงคำแนะนำของปฏิญญาระดับโลกที่นครริโอ เดอ จาเนโร และวาระเพื่อการปฏิบัติ (the Rio Declaration and Call for

Action) และส่งเสริมให้ประเทศต่างๆ ดำเนินงานแก้ไขปัญหาตามแนวทางของคำแนะนำดังกล่าว

- (2) สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกในข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations Global Compact) และรายงานถึงความก้าวหน้าของดำเนินงานตามข้อตกลงดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์จากเด็ก รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความตระหนักถึงการประสานงานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดีในการแก้ไขปัญหาซึ่งสามารถก่อให้เกิดขึ้นได้ภายใต้ข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาตินี้

บรรณานุกรม

- 1 Thailand Economic Monitor, April 2011, The World Bank. Accessed 9 May 2011 from: http://siteresources.worldbank.org/THAILANDEXTN/Resources/333295-1301999542341/Thailand_Economic_Monitor_April_2011_Final.pdf
- 2 Thailand Country Brief, The World Bank, Accessed 9 May 2011 from: <http://www.worldbank.or.th/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/EASTASIAPACIFICEXT/THAILANDEXTN/0,,contentMDK:20205569~menuPK:333304~pagePK:1497618~piPK:217854~theSitePK:333296,00.html>
- 3 UNICEF, Thailand, Background. Accessed on 15 July 2010 from: http://www.unicef.org/infobycountry/Thailand_1022.html
- 4 UNICEF Thailand, Situation of Children in Thailand. Accessed on 15 July 2010 from: http://www.unicef.org/thailand/overview_2043.html
- 5 UNICEF Thailand, Situation of Children in Thailand. Accessed on 15 July 2010 from: http://www.unicef.org/thailand/overview_2043.html
- 6 UNICEF Thailand, Situation of Children in Thailand. Accessed on 15 July 2010 from: http://www.unicef.org/thailand/overview_2043.html
- 7 UNICEF Thailand, Situation of Children in Thailand. Accessed on 15 July 2010 from: http://www.unicef.org/thailand/overview_2043.html
- 8 กระทรวงสาธารณสุขรายงานว่า มีผู้หญิงและเด็กประมาณ 10,206 คน ถูกละเมิดทางเพศระหว่างเดือนตุลาคม 2551 ถึงเดือนธันวาคม 2552 โดยเป็นหญิงที่อายุมากกว่าสิบแปดปี 1,938 คน และเป็นเด็ก 8,268 คน, ข้อมูลอ้างจาก U.S. Department of State, 2009 Country Report on Human Rights Practice, Thailand. Accessed on 13 July 2010 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/index.htm>
- 9 The Nation, 13 girls rescued after raid on karaoke bar, published on 17 February 2011. Accessed on 18 February 2011 from: <http://www.nationmultimedia.com/home/13-girls-rescued-after-raid-on-karaoke-bar-30148882.html>
- 10 มูลนิธิพิทักษ์สตรี (AAT), ข้อมูลนี้ได้ถูกนำเสนอในการประชุมเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2554 (เพื่อร่างรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ระหว่างเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิพิทักษ์สตรี และเจ้าหน้าที่ของเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล, กรุงเทพฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะทำงาน Universal Periodic Review (UPR))
- 11 มูลนิธิพิทักษ์สตรี (AAT), ข้อมูลนี้ได้ถูกนำเสนอในการประชุมเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2554 ระหว่างเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิพิทักษ์สตรี และเจ้าหน้าที่ของเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล, กรุงเทพฯ (เพื่อร่างรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย เพื่อนำเสนอต่อคณะทำงาน Universal Periodic Review (UPR))
- 12 The Nation, 13 girls rescued after raid on karaoke bar, published on 17 February 2011. Accessed on 18 February 2011 from: <http://www.nationmultimedia.com/home/13-girls-rescued-after-raid-on-karaoke-bar-30148882.html>
- 13 The Nation, 13 girls rescued after raid on karaoke bar, published on 17 February 2011. Accessed on 18 February 2011 from: <http://www.nationmultimedia.com/home/13-girls-rescued-after-raid-on-karaoke-bar-30148882.html>
- 14 U.S. Department of State, 2009 Country Report on Human Rights Practice, Thailand. Accessed on 13 July 2010 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/index.htm>
- 15 U.S. Department of State, 2009 Country Report on Human Rights Practice, Thailand. Accessed on 13 July 2010 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/index.htm>
- 16 UNICEF, Thailand, Background. Accessed on 15 July 2010 from: http://www.unicef.org/infobycountry/Thailand_1022.html
- 17 Police Bust Restaurant in Suphanburi Forcing 30 Laotian Girls into Sex Service.' Thai- ASEAN News Network. February 2011. Accessed on 15 June at: <http://www.tannetwork.tv/tan/ViewData.aspx?DataID=1040574>
'Police Raid Massage Parlour Accused for Providing Sex Services.' Pattaya Daily News. October 2010. Accessed on 15 June 2011

- at: <http://www.pattayadailynews.com/en/2010/10/20/police-raid-massage-parlour-accused-of-providing-sex-services/>
- ¹⁸ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, pp. 156. Accessed on 9 June 2011 from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>
- ¹⁹ World Congress III: Sexual exploitation, Overview, UNICEF Malaysia, Accessed on 9 May 2011 from: http://www.unicef.org/malaysia/media_worldcongressIII.html. Also see, Report of the World Congress III Against Sexual Exploitation of Children & Adolescents, ECPAT International, available at: http://www.ecpat.net/WorldCongressIII/PDF/Publications/ECPATWCIIIReport_FINAL.pdf
- ²⁰ รายงานประเทศไทยเรื่องการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (Thailand's Country Paper on Prevention and Suppression of Human Trafficking), กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ (ศปคม.แห่งชาติ), นำเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างภาคประชาสังคมและภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในเขตอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Civil Society and Government Collaboration to Combat Trafficking in Persons in the Greater Mekong Sub-Region). วันที่ 22-24 พฤษภาคม 2549. กรุงเทพฯ, ประเทศไทย, จัดโดย Vital Voices Global Partnership.
- ²¹ รายงานประเทศไทยเรื่องการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (Thailand's Country Paper on Prevention and Suppression of Human Trafficking), กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ (ศปคม.แห่งชาติ), นำเสนอในการประชุมเชิงปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างภาคประชาสังคมและภาครัฐ ในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในเขตอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Civil Society and Government Collaboration to Combat Trafficking in Persons in the Greater Mekong Sub-Region). วันที่ 22-24 พฤษภาคม 2549. กรุงเทพฯ, ประเทศไทย, จัดโดย Vital Voices Global Partnership.
- ²² United States Department of State, Trafficking in Persons Report 2009 – Thailand. Accessed on 13 June 2010 from: <http://www.state.gov/documents/organization/123365.pdf>
- ²³ The Irrawaddy, Plight of Burmese Child Sex Slaves Revealed, published on 19 April 2011. Accessed on 31 May 2011 at: http://www.irrawaddy.org/article.php?art_id=21134
- ²⁴ The Irrawaddy, Plight of Burmese Child Sex Slaves Revealed, published on 19 April 2011. Accessed on 31 May 2011 from: http://www.irrawaddy.org/article.php?art_id=21134 - Phuket Wan Tourism News, Burmese Accuse Thai Officials of People Trafficking, published on 31 August 2010. Accessed on 31 May 2011 from: <http://phuketwan.com/tourism/burmese-accuse-thai-officals-people-smuggling-12914/>
- ²⁵ Coalition against Trafficking in Women Asia Pacific. Trafficking in Women and Prostitution in the Asia Pacific cited in Factbook – Thailand. Accessed on 9 November 2009 from: <http://www.catwinternational.org/factbook/Thailand.php>
- ²⁶ Karen Emmons, Child Protection in Thailand, 1 กุมภาพันธ์ 2550, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. Accessed on 9 พฤศจิกายน 2552 จาก ห้องข่าวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (the Tourism's Authority of Thailand's News Room) : <http://www.tatnews.org/emagazine/3281.asp>
- ²⁷ UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, p. 53. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- ²⁸ UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, p. 36. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- ²⁹ สหองค์กรสิทธิมนุษยชน ภาคประชาสังคม ประเทศไทย (Civil Society and Human Rights Coalition of

Thailand (CHRC – Thailand)) นำโดย คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน (the Campaign Committee on Human Rights), รายงาน (ขององค์กรพัฒนาเอกชน) การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ตามกระบวนการ Universal Periodic Review ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ: สำหรับนำเสนอในการประชุมครั้งที่ 12 วันที่ 2-14 ตุลาคม 2554, ข้อความอ้างอิงหมายเลข 43 ของรายงาน, โดยร่วมกันนำเสนอรายงานดังกล่าวแก่ สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) วันที่ 14 มีนาคม 2554.

³⁰ สหองค์กรสิทธิมนุษยชน ภาคประชาสังคม ประเทศไทย (Civil Society and Human Rights Coalition of Thailand (CHRC – Thailand)) นำโดย คณะกรรมการรณรงค์เพื่อสิทธิมนุษยชน (the Campaign Committee on Human Rights), รายงาน (ขององค์กรพัฒนาเอกชน) การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ตามกระบวนการ Universal Periodic Review ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ: สำหรับนำเสนอในการประชุมครั้งที่ 12 วันที่ 2-14 ตุลาคม 2554, ข้อความอ้างอิงหมายเลข 43 ของรายงาน, โดยร่วมกันนำเสนอรายงานดังกล่าวแก่ สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2554

³¹ เครือข่ายภาคประชาสังคม (A coalition of Civil Society Organizations (CSOs)) นำโดย มูลนิธิศักยภาพชุมชน, รายงาน (ขององค์กรพัฒนาเอกชน) การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ตามกระบวนการ Universal Periodic Review ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ: เครือข่ายภาคประชาสังคมร่วมกันนำเสนอต่อสำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) (เดือน มีนาคม 2554, ข้อความอ้างอิงหมายเลข 47 ของรายงาน, ร่วมกันนำเสนอรายงานดังกล่าวแก่ สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) วันที่ 14 มีนาคม 2554

³² เครือข่ายภาคประชาสังคม (A coalition of Civil Society Organizations (CSOs)) นำโดย มูลนิธิศักยภาพชุมชน, รายงาน (ขององค์กรพัฒนาเอกชน) การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ตามกระบวนการ Universal Periodic Review ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ: เครือข่ายภาคประชาสังคมร่วมกันนำเสนอต่อสำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) (เดือน มีนาคม 2554, ข้อความอ้างอิงหมายเลข 47 ของรายงาน, ร่วมกันนำเสนอรายงานดังกล่าวแก่ สำนักข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR) วันที่ 14 มีนาคม 2554

³³ UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, p. 54. Accessed on 5 May 2010

from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf

³⁴ U.S. Department of State, Trafficking in Persons Report 2010. Accessed on 25 June 2010 from: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2010/>

³⁵ U.S. Department of State, Trafficking in Persons Report 2010. Accessed on 25 June 2010 from: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2010/>

³⁶ The Irrawaddy, “Thailand’s Economy Growing, Tourism ‘Picking Up,’” 6 August 2010. Accessed 10 May 2011 from: http://www.irrawaddy.org/article.php?art_id=19147

³⁷ Child Wise, Travelling Child-Sex Offenders in South East Asia: A Regional Review - 2007/2008, pp. 23 -24. Accessed on 3 May 2010 from: http://childwise.net/downloads/ASEAN_Report_2007_2008.pdf

³⁸ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 158. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>

³⁹ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 158. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>

⁴⁰ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, pp. 159 - 160. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>

⁴¹ ข้อมูลรวบรวมโดย โครงการต่อต้านการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก ขององค์การเอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล.

⁴² ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, p. 50. Accessed on 3 May 2010 from: http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf

⁴³ Child Wise, Travelling Child-Sex Offenders in South East Asia: A Regional Review - 2007/2008, pp. 24 - 25. Accessed on 3 May 2010 from:

- http://childwise.net/downloads/ASEAN_Report_2007_2008.pdf
- ⁴⁴ ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, p. 32. Accessed on 3 May 2010 from: http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf
- ⁴⁵ Fox News, “Thailand Considers Background Checks for Foreign Teachers Following Child Porn Arrests”. October 2007. Accessed on 9 November 2009 from: <http://www.foxnews.com/story/0,2933,306637,00.html>; ITN, “Canadian Paedophile Jailed in Thailand”. 15 August 2008. Accessed on 9 November 2009 from: <http://itn.co.uk/news/ed52b3d62126a1d6f7a6c3d2378c71a3.html>
- ⁴⁶ Karen Emmons, Child Protection in Thailand, 1 กุมภาพันธ์ 2550, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. เข้าดูเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2552 จาก ห้องข่าวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (the Tourism’s Authority of Thailand’s News Room) : <http://www.tatnews.org/emagazine/3281.asp>
- ⁴⁷ The Nation, “Suspect was employed by prestigious schools,” 19 August 2006. Accessed 10 May 2011 from: http://nationmultimedia.com/2006/08/19/headlines/headlines_30011468.php
- ⁴⁸ Breaking News, “Thailand may check foreigners in wake of paedophile arrests,” 31 October 2007. Accessed 10 May 2011 from: <http://www.breakingnews.ie/world/thailand-may-check-foreigners-in-wake-of-paedophile-arrests-334501.html>
- ⁴⁹ ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, p. 50. Accessed on 3 May 2010 from: http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf
- ⁵⁰ US Department of State, 2009 Country Reports on Human Rights Practices - Thailand, 11 March 2010. Accessed on 3 May 2010 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2009/eap/136010.htm>
- ⁵¹ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 158. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>
- ⁵² The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 158. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>
- ⁵³ Holiday Inn Resort Phuket, Accessed on 11 November 2009 from: <http://www.holidayphuket.com/foundation.htm>; Asiaweb, Phuket travel information, childwatch. Accessed 11 November 2009 from: <http://www.phuket.com/island/child.htm>
- ⁵⁴ Heart of the Street (HOTS). Accessed on 8 November 2009 from: <http://www.hots-th.org/index.php>
- ⁵⁵ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 157. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>
- ⁵⁶ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 158. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>
- ⁵⁷ The Protection Project, International Child Sex Tourism. Scope of the Problem and comparative Case Studies, John Hopkins University, 2007, p. 158. Accessed on 13 July from: <http://www.ecpat.nl/images/13/166.pdf>
- ⁵⁸ UPI.com, “Guilty plea in Thailand child-sex charges”, 5 May 2010. Accessed on 6 May 2010 from: http://www.upi.com/Top_News/US/2010/05/05/Guilty-plea-in-Thailand-child-sex-charges/UPI-38071273104540/
- ⁵⁹ - หนังสือพิมพ์มติชน (ออนไลน์), ผู้ต้องหาแคนาดา ยอมรับค้าประเวณีเด็กไทยจัดเช็กซ์ทัวร์, ตีพิมพ์เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2554, เข้าดูเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2554 จาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273151170&gpipid=03

- The Daily Chilli, Canadian who ran child sex ring gets 25 years, published on 1 February 2010. Accessed on 10 February 2010, from: <http://www.dailychilli.com/news/9393-canadian-who-ran-child-sex-ring-gets-25-years>
- ⁶⁰ Pattaya Daily News, Child Prostitution Ring Uncovered in Pattaya Internet Café, published on 17 November 2010. Accessed on 5 June 2011, from: <http://www.pattayadailynews.com/en/2010/11/17/child-prostitution-ring-uncovered-in-pattaya-internet-cafe/>
- ⁶¹ Bangkok Post, Grandma accused of being a pimp, published on 16 June 2010. Accessed on 18 June 2010 from: <http://www.bangkokpost.com/news/local/38823/grandma-accused-of-being-a-pimp>
- ⁶² หนังสือพิมพ์ข่าวสด, จับกะเทย ค้ากามนร. คาม่ามรูด, ตีพิมพ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2552 (วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2552 ปีที่ 19 ฉบับที่ 6861 ข่าวสดรายวัน). เข้าดูเมื่อ 5 มิถุนายน 2554, จาก: http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TUROd01ERXdPREV4TURrMU1nPt0=&sectionid=TURNd01RPT0=&day=TWpBd09TMhdPuzB4TVE9PQ
- ⁶³ Asia Times, Sparrow William, “Pedophiles get tech-savvy”, 26 July 2008. Accessed on 6 May 2010 from: http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/JG26Ae01.html
- ⁶⁴ ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, p. 50. Accessed on 3 May 2010 from: http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf
- ⁶⁵ Asiaone News, “Child abuse and sex assault reports keep rising: Pavena”, 26 January 2010. Accessed on 5 May 2010 from: <http://www.asiaone.com/News/AsiaOne+News/Crime/Story/A1Story20100126-194544.html>
- ⁶⁶ หนังสือพิมพ์มติชน, “อ่าวทองตะเพิด”เจ้าอาวาส”นักแหล่ชื่อดังมีคดียกฟ้องคดีข่มขืน คดีข่มขืนเงินบริจาคอีก,” ตีพิมพ์เมื่อ 9 พฤษภาคม 2553. เข้าดูเมื่อ 11 พฤษภาคม 2554 from: http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1273323910&grpId=&catid=19
- ⁶⁷ Bangkok Post, “Child porn on streets stirs outrage,” 3 October 2010. Accessed on 10 May 2011 from: <http://www.bangkokpost.com/news/local/199391/child-porn-on-streets-stirs-outrage>
- ⁶⁸ Bangkok Post, “Cleaning up the streets of Bangkok,” 7 November 2010. Accessed on 10 May 2011 from: <http://www.bangkokpost.com/news/investigation/205178/cleaning-up-the-streets-of-bangkok>
- ⁶⁹ ร่างคำกล่าวของนางกานดา วัชรากัย รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการประชุม the EU Ministerial Conference Towards Global EU Action against Trafficking in Human Beings เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 กรุงเทพมหานคร.
- ⁷⁰ UN.GIFT, คำกล่าวของ พล.ต. นาย นครขีด สิงห์เสนี รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ และหัวหน้าผู้แทนไทย ในการประชุมเวียนนาเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ (Vienna Forum to Fight Human Trafficking), Austria Center, เวียนนา 13 กุมภาพันธ์ 2551. Accessed on 10 พฤศจิกายน 2552 จาก: <http://www.ungift.org/docs/ungift/pdf/vf/statements/Thailand.pdf>
- ⁷¹ ร่างคำกล่าวของนางกานดา วัชรากัย รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการประชุม the EU Ministerial Conference Towards Global EU Action against Trafficking in Human Beings เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 กรุงเทพมหานคร
- ⁷² การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, “Thailand and the Global Fight Against CSEC”. Accessed on 9 November 2009 from: http://www.tatnews.org/tat_news/1482.asp#3
- ⁷³ กระทรวงการต่างประเทศ, Human Rights promotion in Thailand. Accessed on 9 November 2009 from: <http://www.mfa.go.th/web/24.php>
- ⁷⁴ UNICEF, “A World Fit for Children”. Accessed on 12 November 2009 from: http://www.unicef.org/specialsession/docs_new/documents/wffc-en.pdf
- ⁷⁵ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546, หมวด 3
- ⁷⁶ UNICEF, “Plus 5’ review of the 2002 Special Session on Children and World Fit for Children Plan of Action, Thailand”. Accessed on 7 November 2009 from: http://www.unicef.org/worldfitforchildren/files/Thailand_WFFC5_Report.pdf
- ⁷⁷ Committee on the Rights of the Child, “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention, Second Periodic Report – Concluding observations, Thailand”, 17 March 2006.

- Accessed on 11 November 2009 from: [http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/\\$FILE/G0640936.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/$FILE/G0640936.pdf)
- ⁷⁸ Law Development Working Group, Summary of a meeting on Effective Law Enforcement Mechanics to Prevent Child Sex Tourism, 16 December 2009
- ⁷⁹ รายงานการศึกษาการบูรณาการเชิงนโยบายและปรับปรุงโครงสร้างงานด้านการท่องเที่ยว ของคณะกรรมการสิทธิการการท่องเที่ยว วุฒิสภา 2553
- ⁸⁰ ประวัติศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ (ศปคม. แห่งชาติ) เข้าดูเมื่อ on 6 พฤษภาคม 2553 จาก: http://www.noct.m-society.go.th/en_aboutus.php
- ⁸¹ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ⁸² UNIAP Thailand, Meeting minutes of the UNIAP Working Group against Human Trafficking in Thailand, dated 29 July 2009.
- ⁸³ - UNIAP Thailand, Meeting minutes of the UNIAP Working Group against Human Trafficking in Thailand, dated 29 July 2009.
- UNIAP (SIREN: Strategic Information Response Network), Mekong Region Country Datasheets Human Trafficking 2010, September 2010, p.28. Accessed on 3 June 2011, from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/siren/uniap_2010ht_datasheets.pdf
- ⁸⁴ UNIAP (SIREN: Strategic Information Response Network), Mekong Region Country Datasheets Human Trafficking 2010, September 2010, p.28. Accessed on 3 June 2011, from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/siren/uniap_2010ht_datasheets.pdf
- ⁸⁵ UNIAP Thailand, Meeting minutes of the UNIAP Working Group against Human Trafficking in Thailand, dated 29 July 2009.
- ⁸⁶ UNIAP Thailand, Meeting minutes of the UNIAP Working Group against Human Trafficking in Thailand, dated 29 July 2009.
- ⁸⁷ ศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ (ศตม.) (CAHT), แผ่นพับของ ศตม., ได้รับเมื่อเดือนมกราคม 2553.
- ⁸⁸ UNIAP Thailand, Meeting minutes of the UNIAP Working Group against Human Trafficking in Thailand, dated 19 February 2009.
- ⁸⁹ แผ่นพับของศูนย์ประสานงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ (ศปอช), แผ่นพับของศูนย์ฯ แจกในงานส่งเสริมการเผยแพร่พระราชบัญญัติการค้ามนุษย์ 2551 ที่พัทยา จัดโดย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ในปี พ.ศ. 2553
- ⁹⁰ Committee on the Rights of the Child, “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention, Second Periodic Report – Concluding observations Thailand”, 31 May 2005. Accessed on 11 November 2009 from: [http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/\\$FILE/G0640936.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/$FILE/G0640936.pdf)
- ⁹¹ Committee on the Rights of the Child, “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention, Second Periodic Report – Concluding observations Thailand”, 31 May 2005. Accessed on 11 November 2009 from: [http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/\\$FILE/G0640936.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/$FILE/G0640936.pdf)
- ⁹² COMMIT, 2nd Sub-Regional Plan of Action. 2008-10, Year 2 2009 Annual Report, at 3.
- ⁹³ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546
- ⁹⁴ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546, มาตรา 8
- ⁹⁵ UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, –p. 55. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- ⁹⁶ ประกาศแต่งตั้งคณะอนุกรรมการว่าด้วยระบบการปกป้องคุ้มครองเด็ก, สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (ภาษาไทย), 27 เมษายน 2554.
- ⁹⁷ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf

sized.pdf

- ⁹⁸ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ⁹⁹ COMMIT, 2nd Sub-Regional Plan of Action. 2008-10, Year 2 2009 Annual Report.
- ¹⁰⁰ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹⁰¹ Kritsana Pimonsaengsuriya, Understanding the Linkages Between Child Sex Tourism and Other Forms of Commercial Sexual Exploitation of Children in East Asia and the Pacific, ECPAT International, Bangkok, September 2008.
- ¹⁰² COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹⁰³ COMMIT, 2nd Sub-Regional Plan of Action. 2008-10, Year 2 2009 Annual Report.
- ¹⁰⁴ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹⁰⁵ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹⁰⁶ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹⁰⁷ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from:http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹⁰⁸ COMMIT, 2nd Sub-Regional Plan of Action. 2008-10, Year 2 2009 Annual Report
- ¹⁰⁹ ECPAT International, Child Abuse Images and Sexual Exploitation of Children Online Preparatory Expert Meeting for the World Congress III against Sexual Exploitation of Children and Adolescents, 2008. Accessed on 6 May 2010 from:<http://www.ecpat.net/WorldCongressIII/index.php>
- ¹¹⁰ ร่างคำกล่าวของนางกานดา วัชรากัย รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการประชุม the EU Ministerial Conference Towards Global EU Action against Trafficking in Human Beings เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2552 กรุงเทพมหานคร
- ¹¹¹ UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, p. 60. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- ¹¹² ECPAT International, East Asia and the Pacific Regional Preparatory Meeting for the World Congress III against Sexual Exploitation of Children and Adolescents, 2008. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.ecpat.net/WorldCongressIII/index.php>
- ¹¹³ Child Wise, Travelling Child-Sex Offenders in South East Asia: A Regional Review - 2007/2008, p. 25. Accessed on 3 May 2010 from:http://childwise.net/downloads/ASEAN_Report_2007_2008.pdf
- ¹¹⁴ Strategic Information Response Network (SIREN), "The Criminal Justice Response to Human Trafficking: Recent Developments in the Greater Mekong Sub-region," May 2010.
- ¹¹⁵ ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, p.31. Accessed on 3 May 2010 from:http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf
- ¹¹⁶ ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, p.31. Accessed on 3 May 2010 from:http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf

- net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf
- ¹¹⁷ ECPAT International, The use of information and communication technologies in connection with cases of child sex tourism in East and South-East Asia, March 2010, pp.31 - 32. Accessed on 3 May 2010 from: http://ecpatinternational.net/EI/Publications/Journals/ECPAT%20Journal_Mar2010_FINAL.pdf
- ¹¹⁸ Commercial Sexual Exploitation of Children – The Situation in Thailand 2009 Presentation by the Anti- Human Trafficking Division of the Royal Thai Police given at the 8th Conference of Investigators on the Commercial Sexual Exploitation of Children in South East Asia, Tokyo, 25-26 November 2009.
- ¹¹⁹ UNICEF, ‘Plus 5’ review of the 2002 Special Session on Children and World Fit for Children Plan of Action, Thailand. Accessed on 7 November 2009 from: http://www.unicef.org/worldfitforchildren/files/Thailand_WFFC5_Report.pdf
- ¹²⁰ UNICEF, ‘Plus 5’ review of the 2002 Special Session on Children and World Fit for Children Plan of Action, Thailand. Accessed on 7 November 2009 from: http://www.unicef.org/worldfitforchildren/files/Thailand_WFFC5_Report.pdf
- ¹²¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรม.อนุมัติงบประมาณ19,000 ล้านบาท สนับสนุนโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ, ข้อความปรากฏที่เว็บไซต์ของกระทรวง เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2552. เข้าดูเมื่อ เมื่อ 20 มกราคม 2552 จาก: <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=5971&Key=news6>
- ¹²² กระทรวงศึกษาธิการ, กรม.อนุมัติงบประมาณ19,000 ล้านบาท สนับสนุนโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ, ข้อความปรากฏที่เว็บไซต์ของกระทรวง เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2552. เข้าดูเมื่อ 20 มกราคม 2552 จาก: <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=5971&Key=news6>
- ¹²³ US Department of State, Human Rights Report: Thailand 2008, 2009. Accessed on 7 November 2009 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/eap/119058.htm>
- ¹²⁴ UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, p. 54. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- ¹²⁵ HumanTrafficking.org, Thailand. Accessed on 9 November 2009 from: <http://www.humantrafficking.org/organizations/220>
- ¹²⁶ COMMIT, 2nd Sub-Regional Plan of Action. 2008-10, Year 2 2009 Annual Report
- ¹²⁷ Karen Emmons, Child Protection in Thailand, 1 กุมภาพันธ์ 2550, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. เข้าดูเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2552 จาก ห้องข่าวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (the Tourism’s Authority of Thailand’s News Room) : <http://www.tatnews.org/emagazine/3281.asp>
- ¹²⁸ ECPAT International, Thailand: country progress card. www.ecpat.net/TBS/PDF/2010_Thailand_Progress_Card.pdf
- ¹²⁹ COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- ¹³⁰ Karen Emmons, Child Protection in Thailand, 1 กุมภาพันธ์ 2550, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. เข้าดูเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2552 จาก ห้องข่าวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (the Tourism’s Authority of Thailand’s News Room) : <http://www.tatnews.org/emagazine/3281.asp>
- ¹³¹ Centara Hotels & Resorts, Centara sustainability Vision & Policy - 4. Partnership. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.centarahotelsresorts.com/CentaraSustainability.asp>
- ¹³² See: The Code.org, http://www.thecode.org/index.php?page=6_3#Thailand, accessed on 26 May, 2010.
- ¹³³ ECPAT International, Lessons Learned and Good Practices on Working with the Private Sector to combat CST and Trafficking for Sexual Exploitation, 2008. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.ecpat.com/EI/Publications/Journals/LessonLearn_GoodPractice_ENG.pdf
- ¹³⁴ ECPAT International, Lessons Learned and Good Practices on Working with the Private Sector to combat CST and Trafficking for Sexual Exploitation, 2008. Accessed on 5 May 2010

- from: http://www.ecpat.com/El/Publications/Journals/LessonLearn_GoodPractice_ENG.pdf
- ¹³⁵ Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹³⁶ Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹³⁷ Thai Hotline, FAQs. Accessed on 7 May 2010 from: http://www.thaihotline.org/faq.php?Default_lang=en
- ¹³⁸ Child Exploitation and Online Protection Centre (CEOP), Sectors join up from across Thailand, Cambodia and Vietnam to limit criminal opportunities for child sex offenders, 25 March 2010. Accessed on 7 May 2010 from: http://www.ceop.gov.uk/mediacentre/pressreleases/2010/ceop_25032010.asp
- ¹³⁹ Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹⁴⁰ Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹⁴¹ Thongchai Sangsiri, Director, Center for Computer Forensics Ministry of Information and Communication Technology, Promoting a Safer Online Environment for Children. Presentation made at ITU/MIC Strategic Dialogue on Safer Internet Environment for Children 2-3 June 2009, Tokyo. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.itu.int/osg/csd/cybersecurity/gca/cop/meetings/june-tokyo/bios/index.html>
- ¹⁴² Organization for Security and Cooperation in Europe. Thailand. Inter-governmental cooperation on temporary migrants. Accessed on 9 November 2009 from: http://www1.osce.org/documents/eea/2005/05/14679_en.pdf
- ¹⁴³ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 8.
- ¹⁴⁴ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 5.
- ¹⁴⁵ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 7.
- ¹⁴⁶ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 6.
- ¹⁴⁷ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 8.
- ¹⁴⁸ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 9.
- ¹⁴⁹ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 10.
- ¹⁵⁰ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 5, 6, 7, 13.
- ¹⁵¹ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี 2539 (1996), มาตรา 11.
- ¹⁵² จากการสัมภาษณ์คุณประวิทย์ ลอยแก้ว, สำนักงานอัยการสูงสุด, 17 พฤศจิกายน 2549 .
- ¹⁵³ ประมวลกฎหมายอาญา, มาตรา 277.
- ¹⁵⁴ Committee on the Rights of the Child, “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention, Second Periodic Report – Concluding observations Thailand”, 31 May 2005. Accessed on 11 November 2009 from: [http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/\\$FILE/G0640936.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/$FILE/G0640936.pdf)
- ¹⁵⁵ พระราชบัญญัติการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 (2008).
- ¹⁵⁶ พระราชบัญญัติการค้ำมนุษย์ พ.ศ. 2551 (2008) มาตรา 33 และ 41
- ¹⁵⁷ U. S. Department of State, Trafficking in Persons Report 2009 – Thailand, 16 June 2009. Accessed on 12 December 2009 from: <http://www.state.gov/documents/organization/123365.pdf>
- ¹⁵⁸ ประมวลกฎหมายอาญา, มาตรา 287(1).

- ¹⁵⁹ ประมวลกฎหมายอาญา, มาตรา 287(3).
- ¹⁶⁰ ประมวลกฎหมายอาญา, มาตรา 287.
- ¹⁶¹ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก 2546 (2003), มาตรา 26(9).
- ¹⁶² Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹⁶³ Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹⁶⁴ สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน (NCYD), มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (CPCR) องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินงานกับเด็กและเยาวชน รวมถึงกลุ่มเยาวชนต่างๆ, รายงานขององค์กรพัฒนาเอกชน เรื่องผลการดำเนินงานของประเทศไทย ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ระหว่าง พ.ศ. 2543 – 2547 เสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2548. เข้าถึงข้อมูล วันที่ 6 พฤศจิกายน 2552 จาก http://www.crin.org/docs/Thailand_NCYDCRC_ngo_report.doc
- ¹⁶⁵ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 (2007)
- ¹⁶⁶ Royal Thai Embassy – Washington D.C., Thailand. Measures in preventing and combating child pornography, June 2009. Accessed on 6 May 2010 from: <http://www.thaiembdc.org/L-News/061909.pdf>
- ¹⁶⁷ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2540 (1997). Accessed on 14 มิถุนายน 2011 จาก: <http://www.baliprocess.net/Files/Legislation/Q-Z/ThailandPenalCode.pdf>
- ¹⁶⁸ รายงานการศึกษาการบูรณาการเชิงนโยบายและปรับปรุงโครงสร้างงาน ด้านการท่องเที่ยว ของคณะกรรมการธิการท่องเที่ยว วุฒิสภา พ.ศ.2553
- ¹⁶⁹ US Department of State, Trafficking in Persons Report 2009 – Thailand. Accessed on 12 December 2009 from: <http://www.state.gov/documents/organization/123365.pdf>;
- ITN, “Canadian Paedophile Jailed in Thailand”, 15 August 2008. เข้าดูเมื่อ 9 November 2009 from: <http://itn.co.uk/news/ed52b3d62126a1d6f7a6c3d2378c71a3.html>;
  - The Nation, “Two men given jail terms over paedophilia”, July 2009. Accessed on 9 November 2009 from: http://www.nationmultimedia.com/2009/07/17/national/national_30107683.php;
  - The Daily Mail, “Former Catholic lay preacher, 78, jailed in Thailand for raping underage girls”, January 2009. Accessed on 9 November 2009 from: <http://www.dailymail.co.uk/news/worldnews/article-1130480/Former-Catholic-lay-preacher-78-jailed-Thailand-rape-underage-girls.html#>
- ¹⁷⁰ The Daily Mail, “Former Catholic lay preacher, 78, jailed in Thailand for raping underage girls”, 28 January 2009. Accessed on 9 November 2009 from: <http://www.dailymail.co.uk/news/worldnews/article-1130480/Former-Catholic-lay-preacher-78-jailed-Thailand-rape-underage-girls.html#>
- ¹⁷¹ Commercial Sexual Exploitation of Children – The Situation in Thailand 2009 Presentation by the Anti- Human Trafficking Division of the Royal Thai Police given at the 8th Conference of Investigators on the Commercial Sexual Exploitation of Children in South East Asia, Tokyo, 25-26 November 2009.
- ¹⁷² ASEAN, ASEAN Responses to Trafficking in Persons, 2006, p. 64.
- ¹⁷³ Strategic Information Response Network (SIREN), “The Criminal Justice Response to Human Trafficking: Recent Developments in the Greater Mekong Sub-region,” May 2010.
- ¹⁷⁴ US Department of State, 2008 Human Rights Report: Thailand. 2008, 2009. Accessed on 7 November 2009 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/eap/119058.htm>
- ¹⁷⁵ Committee on the Rights of the Child (CRC), : “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention Concluding Observations, Thailand”, 17 March 2006, CRC/C/THA/CO/2. Accessed on 14 July 2010 from: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/45377ed00.html>

- 176 Commercial Sexual Exploitation of Children – The Situation in Thailand 2009 Presentation by the Anti- Human Trafficking Division of the Royal Thai Police given at the 8th Conference of Investigators on the Commercial Sexual Exploitation of Children in South East Asia, Tokyo, 25-26 November 2009.
- 177 Bureau of Anti-Trafficking in Women and Children, Ministry of Social Development and Human Security, protect [victims of] human trafficking, eliminate human traders leaflet, distributed in events organised by the Ministry of Social Development and Human Security to promote the Anti-Trafficking Act 2008, in 2010
- 178 ECPAT International, Global Monitoring Reports on the status of Action against the commercial sexual exploitation of children – Thailand, 2006. Accessed on 14 July 2010 from: http://www.ecpat.net/A4A_2005/index.html
- 179 U.S. Department of State, 2008 Human Rights Report Thailand. Accessed on 14 July 2010 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/eap/119058.htm>
- 180 UNIAP (SIREN: Strategic Information Response Network), Mekong Region Country Datasheets Human Trafficking 2010, September 2010, p.28. Accessed on 3 June 2011, from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/siren/uniap_2010ht_datasheets.pdf
- 181 Strategic Information Response Network(SIREN), Human Trafficking Datasheet UNIAP Phase III, October 2008, Thailand, available at: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/thailand/datasheet_thailand_oct2008.pdf
- 182 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์. พ.ศ. 2551 (2008), มาตรา 37
- 183 U.S. Department of State, Human Rights Report: Thailand 2008, 2009. Accessed on 7 November 2009 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/eap/119058.htm>
- 184 UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, p. 66. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- 185 Committee on the Rights of the Child, “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention, Second Periodic Report – Concluding observations Thailand”, 31 May 2005. Accessed on 11 November 2009 from: [http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/\\$FILE/G0640936.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/$FILE/G0640936.pdf)
- 186 U.S. Department of State, Human Rights Report: Thailand 2008, 2009. Accessed on 7 November 2009 from: <http://www.state.gov/g/drl/rls/hrrpt/2008/eap/119058.htm>
- 187 COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 18 November 2009 from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- 188 COMMIT, 2nd Sub Regional Plan of Action, 2008-2010, Year 1 2008 Annual Report. Accessed on 19 May 2011 from: http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/annual_report_email_sized.pdf
- 189 UNICEF EAPRO, Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend, Thailand, August 2009, pp. 61 - 62. Accessed on 5 May 2010 from: http://www.unicef.gr/pdfs/Unicef_Trafficking_Report_Aug09.pdf
- 190 Committee on the Rights of the Child, “Consideration of Reports submitted by States Parties under Article 44 of the Convention, Second Periodic Report – Concluding observations Thailand”, 31 May 2005. Accessed on 11 November 2009 from: [http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/\\$FILE/G0640936.pdf](http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/898586b1dc7b4043c1256a450044f331/c2d5cae31ffc2e0bc125715e0048a8cd/$FILE/G0640936.pdf)
- 191 เครือข่ายเยาวชนเพื่อการพัฒนา (ประเทศไทย), รายงานการระดมความคิดเห็นเด็กและเยาวชนต่อร่างแผนและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและยุติความรุนแรงต่อเด็กและเยาวชน, เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2553, นำเสนอต่อ องค์กรช่วยเหลือเด็ก (Save the Children) และ เอ็คแพท อินเตอร์เนชั่นแนล, วันที่ 31 มีนาคม 2554
- 192 เครือข่ายเยาวชนเพื่อการพัฒนา (ประเทศไทย), รายงานการระดมความคิดเห็นเด็กและเยาวชนต่อร่างแผนและ

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วย การป้องกันและยุติความรุนแรงต่อ
เด็กและเยาวชน, เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2553, นำ
เสนอต่อ องค์กรช่วยเหลือเด็ก (Save the Children) และ
เอ็คแพท อินเตอร์เนชันแนล, วันที่ 31 มีนาคม 2554

¹⁹³ Committee on the Rights of the Child,
“Consideration of Reports submitted by States
Parties under Article 44 of the Convention,
Second Periodic Report – Concluding
observations Thailand”, 31 May 2005. Accessed
on 11 November 2009 from: [www.unhcr.ch/tbs/
doc.nsf/0/.../G0542185.DOC](http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/0/.../G0542185.DOC)

¹⁹⁴ International Labour Organisation, Meeting
the Challenge, Proven Practices for Human
Trafficking Prevention in the Greater Mekong
Sub-region. Accessed on 14 July 2010 from:
[http://www.oit.org/public/english/region/
asro/bangkok/child/trafficking/downloads/
provenpractices/24mekong-sub-region-youth-
forum.pdf](http://www.oit.org/public/english/region/asro/bangkok/child/trafficking/downloads/provenpractices/24mekong-sub-region-youth-forum.pdf)

¹⁹⁵ HumanTrafficking.org, Events - Mekong Youth
Forum on Human Trafficking. Accessed
on 12 November 2009 from: [http://www.
humantrafficking.org/events/212](http://www.humantrafficking.org/events/212)

¹⁹⁶ COMMIT, Summary of the 6th COMMIT Senior
Officials Meeting, Vientiane, Laos, 5-6 November
2008. Accessed on 15 November 2009 from:
[http://www.no-trafficking.org/reports_docs/
commit/som6_report.pdf](http://www.no-trafficking.org/reports_docs/commit/som6_report.pdf)

¹⁹⁷ ECPAT International, Children’s Forum for
East Asia and the Pacific Regional Preparatory
Forum for the World Congress III against Sexual
Exploitation of Children and Adolescents, 2008.
Accessed on 7 May 2010 from: [http://www.ecpat.
net/WorldCongressIII/index.php](http://www.ecpat.net/WorldCongressIII/index.php)

¹⁹⁸ สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน (NCYD), มูลนิธิศูนย์
พิทักษ์สิทธิเด็ก (CPCR) องค์กรพัฒนาเอกชนดำเนินงาน
กับเด็กและเยาวชน รวมถึงกลุ่มเยาวชนต่างๆ, รายงานของ
องค์กรพัฒนาเอกชน เรื่องผลการดำเนินงานของประเทศไทย
ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ระหว่าง พ.ศ. 2543 –
2547 เสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติ,
2548. กรุงเทพฯ มิถุนายน 2548, หน้า 8-9

ECPAT International

328/1 Phayathai Road
Ratchathewi, Bangkok
10400 THAILAND
Tel: +662 215 3388, 662 611 0972
Fax: +662 215 8272
Email: info@ecpat.net
Website: www.ecpat.net